

Закон о пореском поступку и пореској администрацији

"Службени гласник РС", бр. [80/2002](#), [84/2002](#), [23/2003](#), [70/2003](#), [55/2004](#), [61/2005](#), [85/2005](#) - други закон, [62/2006](#) - други закон, [61/2007](#), [20/2009](#) (чл. 28-31. нису у пречишћеном тексту), [72/2009](#) - други закон, [53/2010](#) (чл. 47-51. нису у пречишћеном тексту), [101/2011](#) (чл. 51-54. нису у пречишћеном тексту), [2/2012](#), [93/2012](#) (чл. 36-44. нису у пречишћеном тексту), [47/2013](#) (чл. 45-49. нису у пречишћеном тексту), [108/2013](#) (чл. 10-11. нису у пречишћеном тексту), [68/2014](#) (чл. 75-85. нису у пречишћеном тексту), [105/2014](#), [112/2015](#) (чл. 30. и 31. нису у пречишћеном тексту), [15/2016](#) (чл. 10-14. нису у пречишћеном тексту), [108/2016](#), [30/2018](#) (чл. 94-97. нису у пречишћеном тексту), [95/2018](#), [86/2019](#) (чл. 17. и 18. нису у пречишћеном тексту), [144/2020](#) (чл. 29-32. нису у пречишћеном тексту) и [96/2021](#) (чл. 13. није у пречишћеном тексту). Види: [Аутентично тумачење](#) - 91/2015.

Део први

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Глава прва

ПРЕДМЕТ ЗАКОНА

Садржина Закона

Члан 1.

Овим законом уређују се поступак утврђивања, наплате и контроле јавних прихода на које се овај закон примењује (у даљем тексту: порески поступак), права и обавезе пореских обвезника, регистрација пореских обвезника и пореска кривична дела и прекршаји.

Овим законом образује се Пореска управа, као орган управе у саставу министарства надлежног за послове финансија и уређују њена надлежност и организација.

Облици јавних прихода

Члан 2.

Овај закон примењује се на све јавне приходе које наплаћује Пореска управа, ако другим пореским законом није друкчије уређено (у даљем тексту: порез).

Овај закон примењује се и на камате по основу доспелог, а неплаћеног пореза и трошкове поступка принудне наплате пореза (у даљем тексту: споредна пореска давања).

Члан 2а

Овај закон примењује се и на изворне јавне приходе јединица локалне самоуправе које те јединице утврђују, наплаћују и контролишу у јавноправном односу, као и на споредна пореска давања по тим основама, укључујући и изворне јавне приходе које јединице локалне самоуправе утврђују, наплаћују и контролишу у поступцима у којима доносе пореске акте, пореске управне акте, као и друге акте у управном поступку.

Код утврђивања, наплате и контроле јавних прихода и споредних пореских давања из става 1. овог члана, издавања прекршајног налога, као и код подношења захтева за покретање прекршајног поступка за пореске прекршаје надлежном прекршајном суду, надлежни орган јединице локалне самоуправе има права и обавезе које по овом закону има Пореска управа, осим права и обавеза које се односе на:

- 1) идентификацију и регистрацију пореских обвезника;
- 2) процену пореске основице методом парификације и методом унакрсне процене;
- 3) откривање пореских кривичних дела;
- 4) - брисана -
- 4а) - брисана -
- 5) - брисана --
- 6) остала права и обавезе Пореске управе садржане у одредбама члана 160. тач. 9) и 12), чл. 161, 164. и 167 - 171. овог закона.

Члан 26

Одредбе овог закона којима су уређена овлашћења Пореске управе, права и обавезе пореских обвезника, овлашћења пореских инспектора и пореских извршитеља Пореске управе, сходно се примењују и на овлашћења јединице локалне самоуправе, односно на права и обавезе обвезника изворних јавних прихода из члана 2а став 1. овог закона, на овлашћења пореских инспектора јединице локалне самоуправе и пореских извршитеља јединице локалне самоуправе, у поступку утврђивања, наплате и контроле изворних прихода јединице локалне самоуправе на које се примењује овај закон.

Одредбе овог закона којима се уређује пренос права својине на покретним и непокретним стварима на Републику Србију у поступку принудне наплате јавних прихода који припадају буџету Републике Србије, сходно се примењују и на пренос права својине на покретним и непокретним стварима на јединицу локалне самоуправе у поступку принудне наплате изворних јавних прихода јединице локалне самоуправе.

Однос према другим законима

Члан 3.

Ако је другим законом питање из области коју уређује овај закон уређено на друкчији начин, примењују се одредбе овог закона.

Ако овим законом није друкчије прописано, порески поступак се спроводи по начелима и у складу са одредбама закона којим се уређује општи управни поступак, односно у складу са одредбама закона којим се уређује инспекцијски надзор.

Глава друга

НАЧЕЛА ПОРЕСКОГ ПОСТУПКА

Начело законитости

Члан 4.

Пореска управа је дужна да остварује сва права и обавезе из порескоправног односа у складу са законом.

У случајевима када је Пореска управа овлашћена да делује на основу дискреционих овлашћења, дужна је да делује у складу са сврхом тих овлашћења и у оквиру закона.

Пореска управа је дужна да утврђује све чињенице које су битне за доношење законите и правилне одлуке, посвећујући једнаку пажњу чињеницама које иду у прилог и на штету пореском обвезнику.

Начело временског важења пореских прописа

Члан 5.

Пореска обавеза утврђује се на основу прописа који су били на снази у време њеног настанка, осим ако је, у складу с уставом и законом, за поједине одредбе закона предвиђено да имају повратно дејство.

Изузетно од става 1. овог члана, пореска обавеза по основу пореза на имовину за календарске године које следе години у којој је настала пореска обавеза, утврђује се на основу закона којим се уређују порези на имовину који је на снази на дан 1. јануара календарске године за коју се пореска обавеза утврђује, осим ако је, у складу с уставом и законом, за поједине одредбе закона предвиђено да имају повратно дејство.

Радње у пореском поступку регулисане су прописима који су на снази у време када се предузимају.

Начело омогућавања увида у чињенице

Члан 6.

Пре доношења акта којим се утврђују обавезе и права пореског обвезника, Пореска управа је дужна да, на његов захтев, омогући пореском обвезнику увид у правну и чињеничну основу за доношење акта.

Начело чувања тајног податка у пореском поступку

Члан 7.

Тајним податком у пореском поступку (у даљем тексту: тајни податак), у смислу овог закона, сматра се и чува као тајни податак:

1) сваки документ, информација, податак или друга чињеница о пореском обвезнику до којих су службена лица и

сва друга лица која учествују у пореском поступку дошла у пореском, прекршајном, предистражном или судском поступку;

2) подаци о техничким проналасцима или патентима, као и сви други подаци о технолошким поступцима које примењује порески обвезник, до којих су службена лица и сва друга лица која учествују у пореском поступку дошла у пореском, прекршајном, предистражном или судском поступку.

Повреда тајног податка угрожава интерес пореских обвезника и јавни интерес Републике, који претежу над интересом за приступ информацијама од јавног значаја које представљају тајни податак, а због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене овим законом.

Тајни податак дужна су да чувају сва службена лица и друга лица која учествују у пореском, прекршајном, предистражном и судском поступку.

Обавеза чувања тајног податка односи се и на лица из става 1. овог члана када им престане радни однос, односно својство у којем су дошли до сазнања о документима, чињеницама, односно подацима из става 1. овог члана.

Обавеза чувања тајног податка је повређена ако се документи, чињенице, односно подаци из става 1. овог члана неовлашћено користе или објаве.

Обавеза чувања тајног податка није повређена:

1) радњом са којом се порески обвезник писмено сагласи;
2) ако се одређени документ, чињеница, односно податак не могу повезати са одређеним пореским обвезником;
3) ако се одређени документ, чињеница, односно податак износе током пореског, прекршајног, предистражног или судског поступка;

4) ако се ради о пореском идентификационом броју (у даљем тексту: ПИБ) пореског обвезника;

5) ако се одређени документ, чињеница, односно податак користе од стране надлежног органа у поступку откривања кривичних дела или прекршаја;

6) ако се одређени документ, чињеница, односно податак, у складу са одредбама члана 157. овог закона, достављају овлашћеном лицу пореског органа стране државе у поступку размене информација и пружања правне помоћи;

7) ако се пореском јемцу омогући увид у податке о пореском обвезнику, битне за регулисање обавеза које проистичу из његовог односа према пореском обвезнику;

8) ако се одређени документ, чињеница, односно податак у вези са постојањем пореског дуга, пружају у складу са одредбама посебног закона, осим уколико пружање документа, чињеница, односно података по свом обиму представља велике трошкове, односно захтева прекомерно ангажовање запослених у Пореској управи, што порески орган опредељује у сваком конкретном случају;

9) ако се одређени документ, чињеница, односно податак, пружају овлашћеном лицу другог државног органа и организације, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе у поступку размене информација неопходних за предузимање активности из делокруга надлежности тих органа.

Пореска управа најмање једном годишње, са пресеком стања на последњи дан календарског месеца који претходи дану објављивања, објављује на својој интернет страни назив, односно име и презиме, ПИБ и износ пореског дуга пореских дужника, и то правних лица са пореским дугом у износу од 20.000.000 динара и вишем и предузетника са пореским дугом у износу од 5.000.000 динара и вишем, чиме обавеза чувања тајног податка није повређена.

У погледу заштите тајних података, у свему осталом што није прописано овим законом, Пореска управа је дужна да поступа у складу са законом који уређује тајност података, односно законом који уређује заштиту података о личности.

Начело поступања у доброј вери

Члан 8.

Стране у пореском поступку дужне су да поступају у доброј вери.

Учесталост и трајање пореске контроле ограничавају се на нужну меру.

Начело фактицитета

Члан 9.

Пореске чињенице утврђују се према њиховој економској суштини.

Ако се симулованим правним послом прикрива неки други правни посао, за утврђивање пореске обавезе основу чини дисимуловани правни посао.

Када су на прописима супротан начин остварени приходи, односно стечена имовина, Пореска управа ће утврдити пореску обавезу у складу са законом којим се уређује одговарајућа врста пореза.

Глава трећа

СТРАНКЕ У ПОРЕСКОМ ПОСТУПКУ

Садржина порескоправног односа

Члан 10.

Порескоправни однос је однос јавног права који обухвата права и обавезе у пореском поступку Пореске управе с једне и физичког, односно правног лица, као и отвореног инвестиционог фонда, односно алтернативног инвестиционог

фонда који нема својство правног лица, а који је уписан у одговарајући регистар у складу са законом (у даљем тексту: фонд) с друге стране, којим се уређује:

1) обавеза плаћања пореза, обавеза обезбеђења пореске обавезе и обавеза плаћања споредних пореских давања од стране физичког, односно правног лица, као и фонда и право Пореске управе да захтева испуњење ових обавеза;

2) обавеза физичког, односно правног лица, као и фонда да, у складу са законом, утврди порез, односно, по одбитку, наплати порез у име пореског обвезника, води прописано рачуноводство, подноси пореске пријаве, доставља Пореској управи тражену документацију и податке, не обавља плаћања на начин друкчији од прописаног, дозволи преглед свог пословања службеном лицу Пореске управе и друге законом утврђене обавезе чињења, нечињења или трпљења, у циљу благовременог и правилног плаћања пореза, као и право Пореске управе да захтева испуњење ових обавеза.

У порескоправном односу из става 1. овог члана, физичко, односно правно лице, као и фонд има право:

1) на повраћај више или погрешно плаћеног пореза, односно споредних пореских давања, као и на повраћај пореза када је то другим пореским законом предвиђено;

2) на пореску рефакцију, односно на рефундацију пореза у складу са пореским законом;

3) да користи порески кредит у односу на пореску обавезу, односно обавезу по основу споредних пореских давања;

4) да користи више или погрешно плаћени порез односно споредна пореска давања за намирење доспелих обавеза по другом основу, путем прекњижавања.

Ако се лице из става 2. овог члана определи за повраћај више или погрешно плаћеног пореза, односно споредних пореских давања, као и за рефакцију односно рефундацију пореза, односно за намирење доспелих обавеза по другом основу путем прекњижавања пореза, Пореска управа има обавезу да по захтеву донесе решење без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, ако пореским законом није друкчије уређено.

Уз захтев за повраћај више или погрешно плаћеног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање порески обвезник – физичко лице подноси и решење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање о утврђеном праву на повраћај доприноса за пензијско и инвалидско осигурање.

Порески кредит је износ за који се умањује пореска обавеза.

Захтев из става 3. овог члана порески обвезник може поднети у електронском облику преко портала Пореске управе или у писменом облику – непосредно или путем поште.

Друга права физичког, односно правног лица и обавезе Пореске управе из порескоправног односа уређени су овим законом.

Ако порески обвезник предаје документ на језику и писму који код пореског органа нису у службеној употреби у складу са законом којим се уређују службена употреба језика и писама, порески орган ће одредити рок који не може бити краћи од пет дана у којем ће порески обвезник доставити оверени превод на српски језик.

Ако порески обвезник у остављеном року не достави оверени превод из става б. овог члана, сматра се да документ није ни поднет.

Пореска управа у пореском поступку

Члан 11.

Пореска управа, у оквиру послова државне управе, води првостепени порески поступак, јединствени регистар пореских обвезника и пореско рачуноводство, процењује тржишну вредност непокретности у складу са законом, открива пореска кривична дела и прекршаје и њихове извршиоце, надлежном прекршајном суду подноси захтеве за покретање прекршајног поступка за пореске прекршаје, прекршаје прописане законом који уређује фискалне касе и електронске фискалне уређаје, издаје прекршајне налоге за ове прекршаје и обавља друге послове одређене овим законом.

Пореска управа самостално извршава послове из става 1. овог члана на целокупној територији Републике Србије (у даљем тексту: Република) и организује се тако да обезбеђује функционално јединство у спровођењу пореских прописа.

У циљу обезбеђења јединственог спровођења прописа из надлежности министарства надлежног за послове финансија, акти (објашњења, мишљења, инструкције, упутства и сл.) о примени тих прописа које даје министар надлежан за послове финансија, односно лице које он овласти, обавезујући су за поступање Пореске управе.

Акти из става 3. овог члана објављују се на интернет странама министарства надлежног за послове финансија и Пореске управе.

Порески обвезници и други порески дужници

Члан 12.

Порески дужник је физичко или правно лице, као и фонд које дугује одређену радњу из порескоправног односа из члана 10. овог закона.

Порески обвезник је порески дужник који је обавезан да плати порез, односно споредно пореско давање.

Други порески дужници су:

1) порески јемац који одговара за плаћање обвезничког пореског дуга, за случај да порески обвезник тај дуг не плати о доспелости;

2) исплатилац прихода пореском обвезнику (у даљем тексту: порески платац) који је дужан да обрачуна и по одбитку плати прописани порез на тај приход, у име и за рачун пореског обвезника, на одговарајући уплатни рачун;

3) порески посредник који је дужан да са рачуна пореског дужника (пореског обвезника или пореског плаца) на основу њиховог налога за пренос средстава обустави и по одбитку уплати утврђени порез, у своје име, а за рачун пореског обвезника, односно пореског плаца, на одговарајући уплатни рачун;

4) остала правна и физичка лица, као и фонд која дугују какву радњу из порескоправног односа из члана 10. овог закона.

Порески обвезници и други порески дужници (у даљем тексту: порески обвезници) странке су у пореском поступку.

Опште одредбе о заступању

Члан 13.

Порески обвезник може учествовати у порескоправном односу преко свог пуномоћника или законског заступника, ако овим законом није друкчије одређено.

Ако порески обвезник лично учествује у порескоправном односу, може да има и пуномоћника, а ако пуномоћник у његово име учествује у порескоправном односу, може и лично да учествује.

Порески пуномоћник

Члан 14.

Пуномоћник пореског обвезника (у даљем тексту: порески пуномоћник) је физичко, односно правно лице - резидент Републике које у границама добијеног пуномоћја, у име и за рачун пореског обвезника извршава послове у вези са пореским обавезама обвезника (прима пореске акте, подноси пореске пријаве, плаћа порез и др.).

Порески обвезник физичко, односно правно лице - нерезидент Републике (у даљем тексту: нерезидент) који нема сталну пословну јединицу на територији Републике, односно који остварује приходе или стиче имовину на територији Републике ван пословања своје сталне пословне јединице, дужан је да у року од десет дана од дана почетка остваривања прихода, односно стицања имовине подложне опорезивању на територији Републике, обавести Пореску управу у седишту о лицу које је његов порески пуномоћник.

Ако нерезидент остварује приходе који се опорезују по одбитку, за које порески обвезник није дужан да поднесе пореску пријаву, неће постојати обавеза одређивања пуномоћника.

Законски заступник, пословођа предузетника и привремени старалац заоставштине

Члан 15.

Законски заступници физичких лица (родитељи малолетног лица, старалац пословно неспособног штићеника и др.) и правних лица (физичко лице које је као такво уписано у прописани регистар), као и пословођа предузетника и привремени старалац заоставштине, испуњавају пореске обавезе лица која заступају.

Ако предузетник нема пословођу, односно ако није постављен привремени старалац на заоставштини, пореске обавезе из става 1. овог члана испуњава предузетник, односно наследници као солидарни порески дужници.

Пореске обавезе фонда који се према одредбама овог закона сматра пореским обвезником испуњава друштво за управљање фондом из имовине фонда.

Друштво за управљање фондом у име и за рачун фонда извршава послове у вези са пореским обавезама фонда (подноси пријаву за регистрацију, подноси пореске пријаве, прима пореске и пореско управне акте, води пословне књиге и евиденције ради опорезивања, врши испуњење, односно плаћање пореске обавезе фонда и др.).

Заступник по службеној дужности

Члан 16.

Пореска управа, по службеној дужности, из реда пореских саветника или адвоката поставља заступника:

1) пореском обвезнику чије се седиште не налази у месту и на адреси наведеној у пријави за регистрацију прописаној актом из члана 27. став 5. овог закона или у евиденционој пријави за ПДВ, која је уређена прописима о порезу на додату вредност;

2) нерезиденту који није у року из члана 14. став 2. овог закона обавестио Пореску управу о свом пореском пуномоћнику;

3) непознатом власнику имовине која је предмет пореског поступка;

4) пореском обвезнику који очигледно избегава да учествује у пореском поступку, ако је његово учешће обавезно.

Ако је порески обвезник физичко лице које није пословно способно, а нема законског заступника, Пореска управа поставља заступника по службеној дужности из реда лица из става 1. овог члана и о томе одмах обавештава орган старатељства.

Закључак о постављењу заступника по службеној дужности доставља се заступнику и објављује на интернет страни Пореске управе и огласној табли Пореске управе.

Против закључка из става 3. овог члана жалба није дозвољена.

Награду и надокнаду трошкова заступника по службеној дужности исплаћује Пореска управа, према тарифи коју прописује министар надлежан за послове финансија (у даљем тексту: министар).

Пореска управа има право на повраћај средстава из става 5. овог члана од пореског обвезника.

Порески саветник

Члан 17.

Порески саветник је лице које обавља послове пореског саветовања пореског обвезника у пореском поступку. Ако порески саветник наступа и као порески пуномоћник пореског обвезника, мора имати пуномоћје за обављање послова из члана 14. овог закона.

Обављање делатности пореског саветовања уређује се посебним законом.

Глава четврта

ПОРЕСКА ОБАВЕЗА

Појам и настанак пореске обавезе

Члан 18.

Обавеза плаћања пореза из члана 10. став 1. тачка 1) овог закона (у даљем тексту: пореска обавеза) представља дужност пореског обвезника да плати утврђени порез, под условима прописаним овим законом или другим пореским законом.

Порески обвезник одговара за испуњење пореске обавезе од момента када су настале чињенице за које је пореским законом прописано да стварају пореску обавезу.

Одредбе о пореској обавези примењују се и на обавезу плаћања споредних пореских давања, осим ако је овим законом друкчије прописано.

Износ утврђеног пореза из става 1. овог члана сматра се дугованим порезом.

Испуњење пореске обавезе

Члан 19.

Испуњење пореске обавезе састоји се у плаћању, о доспелости, дугованог износа пореза.

Пореску обавезу:

- 1) испуњава порески обвезник непосредно;
- 2) испуњава друго лице, када је овим законом или другим пореским законом прописано да је одговорно за испуњење пореске обавезе пореског обвезника;
- 3) може да испуни друго лице које према пореском закону није одговорно за испуњење пореске обавезе.

Порески обвезници - правна лица, предузетници или физичка лица, као и фонд која обављају делатност, чији су рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате код организације надлежне за принудну наплату, могу међусобне новчане обавезе измиривати и уговарањем промене повериоца, односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија и др.), искључиво ради испуњења обавеза по основу јавних прихода на које се примењује овај закон.

Испуњење пореске обавезе у случају ликвидације или стечаја

Члан 20.

Пореску обавезу правног лица у ликвидацији испуњава ликвидациони управник из новчаних средстава правног лица, укључујући приходе од продаје имовине.

Пореску обавезу пословне јединице правног лица у ликвидацији непосредно испуњава правно лице чији је део та јединица, а ако је у ликвидацији и правно лице, пореску обавезу испуњава ликвидациони управник.

Ако правно лице у ликвидацији нема довољно новчаних средстава да испуни пореску обавезу у целости, укључујући и приходе од продаје имовине, преостали порески дуг платиће оснивачи, односно чланови правног лица, ако су, у складу са законом, статутом или оснивачким актом правног лица солидарно одговорни за обавезе правног лица.

Испуњење пореске обавезе у случају стечаја пореског обвезника који се спроводи банкротством уређено је законом којим се уређује стечај.

У случају стечаја пореског обвезника који се спроводи реорганизацијом, начин намирања пореског потраживања и мере реализације плана реорганизације, односно унапред припремљеног плана реорганизације, не могу бити предвиђени супротно одредбама овог закона и других пореских прописа.

Пореску обавезу у случају распуштања, односно престанка постојања фонда испуњава друштво за управљање фондом.

Испуњење пореске обавезе у случају статусних промена

Члан 21.

Пореску обавезу правног лица које престаје да постоји у статусној промени испуњава правни следбеник, без обзира да ли је пре окончања поступка статусне промене знао да правни претходник није испунио, делимично или у потпуности, своју пореску обавезу.

Споредна пореска давања у вези са неиспуњеном пореском обавезом правног лица које престаје да постоји у статусној промени падају на терет правног следбеника.

Рок за испуњење пореске обавезе правног лица које престаје да постоји у статусној промени не мења се ако је испуњење те обавезе прешло на правног следбеника.

Правни следбеник на којег је прешла пореска обавеза једног или више правних лица која престају да постоје у статусној промени је:

- 1) у случају спајања - правно лице које је настало спајањем два или више правних лица, пореских обвезника;
- 2) у случају припајања - правно лице коме се једно или више правних лица, пореских обвезника припојило;
- 3) у случају поделе - правна лица настала деобом пореског обвезника.

Ако постоји више правних следбеника, сви су они неограничено солидарно одговорни за пореску обавезу правног претходника.

Промена организационог или својинског облика правног лица не утиче на испуњење пореске обавезе.

У случају статусне промене фонда и испуњења пореске обавезе од стране друштва за управљање фондом, сходно се примењују одредбе овог члана.

Испуњење пореске обавезе у случају смрти физичког лица, пословне неспособности или проглашења физичког лица за нестало

Члан 22.

Пореску обавезу преминулог лица испуњавају наследници, у оквиру вредности наслеђене имовине и у сразмери са уделом појединог наследника, у моменту прихватања наследства.

Ако оставилац нема наследника или се ниједан од наследника не прихвати наследства, оставиочева пореска обавеза се отписује.

Пореску обавезу пословно неспособног физичког лица или одсутног физичког лица коме се не зна пребивалиште испуњава заступник из имовине пореског обвезника.

Ако имовина лица из става 3. овог члана није довољна да се намири дуг по основу пореза и споредних пореских давања, ненамирени део дуга се отписује.

Ако престану разлози из става 3. овог члана због којих је лицу одређен заступник, решење о отпису пореског дуга ће се укинути, али се за период од дана када је ненамирени порески дуг тог лица доспео до дана када су разлози престали, камата не обрачунава.

Престанак пореске обавезе

Члан 23.

Пореска обавеза престаје:

- 1) наплатом пореза;
- 2) застарелашћу пореза;
- 3) отписом пореза;
- 4) на други законом прописани начин.

Неплаћена пореска обавеза пореског обвезника - правног лица над којим је правоснажним решењем закључен стечајни поступак банкротством, престаје, осим ако је ради њене наплате уписано заложно право у јавним књигама или регистрима, односно ако је, поред пореског обвезника, друго лице одговорно за њено испуњење.

У случају из става 1. тач. 2)–4) и става 2. овог члана, Пореска управа доноси решење о престанку пореске обавезе.

Глава пета

ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ПОРЕСКИХ ОБВЕЗНИКА

Права пореских обвезника

Члан 24.

Порески обвезник, у складу са овим законом, има право да:

1) од Пореске управе бесплатно добије информације о пореским прописима из којих произлази његова пореска обавеза, а ако је неук и основну правну помоћ, што омогућује да пријави и плати порез и обрачуна и плати споредна пореска давања, у складу са прописима;

2) у писменом облику добије одговор на питање које је у таквом облику поставио Пореској управи, а тиче се његове пореске ситуације;

3) захтева да се Пореска управа и њени службеници опходе према њему са поштовањем и уважавањем;

4) се о њему прикупљени подаци у пореском поступку од стране Пореске управе чувају као тајни податак и користе, односно чине доступним другим лицима, односно органима или организацијама, на начин уређен у члану 7. овог закона;

5) Пореска управа поштује његову приватност;

6) оствари увид у податке о утврђивању и наплати пореза који се о њему воде код Пореске управе и захтева измену непотпуних или нетачних података;

7) заступа властите интересе пред Пореском управом непосредно или путем пуномоћника;

8) на прописан начин користи пореске олакшице;

9) на прописан начин и у прописаним роковима добије рефракцију, рефундацију, односно повраћај више или погрешно наплаћеног пореза;

10) присуствује током пореске контроле;

11) добије образложење аката донетих у поступку пореске контроле;

12) даје обавештења пореским органима у пореском поступку;

13) користи правна средства у пореском поступку;

14) користи и друга права утврђена овим законом и другим пореским законима.

Порески обвезник чија су права из става 1. овог члана повређена има право на судску заштиту.

Ако суд утврди да су права пореског обвезника повређена, накнада претрпљене штете и судски трошкови падају на терет буџета Републике, односно на терет буџета јединица локалне самоуправе.

Обавезе пореског обвезника

Члан 25.

Порески обвезник, у складу са овим законом, обавезан је да:

1) у прописаном року поднесе пријаву за регистрацију Пореској управи, осим обвезника за чију је регистрацију, односно упис у регистар, надлежна Агенција за привредне регистре и пријави све касније измене података у пријави који се не пријављују Агенцији за привредне регистре, укључујући и податке о свим пословним просторима и пословним просторијама у којима складишти, односно смешта добра, као и о просторима и просторијама у којима обавља делатност коју пријављује Пореској управи, осим ако су у складу са овим законом и другим прописима ови подаци већ достављени Пореској управи;

2) поднесе пореску пријаву Пореској управи на прописаном обрасцу, у року и на начин уређен пореским прописима;

3) поднесе документацију и пружи информације које захтева Пореска управа, у складу са пореским прописима;

4) води прописане пословне књиге и евиденције ради опорезивања;

5) у законским роковима тачно обрачунава порез, када је по закону дужан да то сам чини;

6) плаћа порез на начин, под условима и у року прописаном законом;

7) не омета и не спречава службена лица која учествују у пореском поступку у обављању законом утврђене дужности;

8) обавести Пореску управу о отварању или затварању рачуна код банке, друге финансијске организације, поштанске штедионице или друге организације која обавља платни промет (у даљем тексту: банка) у Аутономној Покрајини Косово и Метохија или у иностранству - у року од 15 дана од дана отварања, односно затварања рачуна;

9) буде присутан током пореске контроле;

10) извршава друге обавезе утврђене овим законом и другим пореским законима.

Обавеза подношења пореских пријава из става 1. тачка 2) овог члана, односи се и на ликвидационог, односно стечајног управника, који је дужан да у поступку ликвидације, односно стечаја подноси пореске пријаве у складу са пореским прописима, укључујући и пореску пријаву за порески период за који је рок за подношење пријаве датум после датума отварања поступка ликвидације, односно стечаја.

Акт којим се уређују поступак, начин, рокови, садржај и облик пријаве којом порески обвезник пријављује пословни простор и пословне просторије, односно простор и просторије из става 1. тачка 1) овог члана, доноси министар, на предлог директора Пореске управе.

Глава шеста

ИДЕНТИФИКАЦИЈА И РЕГИСТРАЦИЈА ПОРЕСКИХ ОБВЕЗНИКА

Порески идентификациони број

Члан 26.

У циљу идентификације пореских обвезника, Пореска управа додељује ПИБ физичким лицима, предузетницима, правним лицима и сталним пословним јединицама нерезидентног правног лица, као и фондовима.

Не може се доделити ПИБ:

1) правном лицу чији оснивач, односно члан (у даљем тексту: оснивач) - правно лице, предузетник или физичко лице има доспеле, а неизмирене обавезе по основу јавних прихода настале у вези са обављањем делатности, односно ако је правном лицу или предузетнику привремено одузет ПИБ у складу са овим законом. Не може се доделити ПИБ ни правном лицу чији је оснивач - правно лице, предузетник или физичко лице истовремено оснивач лица коме је привремено одузет ПИБ, у складу са овим законом;

2) правном лицу чији је оснивач физичко лице које је истовремено оснивач и другог привредног субјекта који има неизмирених обавеза по основу јавних прихода у вези са обављањем делатности;

3) правном лицу насталом статусном променом издвајања уз оснивање, односно мешовитог издвајања у складу са законом којим се уређују привредна друштва, односно статусне промене посебних облика организовања, ако правно лице, као и фонд које је предмет поделе има неизмирених обавеза по основу јавних прихода, односно ако му је привремено одузет ПИБ у складу са овим законом;

4) предузетнику који има доспеле, а неизмирених обавеза по основу јавних прихода, настале у вези са обављањем делатности у другим привредним субјектима у којима је истовремено оснивач са уделом већим од 5%, односно ако му је привремено одузет ПИБ у складу са овим законом.

Изузетно од става 2. овог члана, Пореска управа доделиће ПИБ:

1) ако су доспеле, а неизмирених обавеза по основу јавних прихода до 100.000 динара и уколико ове обавеза буду измирене у року од осам дана од дана подношења захтева за доделу ПИБ, односно у том року буде пружена неопозива банкарска гаранција или меница авалирана од стране пословне банке, или

2) ако су доспеле, а неизмирених обавеза по основу јавних прихода настале у вези са обављањем делатности, обавеза привредних субјекта који су брисани из прописаних регистара правоснажном одлуком надлежног органа у поступку стечаја.

Правним лицима, предузетницима и другим субјектима за чију регистрацију је надлежна Агенција за привредне регистре, ПИБ се додељује преко те Агенције, у року прописаном законом којим се уређује регистрација привредних субјекта. Лицима за чију регистрацију је надлежан орган јединица локалне самоуправе, ПИБ се додељује преко тог органа, у року прописаном законом.

За субјекте из става 4. овог члана регистрациона пријава за доделу ПИБ подноси се преко Агенције за привредне регистре, у оквиру регистрационе пријаве оснивања, односно преко другог надлежног органа у складу са законом.

Приликом одлучивања по захтеву за доделу ПИБ из става 4. овог члана неће се утврђивати постојање сметњи за доделу ПИБ из става 2. овог члана. Ако је правно лице, предузетник или физичко лице оснивач задруге, фонда, фондације, удружења, привредне коморе, другог правног лица, као и привредног друштва са уделом мањим од 5%, односно ако је оснивач привредног друштва или правног лица истовремено оснивач задруге, фонда, фондације, удружења, привредне коморе, другог правног лица, као и привредног друштва са уделом мањим од 5%, Пореска управа доделиће ПИБ без утврђивања доспелих а неизмирених пореских обавеза по основу јавних прихода тих лица.

Уколико Пореска управа у року из става 4. овог члана, на основу података из своје евиденције и евиденције других надлежних органа утврди да пријава садржи податке који нису веродостојни или су против оснивача субјекта из тог става изречене заштитне мере, односно мере безбедности забране вршења делатности у прекршајном или кривичном поступку, донеће у том року решење о одбијању захтева за доделу ПИБ.

Ако Пореска управа у поступку контроле, односно у поступку провере на основу података из службене евиденције, утврди да су у време доделе ПИБ постојале сметње за доделу ПИБ из ст. 2. и 7. овог члана, Пореска управа ће решењем привремено одузети додељени ПИБ - до отклањања тих сметњи, а примерак решења доставиће банци и организацији надлежној за принудну наплату из новчаних средстава на рачуну обвезника.

Министар, у споразуму са министром надлежним за послове привреде, ближе ће уредити садржину регистрационе пријаве из става 5. овог члана, као и рок, начин и поступак одлучивања по захтеву за доделу ПИБ субјектима из става 4. овог члана.

У свему осталом што није уређено одредбама овог члана у погледу доделе и одузимања ПИБ субјектима из става 4. овог члана, примењиваће се одредбе овог закона којим је уређена додела и одузимање ПИБ осталим субјектима.

ПИБ је јединствени и једини број физичког лица, предузетника и правног лица, као и фонда за све јавне приходе и задржава се до престанка постојања, односно смрти тог лица.

ПИБ се користи у пореском поступку и обавезно се уноси у:

1) акт који порески обвезник подноси Пореској управи, организацијама обавезног социјалног осигурања, другим државним органима и организацијама и органима територијалне аутономије и локалне самоуправе;

2) акт који Пореска управа доставља пореском обвезнику;

3) документ којим порески обвезник плаћа порез и споредна пореска давања;

4) налог којим се банци налаже плаћање пореза и споредних пореских давања;

5) акт који порески обвезник подноси органима и организацијама надлежним за вођење регистра и рачуна, у смислу чл. 29. и 30. овог закона.

Ако порески обвезник не пријави све касније измене података у пријави за регистрацију, односно не поднесе документацију и пружи информације које захтева Пореска управа у року од пет дана од дана настанка измене података, односно од дана пријема захтева за достављање документације и информација, Пореска управа решењем одузима пореском обвезнику додељени ПИБ до испуњења обавезе из члана 25. тач. 1) и 3) овог закона, а примерак решења доставља банци и организацији надлежној за принудну наплату из новчаних средстава на рачуну обвезника. Пореска управа решењем одузима додељени ПИБ и у случајевима када је пореском обвезнику наложена забрана располагања новчаним средствима преко рачуна пореског обвезника отвореног код банке сходно чл. 66. и 87. овог закона и када та забрана траје дуже од годину дана.

У случају из става 13. овог члана, као и у другим случајевима одузимања ПИБ, банка је дужна да обустави извршење налога пореског обвезника за пренос средстава са рачуна обвезника од момента пријема решења, осим у сврху измиривања обавеза по основу пореза и споредних пореских давања.

При оснивању привредних субјекта у поступку статусне промене код које привредни субјект наставља да постоји примењују се одредбе ст. 2. и 3. овог члана.

Одредбе става 2. тач. 1) и 2) овог члана сходно се примењују и на доделу ПИБ фондовима.

ПИБ су дужни да користе и органи и организације који, у складу са прописом, воде евиденцију о правним и физичким лицима и на основу те евиденције издају јавне исправе.

Министар је овлашћен да пропише и друге акте од значаја за порески поступак у које се уноси ПИБ.

У случају из става 13. овог члана, пореским обвезницима према којима је отворен поступак стечаја, на захтев

стечајног судије Пореска управа може вратити привремено одузети ПИБ, за време трајања поступка стечаја.

У случајевима привременог одузимања ПИБ, Пореска управа може решењем изрећи привремену меру забране регистровања стицања удела или акција у привредним субјектима, односно оснивања нових привредних субјеката, оснивачима са уделом већим од 5% у привредним субјектима којима је привремено одузет ПИБ, за време док траје привремено одузимање ПИБ, а примерак решења доставља Агенцији за привредне регистре и Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности.

Упис привремене мере из става 20. овог члана у Агенцији за привредне регистре, врши се у складу са законом којим се уређује централна евиденција привремених ограничења права лица регистрованих у Агенцији за привредне регистре.

Опште одредбе о регистрацији

Члан 27.

Регистрација пореских обвезника врши се код Пореске управе.

ПИБ су дужни да имају:

- 1) резидентно правно лице;
- 2) државни орган и организација, орган и организација територијалне аутономије или локалне самоуправе, без својства правног лица;
- 3) резидентни предузетник, предузетник паушалац, предузетник пољопривредник и предузетник друго лице дефинисани одредбама закона који уређује порез на доходак грађана;
- 4) резидентно физичко лице;
- 5) стална пословна јединица нерезидентног правног лица;
- 6) нерезидентно правно лице које одређује пуномоћника у складу са одредбом члана 14. став 2. овог закона;
- 7) нерезидентно физичко лице које одређује пуномоћника у складу са одредбом члана 14. став 2. овог закона;
- 8) фонд.

Под сталном пословном јединицом нерезидентног правног лица из става 2. тачка 5) овог члана, сматра се стална пословна јединица нерезидентног правног лица дефинисана одредбама закона који уређује порез на добит правних лица.

На сталну пословну јединицу из става 3. овог члана примењују се одредбе овог закона које се односе на правна лица, ако овим законом није друкчије уређено.

Поступак, начин и рокови одређивања ПИБ-а, садржај и начин вођења јединственог регистра пореских обвезника, као и садржај и облик пријаве за регистрацију и доказа о извршеној регистрацији уређује се актом министра.

Место и време регистрације

Члан 28.

Резидентно правно лице за чију регистрацију, односно упис у регистар, није надлежна Агенција за привредне регистре и орган или организација из члана 27. став 2. тачка 2) овог закона подноси пријаву за регистрацију Пореској управи према месту седишта.

Стална пословна јединица нерезидентног правног лица подноси пријаву за регистрацију Пореској управи према месту седишта те сталне пословне јединице.

Резидентни предузетник за чију регистрацију није надлежна Агенција за привредне регистре, подноси пријаву за регистрацију Пореској управи надлежној према седишту радње.

Нерезидентно правно лице и нерезидентно физичко лице из члана 27. став 2. тач. 6) и 7) овог закона подноси пријаву за регистрацију седишту Пореске управе.

Правна лица која су сврстана у велике пореске обвезнике (у даљем тексту: велики порески обвезници), воде се у регистру организационе јединице Пореске управе надлежне за велике пореске обвезнике.

Критеријуме за одређивање великих пореских обвезника, на основу којих Пореска управа врши идентификацију и одређује статус великих пореских обвезника, као и врсте пореза за које организациона јединица из става 5. овог члана извршава послове из надлежности Пореске управе, на предлог директора Пореске управе, прописује министар.

Правно лице, стална пословна јединица нерезидентног правног лица и предузетник, подноси пријаву за регистрацију у року од пет дана од дана уписа у судски или други регистар.

Фонд преко друштва за управљање фондом подноси пријаву за регистрацију седишту Пореске управе, у року од пет дана од дана уписа у прописани регистар у складу са законом.

По извршеној регистрацији, Пореска управа издаје пореском обвезнику доказ о извршеној регистрацији.

Ако порески обвезник не поднесе пријаву за регистрацију, Пореска управа ће по службеној дужности доделити ПИБ, на основу расположивих података, односно фактичких околности.

Обавезе органа и организација надлежних за упис у регистар

Члан 29.

Агенција за привредне регистре доставља обавештење Пореској управи о извршеном упису у Регистар привредних субјеката (оснивање, повезивање и престанак привредног субјекта, статусне промене и промене облика организовања

тог субјекта, подаци о привредном субјекту од значаја за правни промет, подаци у вези са стечајним поступком и други подаци одређени законом), као и о сваком другом решењу којим се врше промене оснивача, облика организовања, назива, делатности, висине основног улога и места седишта, или којим се врши било која друга промена од значаја за утврђивање пореза.

Суд, орган локалне самоуправе, адвокатска комора, професионална удружења, као и други орган или организација надлежни за упис у одговарајући регистар лица која обављају одређену делатност дужни су да, у року од пет дана од дана извршеног уписа, Пореској управи доставе обавештење о упису, поништавању уписа и брисању из регистра, као и о сваком другом решењу којим се врши промена од значаја за утврђивање пореза.

Орган који води евиденције о месту пребивалишта, односно боравишта физичког лица, дужан је да у року од пет дана од дана пријаве или одјаве пребивалишта, односно боравишта достави податке Пореској управи о: јединственом матичном броју грађана, евиденционом броју за странце, имену, презимену, шифри општине пребивалишта, односно боравишта, адреси пребивалишта, односно боравишта, месту рођења и статусу лица.

Орган који води евиденције о рођењу или смрти физичког лица, дужан је да у року од пет дана од дана евиденције рођења или смрти, односно проглашења несталога лица за умрло, о томе достави податке Пореској управи.

Подаци из ст. 1-4. овог члана достављају се у електронском облику.

Поступак достављања података из става 3. овог члана споразумно ће ближе уредити министар надлежан за послове финансија и министар надлежан за унутрашње послове.

Орган, организација или друго лице надлежно за упис у прописани регистар лица која обављају делатност не може брисати лице из прописаног регистра без доказа о престанку пореских обавеза, односно брисању из евиденције прописане пореским законом који издаје надлежни порески орган, не старијег од пет дана у моменту подношења захтева за брисање из прописаног регистра.

Орган, организација или друго лице надлежно за упис у прописани регистар лица која обављају делатност, може брисати пореског обвезника предузетника из прописаног регистра, под условима прописаним у ставу 7. овог члана, па и у случају непостојања доказа о престанку обавеза по основу доприноса за пензијско и инвалидско осигурање уколико су та лица стекла право на пензију сходно одредбама закона којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

Агенција за привредне регистре не може извршити брисање правног лица или предузетника из прописаног регистра, регистровати статусне промене и вршити промене података који се односе на оснивача, односно члана, назив, седиште, улог и облик организовања, прекид или друге промене података у вези обављања делатности предузетника, у периоду од добијања обавештења Пореске управе да ће се код правног лица или предузетника вршити пореска контрола, укључујући и радње Пореске полиције у циљу откривања пореских кривичних дела, до добијања обавештења да је пореска контрола завршена, односно окончане радње Пореске полиције, као и у периоду од добијања обавештења да је правном лицу или предузетнику, у складу са овим законом, привремено одузет ПИБ, до добијања обавештења да је том субјекту враћен ПИБ. Агенција за привредне регистре може вршити промене података у вези обављања делатности предузетника у случајевима одређивања, односно промене пословође предузетника, у складу са законом.

Агенција за привредне регистре не може извршити регистровање стицања удела или акција у привредним субјектима, односно оснивање нових привредних субјеката, у случајевима када се као оснивач уписује правно лице или предузетник над којим је успостављена мера из става 9. овог члана.

Акт којим се уређују начин и поступак достављања и садржина обавештења из става 9. овог члана доноси министар, на предлог директора Пореске управе.

У погледу заштите података о личности Пореска управа дужна је да поступа на исти начин као и орган који јој је те податке доставио, односно у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Обавезе банака приликом отварања рачуна

Члан 30.

Банка може отворити рачун правном лицу, предузетнику и физичком лицу, као и фонду, под условом да, уз захтев за отварање рачуна, поднесу доказ о извршеној регистрацији.

За отварање привременог рачуна, који се користи у поступку оснивања правног лица, доказ о извршеној регистрацији се не тражи.

Банка је дужна да, ради повезивања привременог рачуна са касније отвореним рачуном из става 1. овог члана, води евиденцију привремених рачуна у електронској форми, коју прописује министар.

Члан 30а

Банка ће дозволити исплату зарада, накнада зарада, као и других прихода физичких лица по основу којих постоји обавеза плаћања пореза по одбитку само ако налог којим се банци налаже исплата тих прихода, као и плаћање пореза по одбитку садржи позив на број одобрења за плаћање укупне обавезе по том основу, који додељује Пореска управа, на начин из члана 41. овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана, банка као исплатилац прихода може извршити исплату камате, укључујући и приписивање камате (у даљем тексту: исплата камате) на штедне улоге својим депонентима без позива на број одобрења из става 1. овог члана.

Члан 30б

Банка је дужна да Пореској управи достави у електронском облику податке о:

1) извршеним платним налозима за исплату, односно налозима за пренос по исплатиоцима прихода и шифрама плаћања до 5-ог у месецу за претходни месец;

2) уплаћеним новчаним средствима на девизне рачуне физичких лица, у року од 30 дана од дана уплате;

3) о уплатама на рачун обвезника пореза на доходак грађана по основу прихода од самосталних делатности у календарском месецу, у року од 15 дана по истеку календарског месеца.

Банка је дужна да на захтев Пореске управе и у разумном року који она одреди, у електронском облику достави податке о стању и промету на текућим рачунима и штедним улозима пореских обвезника – правних лица, предузетника и физичких лица, депозитима пореских обвезника – правних лица, односно о бројевима текућих рачуна и штедних улога пореских обвезника – физичких лица и називу банака које их воде.

Врсте шифри плаћања за које се достављају подаци из става 1. тачка 1) овог члана и начин и поступак достављања података из става 1. овог члана ближе уређује министар.

У погледу заштите података о личности Пореска управа дужна је да поступа на исти начин као и орган који јој је те податке доставио, односно у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Глава седма

ОСТАЛЕ ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Секундарна пореска обавеза

Члан 31.

Секундарна пореска обавеза настаје када је неко лице одговорно за доспелу пореску обавезу другог пореског обвезника или за доспелу секундарну пореску обавезу другог пореског обвезника.

Секундарна пореска обавеза односи се на:

1) законске заступнике који су свесно или без дужне пажње пропустили да испуне своју обавезу да реализују плаћање пореза за пореског обвезника, иако је овај био у могућности да то уради - за износ неплаћеног пореза;

2) лица која доприносе или помажу у избегавању плаћања пореза другог лица - за порески дуг тог другог лица чије је плаћање избегнуто;

3) лица одговорна за обрачунавање и плаћање пореза - за износ тог пореза који није плаћен, у случајевима када се утврди да то лице није поступало са дужном пажњом;

4) физичко лице које је одговорно лице у правном лицу, које обрачунава и плаћа порез и пропусти да уплати порез - за износ тог пореза који није плаћен, у случајевима када се утврди да то лице није поступало са дужном пажњом;

5) лице које је примило новчана средства, ствари или права из имовине пореског обвезника (у даљем тексту: имовина) путем трансакције без накнаде или уз накнаду која је нижа од цене која би се могла постићи на тржишту, у периоду од пет година пре доспелости пореске обавезе која није плаћена за пореског обвезника - за износ неплаћеног пореза, а највише до вредности примљене имовине, умањене за износ који је то лице за њу платило;

6) друштво за управљање фондом.

Одредба из става 2. тачка 5) овог члана примењује се у случају када је лице примило имовину од пореског обвезника - правног лица само ако посредно или непосредно учешће тог лица у капиталу пореског обвезника износи или је износило најмање 10%.

Уколико друкчије није прописано, секундарна пореска обавеза обухвата и камату и трошкове принудне наплате.

Конверзија износа из стране валуте у динар

Члан 32.

Трансакције у иностраној валути из којих произлази опорезивање конвертују се у динар:

1) по званичном средњем курсу Народне банке Србије, на дан када је трансакција обављена, осим ако је пореским законом друкчије уређено;

2) по тржишном курсу заснованом на објављеним подацима о односу стране валуте и америчког долара, на дан када је трансакција обављена, ако Народна банка Србије не располаже средњим курсом те валуте према динару.

Део други

ОПШТЕ О ПОРЕСКОМ ПОСТУПКУ И ПРВОСТЕПЕНИ ПОСТУПАК УТВРЂИВАЊА И НАПЛАТЕ ПОРЕЗА

Глава прва

ОПШТЕ О ПОРЕСКОМ ПОСТУПКУ

Покретање пореског поступка

Члан 33.

Порески поступак покреће Пореска управа по службеној дужности, а изузетно по захтеву странке.

Порески поступак се покреће кад Пореска управа изврши ма коју радњу у циљу вођења поступка.

Ако Пореска управа по захтеву странке утврди да нема услова за покретање пореског поступка, у складу са законом, донеће о томе закључак, против којег је жалба допуштена.

Порески акт и порески управни акт

Члан 34.

Порески акт је пореско решење, закључак, налог за пореску контролу, позив за пореску контролу, записник о пореској контроли и други акт којим се покреће, допуњује, мења или довршава нека радња у пореском поступку.

Порески управни акт, којим Пореска управа решава о појединачним правима и обавезама пореског дужника из порескоправног односа, је пореско решење и закључак.

Против пореског решења донетог у првостепеном пореском поступку допуштена је жалба.

Против закључка допуштена је жалба, ако овим законом није друкчије прописано.

Облик и садржај пореског акта

Члан 35.

Порески управни акт доноси се у писменом облику, односно у облику електронског документа у смислу прописа којима се уређује електронски документ.

Остали порески акти доносе се у писменом облику када је то прописано овим законом или на захтев пореског обвезника, односно у облику електронског документа у смислу прописа којима се уређује електронски документ.

Изузетно, овлашћено лице Пореске управе може донети порески акт, који се доноси у писменом облику, у усменом облику и наредити његово извршење без одлагања, ако је угрожен поступак наплате или контроле пореза.

Усмени порески акт из става 3. овог члана мора се издати у писменом облику најкасније у року од три дана од дана његовог доношења.

Достављање

Члан 36.

Порески акт из члана 34. овог закона, као и акта из члана 2а овог закона достављају се пореском обвезнику слањем препоручене пошиљке, обичне пошиљке или преко службеног лица пореског органа, односно на адресу електронске поште пореског обвезника, преко портала Пореске управе, на начин прописан овим законом, односно преко јединственог електронског сандучића.

Порески акт сматра се достављеним пореском обвезнику када се уручи пореском обвезнику, његовом законском заступнику, његовом пуномоћнику, његовом пореском пуномоћнику или његовом заступнику по службеној дужности.

Ако се достављање пореског акта врши слањем препоручене пошиљке, порески акт сматра се достављеним даном уручења, а ако уручење није било могуће, поновиће се слањем пореског акта препорученом пошиљком, а порески акт сматра се достављеним 15-ог дана од дана предаје пореског акта пошти, без обзира да ли је било могуће уручење пореском обвезнику.

Ако се достављање пореског акта врши слањем обичне пошиљке, порески акт сматра се достављеним по истеку рока од 15 дана од дана предаје пореског акта пошти.

Достављање пореског акта пореском обвезнику - правном лицу и предузетнику врши се на адресу његовог седишта уписану у прописаном регистру, односно на посебну адресу за пријем поште која је регистрована код Агенције за привредне регистре.

Достављање пореског акта пореском обвезнику - физичком лицу врши се на адресу његовог пребивалишта, односно боравишта.

Ако је порески обвезник правно лице, порески акт сматра се достављеним и када се уручи лицу одговорном лицу, односно запосленом код правног лица.

Ако је порески обвезник физичко лице, укључујући и предузетника, порески акт сматра се достављеним и када се уручи пунолетном члану његовог домаћинства у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана, односно лицу запосленом код предузетника.

Достављање пореског, односно пореско управног акта фонду врши се на адресу седишта друштва за управљање фондом уписану у прописаном регистру, односно на посебну адресу за пријем поште која је регистрована код Агенције за привредне регистре и порески акт сматра се достављеним када се уручи одговорном лицу друштва за управљање фондом, пуномоћнику, односно пореском пуномоћнику друштва за управљање фондом, као и запосленом код друштва за управљање фондом.

Достављање се, у смислу овог закона, сматра уредним и када лица из ст. 7-9. овог члана одбију да приме порески акт или одбију да потпишу пријем пореског акта, ако лице које врши достављање о томе сачини службену белешку.

Пореском обвезнику порески акт се може доставити у електронском облику преко портала Пореске управе, као и ради информисања пореског обвезника преко јединственог електронског сандучића у складу са законом којим се

уређује електронска управа.

Порески акт се може доставити у електронском облику физичком лицу које пореске пријаве подноси у електронском облику, преко портала Пореске управе, у ком случају није неопходна додатна сагласност физичког лица. Физичком лицу које пореске пријаве, у складу са одредбама овог закона, подноси у папирном облику, порески акт се доставља у електронском облику, ако се исти сагласи са тим начином достављања.

У случају достављања пореског акта у електронском облику преко портала Пореске управе исти се сматра достављеним даном постављања на портал Пореске управе.

Порески акт који доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе може се доставити у електронском облику преко јединственог електронског сандучића када се порески обвезник региструје у складу са законом којим се уређује електронска управа, у ком случају није неопходна додатна сагласност пореског обвезника.

Одредбе овог члана сходно се примењују и на достављање пореског акта другом учеснику у пореском поступку.

Пореска управа одређује начин достављања аката из ст. ст. 1-13. овог члана.

Поступање са електронским документима обавља се у складу са законом којим се уређује електронски документ, односно законом којим се уређује електронска управа.

Пословне књиге и евиденције

Члан 37.

Порески обвезници - правна лица, сталне пословне јединице нерезидентних правних лица, предузетници, као и фондови, дужни су да воде пословне књиге и евиденције ради опорезивања, у складу са пореским законом.

Обавеза из става 1. овог члана обухвата и сталне пословне јединице резидентног пореског обвезника у иностранству.

Порески обвезник - правно лице, као и фонд дужан је да, на захтев Пореске управе и у року који она одреди, достави пословне књиге и евиденције које у иностранству или Аутономној Покрајини Косово и Метохија воде лица над којима порески обвезник има контролу или утицај, који му омогућују да обезбеди доставу тих пословних књига и евиденција.

Ако инострани прописи или прописи Аутономне Покрајине Косово и Метохија не дозвољавају достављање пословних књига и евиденција из става 3. овог члана, порески обвезник из става 3. овог члана дужан је да достави оверене реписе.

Ако пословне књиге и евиденције из става 3. овог члана нису вођене на српском језику, на захтев Пореске управе прилаже се и оверени превод, чији трошак сноси порески обвезник.

Порески обвезник који податке обрађује средствима за аутоматску обраду података, дужан је да, на захтев Пореске управе, обезбеди извод података на медију који Пореска управа назначи, као и да омогући Пореској управи потпуни увид у рачуноводствени систем кроз документацију, а када је неопходно и кроз приступ хардверу и софтверу.

Члан 37а

Порески обвезници - правна лица, као и фондови који врше обраду и унос података у пословне књиге на рачунару дужни су да на захтев пореског органа обезбеде:

- 1) извод података из својих електронски вођених пословних књига и евиденција, у уређеним структурираним компјутерским датотекама, у стандардном облику који омогућава једноставну даљу електронску обраду података;
- 2) приступ и увид у податке у својим електронско вођеним пословним књигама и евиденцијама;
- 3) приступ и увид у софтверску и хардверску опрему, као и базу података који се користе у оквиру система за електронско вођење пословних књига и евиденција и омогуће тест правилности електронских програма и електронске обраде података.

Подаци и начин увида у податке из става 1. овог члана морају бити обезбеђени на један од следећих начина:

- 1) на електронским медијима;
- 2) употребом савремених телекомуникацијских услуга;
- 3) непосредним укључењем пореског органа у систем пореског обвезника (локални прикључак);
- 4) посредним укључењем пореског органа у систем пореског обвезника преко телекомуникацијских веза (даљинско прикључење).

У случајевима из става 2. овог члана, потребно је обезбедити одговарајући степен заштите, чувања тајности и целовитости података.

Обвезници из става 1. овог члана који електронски обрађују податке дужни су да:

- 1) податке који су израђени или примљени у електронској форми чувају у електронској форми и омогуће доступност до њих у електронској форми;
- 2) омогуће читљивост оригиналних података;
- 3) омогуће уредно чување података у законом прописаном периоду;
- 4) омогуће приступ до електронско вођених пословних књига и евиденција, чак и када су чуване у електронском облику код других лица или у другој држави;
- 5) чувају податке у одговарајућем облику који омогућава инспекцијски преглед у разумном времену;
- 6) обезбеде аутентичност издатих докумената и онога који их је издао, као и интегритет садржаја издатих докумената.

Порески обвезник - правно лице, као и фонд мора пореском органу, на његов захтев, дати на располагање документацију из које се види пун опис електронског система за вођење пословних књига и евиденција. Документација мора поседовати следеће описе:

- 1) електронска решења (основа, грађење и деловање);
- 2) подсистем и датотеку (садржај, структура, односи);
- 3) функционалне поступке у оквиру електронских решења;
- 4) контролу која обезбеђује правилно и сигурно деловање електронских решења;
- 5) контролу која спречава неовлашћено додавање, промену или брисање унетих електронских записа.

Свака промена електронских решења (електронских програма поступака и датотека) мора бити документована по временском настанку промене, заједно са узроком, врстом, последицом и датумом промене.

Акт за извршавање овог члана донеће министар.

Глава друга

ПОРЕСКА ПРИЈАВА

Појам пореске пријаве

Члан 38.

Пореска пријава представља извештај пореског обвезника Пореској управи о оствареним приходима, извршеним расходима, добити, имовини, промету добара и услуга и другим трансакцијама од значаја за утврђивање пореза.

Пореска пријава подноси се на обрасцу, који прописује министар, уз који се прилажу одговарајући докази.

Порески обвезник, порески пуномоћник или друго лице које је порески обвезник овластио за подношење пореске пријаве, законски заступник и заступник по службеној дужности дужан је да потпише пореску пријаву, осим ако је друкчије уређено пореским прописом.

Ако је пореску пријаву, односно неки њен део припремио порески саветник, и он је обавезан да потпише пореску пријаву, уз уношење свог ПИБ-а.

Пореска пријава подноси се Пореској управи у року од 15 дана од дана настанка пореске обавезе, осим ако није друкчије прописано овим или другим пореским законом.

Изузетно од става 5. овог члана, велики порески обвезници подносе пореску пријаву организационој јединици Пореске управе из члана 28. став 5. овог закона, за све врсте пореза за које та организациона јединица извршава послове из надлежности Пореске управе.

Пореска пријава подноси се у електронском облику за порезе који се плаћају по одбитку у складу са законом којим се уређује порез на доходак грађана и законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање (у даљем тексту: порез по одбитку), за порез на додату вредност, као и за:

- 1) порез на добит правних лица, осим пореза на добит правних лица по одбитку - од 1. априла 2015. године;
- 2) годишњи порез на доходак грађана - од 1. априла 2015. године;
- 3) порез на добит правних лица по одбитку, као и порез на добит правних лица по решењу сагласно одговарајућим одредбама закона који уређује порез на добит правних лица - од 1. марта 2016. године;
- 4) акцизе - од 1. јануара 2017. године;
- 5) порез на приход од самосталних делатности за предузетнике који воде пословне књиге - од 1. јануара 2017. године;
- 6) порез на премије неживотног осигурања - од 1. марта 2016. године;
- 7) остале пореске облике, и то за:
  - (1) пореску пријаву о обрачунатим и плаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање за осниваче, односно чланове привредног друштва - од 1. марта 2016. године;
  - (2) пореску пријаву о обрачунатом и плаћеном порезу самоопорезивањем и припадајућим доприносима на зараду, односно другу врсту прихода од стране физичког лица као пореског обвезника - од 1. марта 2016. године;
  - (3) пореску пријаву за аконтационо - коначно утврђивање пореза на приходе од самосталне делатности за паушално опорезивање - од 1. јануара 2018. године;
  - (4) пореску пријаву за утврђивање пореза на капиталне добитке (физичких лица, укључујући и предузетнике) - од 1. јануара 2018. године;
  - (5) пореску пријаву за утврђивање пореза на наслеђе и поклон - од 1. јануара 2018. године;
  - (6) пореску пријаву за утврђивање пореза на пренос апсолутних права - од 1. јануара 2018. године;
  - (7) пореску пријаву за порез на имовину – од 1. јануара 2019. године.

До дана преласка на подношење пореске пријаве искључиво у електронском облику у складу са ставом 7. овог члана, пореска пријава се може поднети непосредно или путем поште.

Изузетно од става 7. овог члана, порески обвезници - физичка лица која су дужна да поднесу пореску пријаву која није у вези са обављањем делатности, могу ту пријаву да поднесу у електронском облику или у писменом облику - непосредно или путем поште.

Пореску пријаву подноси Пореска управа уместо пореског обвезника по службеној дужности, односно у случају када порески обвезник пропусти да је поднесе по налогу контроле, као и у другим случајевима прописаним овим законом.

Порески обвезник може поднети пореску пријаву електронским путем или у писменом облику – непосредно или путем поште и преко овлашћеног лица, у складу са законом, као и преко јавног бележника за пореске обавезе по основу пореза на имовину настале у вези са прометом непокретности, у складу са законом.

Начин подношења пријаве преко јавног бележника ближе се уређује актом који заједнички доносе министар и министар надлежан за послове правосуђа.

Начин подношења пореске пријаве у електронском облику ближе уређује министар.

Продужење рока за подношење пореске пријаве

Члан 39.

Пореска управа може пореском обвезнику, на његов писмени захтев, поднет пре истека рока за подношење пореске пријаве, да одобри продужење рока подношења из оправданих разлога (болест, одсуствовање из земље, несрећни случај, елементарна непогода већих размера и сл.), док ти разлози не престану, а најдуже за шест месеци од дана истека законског рока за подношење пријаве.

О захтеву за продужење рока за подношење пореске пријаве решава закључком Пореска управа у месту у којем се подноси пореска пријава, у року од пет дана од дана пријема захтева.

Ако је истекао законски рок за подношење пореске пријаве и захтев из става 1. овог члана је одбијен, пореска пријава се мора поднети у року од пет дана од дана достављања закључка о одбијању.

Против закључка из става 2. овог члана није дозвољена жалба.

Измењена пореска пријава

Члан 40.

Ако порески обвезник установи да пореска пријава, коју је поднео Пореској управи, садржи грешку која за последицу има погрешно утврђену висину пореске обавезе, односно пропуст друге врсте, дужан је да одмах, а најкасније до истека рока застарелости, поднесе пореску пријаву у којој су грешка или пропуст отклоњени (у даљем тексту: измењена пореска пријава).

Првобитно поднета пореска пријава не враћа се пореском обвезнику.

Поднету пореску пријаву порески обвезник може да измени највише два пута подношењем измењене пореске пријаве.

Под условом из ст. 1. и 3. овог члана, сматраће се да грешком или пропустом у првобитној пореској пријави из става 2. овог члана није учињено кривично дело или прекршај из овог закона.

Изузетно од ст. 1. и 3. овог члана, порески обвезник не може поднети измењену пореску пријаву после покретања поступка пореске контроле за контролисани порески период, односно након доношења решења о утврђивању пореза из члана 54. став 2. тачка 2) подтачка (2) овог закона, као и након покретања радњи пореске полиције у циљу откривања пореских кривичних дела.

Порески обвезник не може поднети измењену пореску пријаву за порез на додату вредност, за порески период за који је поднео пореску пријаву, у коме се врши промена опредељења за повраћај, без обзира на висину износа за повраћај.

Пореска пријава за порез по одбитку

Члан 41.

Пореска пријава за порез по одбитку је извештај који порески обвезник, односно порески платац, подноси Пореској управи (у даљем тексту: појединачна пореска пријава).

Појединачна пореска пријава садржи:

- 1) збирне податке о обрачунатом порезу по одбитку од стране једног пореског плаца за све примаоце прихода;
- 2) појединачне податке о обрачунатом порезу по одбитку од стране једног пореског плаца за сваког примаоца прихода.

Појединачна пореска пријава подноси се пре сваке исплате прихода на који се обрачунава и плаћа порез по одбитку у складу са законом којим се уређује порез на доходак грађана, као и пре сваког плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање када се ти доприноси плаћају без исплате зараде, односно у другим случајевима када постоји обавеза обрачунавања и плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање.

Изузетно од става 3. овог члана, код исплате камате на штедне улоге својим депонентима, банка је дужна да поднесе појединачну пореску пријаву, обрачуна и плати порез по одбитку на дан исплате камате, а најкасније првог наредног дана када ради платни промет, ако у моменту исплате камате платни промет није радио.

Појединачна пореска пријава и измењена појединачна пореска пријава подносе се искључиво у електронском облику.

Ако појединачна пореска пријава садржи недостатке у погледу формалне исправности и математичке тачности, Пореска управа у електронском облику обавештава подносиоца појединачне пореске пријаве о тим недостацима.

Поновно достављање појединачне пореске пријаве са отклоњеним недостацима из става б. овог члана, не сматра се подношењем измењене пореске пријаве.

Појединачна пореска пријава сматра се поднетом када Пореска управа потврди формалну исправност и математичку тачност исказаних података, додели број пријаве, број одобрења за плаћање укупног износа обавезе по том основу и у електронском облику достави те информације подносиоцу појединачне пореске пријаве.

Појединачну пореску пријаву по службеној дужности подноси Пореска управа уместо пореског обвезника, односно пореског плаца, у случају када порески обвезник, односно порески платац пропусти да је поднесе у року прописаном законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање.

На захтев Пореске управе Централни регистар обавезног социјалног осигурања (у даљем тексту: Централни регистар), у електронском облику доставља пореској управи податке потребне за утврђивање обавезе и подношење појединачне пореске пријаве по службеној дужности из става 9. овог члана, у року од три дана од дана достављања захтева.

Порески платац из става 1. овог члана дужан је да лицу за које је платио порез по одбитку изда потврду која

садржи податке о плаћеном порезу по одбитку најкасније до 31. јануара године која следи години у којој је плаћен порез по одбитку.

Пореска управа је дужна да Централном регистру у електронском облику доставља појединачне податке о обрачунатим, односно плаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање од стране једног пореског плаца за сваког примаоца прихода, као и збирне податке по исплатиоцима, на месечном нивоу, до краја текућег месеца за претходни месец за који је извршен обрачун, односно исплата.

Акт за извршавање овог члана донеће министар.

Члан 41а

Ако је другим прописом предвиђено подношење извештаја са подацима о порезу по одбитку уређено на друкчији начин, примењују се одредбе овог закона.

Ако се пореским законом промени опорезивање прихода порезом по одбитку, до усклађивања са чланом 41. овог закона, начин утврђивања, плаћање и подношење пореске пријаве за порез по одбитку ближе ће уредити министар.

Пореска пријава о обрачунатим доприносима за обавезно социјално осигурање за осниваче, односно чланове привредног друштва

Члан 41б

Пореску пријаву о обрачунатим доприносима за обавезно социјално осигурање за осниваче, односно чланове привредног друштва, по службеној дужности подноси Пореска управа уместо пореског обвезника, односно пореског плаца, у случају када порески обвезник, односно порески плацац пропусти да је поднесе у року прописаним законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање.

Информативна пореска пријава

Члан 42.

Информативна пореска пријава је извештај који садржи податке од значаја за утврђивање пореске обавезе подносиоца те пријаве.

Подацима из става 1. овог члана сматрају се нарочито подаци о имовини у вредности већој од 35.000.000 динара, о статусним променама, пословним активностима и новчаним трансакцијама лица које подноси информативну пореску пријаву.

Податке из става 2. овог члана, лица која су дужна да достављају податке, као и начин и рокове подношења информативне пореске пријаве, утврђује министар.

Глава трећа

УТВРЂИВАЊЕ ЧИЊЕНИЦА

Извођење и оцена доказа

Члан 43.

Чињенице у пореском поступку утврђују се на основу доказа.

Као доказ у пореском поступку могу се употребити пореска пријава, порески биланс, пословне књиге и евиденције, рачуноводствени искази, пословна документација и друге исправе и информације којима располаже Пореска управа, прикупљене од пореског обвезника или трећих лица, исказ сведока, налаз вештака, увиђај и свако друго средство којим се чињенице могу утврдити.

Утврђивање чињеница у поступку пореске контроле врши се и према одредбама чл. 117-139. овог закона.

Достављање на увид и проверу исправа

Члан 44.

Пореска управа може захтевати од пореског обвезника и трећих лица да, у року који она одреди, доставе на увид и проверу пословне књиге и евиденције, рачуноводствене исказе, пословну документацију и друге исправе и доказе, ради утврђивања чињеничног стања.

Пореска управа одлучује да ли ће се исправе из става 1. овог члана доставити на увид и проверу у њеним службеним просторијама, односно електронским путем, или ће се увид и провера обавити код лица које је дужно да их достави.

Давање информација

Члан 45.

Порески обвезник дужан је да, на захтев Пореске управе и у разумном року који она одреди, пружи све расположиве информације, неопходне за утврђивање чињеничног стања од значаја за опорезивање. Пореска управа може да захтева од других лица, привредних субјеката, банака, државних органа и организација, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе да, у разумном року који она одреди, пруже расположиве информације, као и податке од значаја за предузимање активности из делокруга надлежности Пореске управе.

У захтеву за давање информација наводи се на кога се и на шта се оне односе, као и упозорење на последице ускраћивања давања информација, односно давања неистинитих информација.

Захтев за давање информација Пореска управа је, на тражење пореског обвезника, односно другог лица из става 1. овог члана, дужна да достави у писменом облику.

Порески обвезник и друго лице из става 1. овог члана дужни су да дају информације у писменом облику.

Изузетно, Пореска управа ће наредити лицу дужном да испуни обавезу из става 1. овог члана да то учини усмено, на службеном месту, ако информација није дата када је захтевана или је дата у писменом облику, а није разјаснила чињенично стање.

О усменој информацији, датој на службеном месту, саставља се записник.

Записник из става 6. овог члана садржи имена присутних лица, место, датум и садржину информације, а потписују га службено лице Пореске управе и лице које је дало информацију.

Лицу које је дало усмену информацију издаје се, на лични захтев, копија записника.

Достављање информација и података из става 1. овог члана, Пореска управа неће захтевати ако су доступне путем службених евиденција и регистара.

Ускраћивање информација

Члан 46.

Информације о чињеницама од значаја за опорезивање могу ускратити:

- 1) чланови породице пореског обвезника, у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана;
- 2) свештеник, адвокат, порески саветник, ревизор и лекар, о ономе што им је порески обвезник поверио или су у том својству сазнали, а односи се на пореску обавезу пореског обвезника.

Информације о чињеницама од значаја за опорезивање могу ускратити и помоћници лица из става 1. тачка 2) овог члана, као и лица која учествују у професионалној делатности ради припреме за звање.

О праву на ускраћивање информација одлучују лица из става 1. овог члана.

Ускраћивање давања стручног мишљења и предочавања исправа

Члан 47.

Случајеви и услови под којима се може ускратити давање информација, у складу са овим законом, односе се и на ускраћивање стручних мишљења и предочавање исправа или ствари.

Лице које у име пореског обвезника чува исправе, пословне књиге, остале евиденције и друге ствари, не може ускратити њихово предочавање, ако би порески обвезник био дужан да их предочи да их сам чува.

Вештачење

Члан 48.

Пореска управа одлучује о потреби вештачења.

Ако не постоји опасност од одлагања, Пореска управа ће обавестити странке у пореском поступку о лицу које ће именовати за вештака.

Вештаци се именују из реда пореских саветника а, по потреби, из реда судских вештака одговарајуће струке.

За вештака у одређеном пореском поступку не може бити именовано лице које је, у складу са законом којим се уређује порез на доходак грађана, односно законом којим се уређује порез на добит правних лица, повезано са пореским обвезником.

Странке у пореском поступку могу тражити изузеће вештака ако постоји оправдана сумња у његову непристрасност или ако би због његовог вештачења могло доћи до повреде пословне тајне или штете за пословну делатност странке.

Образложен захтев за изузеће вештака подноси се Пореској управи у року од три дана од дана пријема обавештења о именовану вештака.

О изузећу одлучује руководилац организационе јединице Пореске управе која је именовала вештака.

О вештачењу се саставља налаз у писменом облику.

Вештак може бити позван да усмено образложи свој налаз.

Налаз вештака прилаже се спису.

Увиђај

Члан 49.

Увиђај се обавља када је за утврђивање или разјашњење чињеница од значаја за опорезивање потребно непосредно опажање службеног лица Пореске управе.

Порески обвезник може присуствовати увиђају.

Увиђај се обавља без присуства пореског обвезника, ако би одлагање увиђаја могло да угрози утврђивање чињеница или би за последицу имало уништење доказа од значаја за опорезивање.

Увиђај се може обавити и уз учествовање вештака.

Налази утврђени увиђајем уносе се у записник о обављеном увиђају, који потписују учесници.

У записник из става 5. овог члана обавезно се уносе и примедбе пореског обвезника, односно другог пореског дужника, као и разлози одбијања потписивања записника.

Записник о увиђају прилаже се спису.

Улазак на земљиште и у просторије

Члан 50.

Власник или држалац ствари, просторија или земљишта које је предмет увиђаја, као и власник или држалац просторија или земљишта, на којима се налазе предмети увиђаја, односно кроз које је или преко којих је потребно прећи, дужан је да омогући да се обави увиђај и друге радње у пореском поступку, у складу са одредбом члана 125. овог закона.

Доказивање у пореском поступку

Члан 51.

У пореском поступку терет доказа сноси:

- 1) Пореска управа - за чињенице на којима се заснива постојање пореске обавезе;
- 2) порески обвезник - за чињенице од утицаја на смањење или укидање пореза.

Став 1. тачка 1) овог члана не односи се на поступак уређен чл. 58-60. овог закона.

Сумња која проистекне због ускраћивања информација, односно недостављања доказа од стране пореског обвезника који је, у складу са овим законом, дужан да их достави Пореској управи, може у поступку утврђивања пореске обавезе бити на његову штету.

Доказивање да се ствар држи у својству заложног повериоца

Члан 52.

Ко тврди да права која гласе на његово име или ствари које се налазе у његовој државини поседује или држи само као заступник другог лица, заложни поверилац или фидуцијар, дужан је да у пореском поступку докаже ко је власник тих права, односно ствари или ће се сматрати да су његово власништво.

Повраћај у пређашње стање

Члан 53.

Ако је порески обвезник из оправданих разлога пропустио да изврши неку радњу у законском року или у року који је одредила Пореска управа и због пропуштања трпи последицу, на његов захтев дозволиће се повраћај у пређашње стање.

Пропуштање рока од стране пореског заступника иде на терет пореског обвезника.

Захтев за повраћај у пређашње стање подноси се у року од осам дана од дана када је престао разлог који је проузроковао пропуштање, односно од дана када је порески обвезник сазнао за узрок.

Разлози којима се образлаже захтев из става 3. овог члана морају бити оправдани.

О захтеву за повраћај у пређашње стање Пореска управа одлучује закључком.

Против закључка из става 5. овог члана није допуштена жалба, осим ако је захтев за повраћај у пређашње стање поднет због пропуштеног рока за жалбу на пореско решење.

По протеку рока од три месеца од пропуштеног рока, порески обвезник не може да поднесе захтев за повраћај у пређашње стање.

Изузетно од одредбе става 7. овог члана, порески обвезник може поднети захтев за повраћај у пређашње стање и извршити пропуштenu радњу и по протеку три месеца од пропуштеног рока, ако захтев није могао да поднесе благовремено због више силе.

Глава четврта

УТВРЂИВАЊЕ ПОРЕЗА

Појам утврђивања пореза

Члан 54.

Утврђивање пореза је делатност Пореске управе, односно пореског обвезника, која се састоји у издавању управних аката, односно у предузимању законом прописаних радњи, којима се установљава постојање појединачне пореске обавезе и одређују порески обвезник, пореска основица и износ пореске обавезе.

Утврђивање пореза обавља:

1) сам порески обвезник (самоопорезивање);

2) Пореска управа, доношењем пореског решења, и то:

(1) у поступку пореске контроле - ако порески обвезник, супротно закону, не обави утврђивање пореске обавезе или га изврши нетачно или непотпуно;

(2) у случајевима када је законом прописано да се не спроводи самоопорезивање или када је законом прописано да се, упркос самоопорезивању, пореско решење мора донети.

Пореско решење о утврђивању пореза из става 2. тачка 2) овог члана, поред елемената уређених законом, садржи налог пореском обвезнику да порез плати у прописаном року на прописане уплатне рачуне јавних прихода.

Одредбе о утврђивању пореза примењују се и на утврђивање споредних пореских давања, осим ако је овим законом друкчије прописано.

Начин доношења пореског решења о утврђивању пореза

Члан 55.

Пореско решење о утврђивању пореза из члана 54. став 2. тачка 2) подтачка (1) овог закона Пореска управа доноси на основу података из пословних књига и евиденција пореског обвезника, и чињеничног стања утврђеног у поступку контроле, у складу са одредбом члана 129. овог закона.

Пореско решење о утврђивању пореза из члана 54. став 2. тачка 2) подтачка (2) овог закона Пореска управа доноси на основу података из евиденција надлежних органа, података из пореске пријаве, односно измењене пореске пријаве а, по потреби, и на основу података из пословних књига и евиденција пореског обвезника.

Ако порески обвезник не поднесе пореску пријаву, пореско решење о утврђивању пореза донеће се на основу података из пословних књига и евиденција пореског обвезника и чињеничног стања утврђеног у поступку контроле.

Изузетно од става 2. овог члана, ако порески обвезник не поднесе пореску пријаву, пореско решење о утврђивању пореза из члана 54. став 2. тачка 2) подтачка 2) овог закона, Пореска управа доноси без претходног изјашњења обвезника о чињеницама које су од значаја за одлучивање, када се утврђивање пореза врши на основу података из евиденција надлежних органа, односно документације издате од стране надлежних органа и јавних бележника.

Ако се у поступку доношења решења из ст. 1-3. овог члана утврди да подаци из пореске пријаве, пословних књига и евиденција не одговарају стварном стању, пореско решење о утврђивању пореза донеће се на основу процене пореске основице, на начин уређен у одредбама чл. 58-60. овог закона.

Изузетно, решење о утврђивању пореза Пореска управа може донети непосредним одлучивањем, када је основ за утврђивање пореза увид у податке из евиденција надлежних органа, без претходног изјашњавања обвезника о чињеницама које су од значаја за одлучивање.

Недоношење решења о утврђивању пореза у случају ревалоризације пореске обавезе

Члан 56.

Изузетно, на предлог Владе Републике Србије (у даљем тексту: Влада), Народна скупштина Републике Србије може одлучити да се за поједине врсте пореза утврђени износи из претходне године за текућу годину задрже на истом нивоу или ревалоризују на вишем или нижем нивоу, применом одговарајуће формуле, у складу са прописом.

На начин из става 1. овог члана, на предлог општинског, односно градског већа, може поступити и скупштина јединице локалне самоуправе, у вези јавног прихода за чије је увођење законом овлашћена.

У случају из ст. 1. и 2. овог члана, Пореска управа не доноси решење о утврђивању пореза, већ јавним огласом и објављивањем на интернет страни Пореске управе, обавештава пореске обвезнике о индексу ревалоризације и дану када, у складу са законом, порез доспева и евидентира ревалоризоване износе, у складу с одредбом члана 62. овог закона.

Случај неисплативости доношења пореског решења

Члан 57.

У случају када је порез погрешно утврђен у мањем износу, неће се доносити ново пореско решење ако би повећани износ пореза био несразмеран трошковима поступка измене решења.

Методe процене пореске основице

Члан 58.

Процена пореске основице може се утврдити применом једног од следећих метода:

1) методом парификације;

2) методом унакрсне процене.

Процена пореске основице методом парификације

Члан 58а

Процена пореске основице методом парификације врши се на један од следећих начина:

1) проценом на бази расположиве уредне пословне документације о пословању у одређеном периоду краћем од периода опорезивања (дневном, недељном или месечном), тако што се на основу података о том делу пословања процењује пореска основица за период за који се утврђује порез;

2) проценом на бази података и чињеница о оствареном промету (дневном, недељном или месечном) утврђеним увиђајем или контролом, тако што се на основу тих података и чињеница процењује пореска основица за период за који се утврђује порез;

3) упоређивањем са подацима других пореских обвезника који обављају исту или сличну делатност на истој или сличној локацији, под приближно једнаким условима.

Унакрсна процена пореске основице

Члан 59.

Метода унакрсне процене пореске основице користи се за утврђивање основице пореза на доходак грађана.

Основица пореза из става 1. овог члана утврђује се као разлика између вредности имовине на крају и на почетку календарске године умањена за износ пријављеног дохотка и за вредност имовине прибављене средствима стеченим наслеђем, поклоном или на други законит бестеретан начин, као и за износ прихода који подлежу опорезивању порезом на доходак грађана а који не улазе у опорезивање годишњим порезом на доходак грађана, за коју то порески обвезник, односно друго лице истиче и о томе пружи одговарајуће материјалне доказе.

Имовину, у смислу става 2. овог члана, чине:

- 1) непокретности (стањ, кућа, пословна зграда и просторије, гаража, земљиште и др.);
- 2) акције и удели у правном лицу;
- 3) опрема за обављање самосталне делатности;
- 4) моторна возила, пловни објекти и ваздухоплови;
- 5) штедни улози и готов новац;
- 6) друга имовинска права.

Вредност имовине на почетку календарске године чини збир укупне вредности имовине из става 3. овог члана са стањем на дан 1. јануара календарске године.

Вредност имовине на крају календарске године чини збир укупне вредности имовине из става 3. овог члана са стањем на дан 31. децембра календарске године, увећана за вредност имовине која је у календарској години стечена теретно и отуђена теретно или бестеретно, као и за средства која је порески обвезник употребио за куповину имовине из става 3. овог члана на име трећих лица у календарској години.

Уколико порески обвезник, односно друго лице истиче да су одређена имовина, односно средства стечена наслеђем, поклоном или на други законит бестеретан начин, дужни су да о томе пруже одговарајуће материјалне доказе.

Пореска основица утврђена на начин из ст. 2-6. овог члана јесте непријављени приход.

Непријављени приход из става 7. овог члана опорезује се као други приход, у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана, без признавања нормираних трошкова.

Избор методе процене пореске основице

Члан 60.

Пореска управа одлучује које ће методе и начине из чл. 58, 58а и 59. овог закона користити за процену пореске основице.

Министар ближе уређује начин и поступак процене пореске основице.

Индицијарна метода за утврђивање минималног пореза на доходак грађана

Члан 61.

Порез на доходак грађана не може бити мањи од износа израчунатог на основу формуле по којој се одређени индекси примењују на факторе који представљају индиције луксузног животног стила пореског обвезника.

Влада, на предлог министра, ближе уређује примену методе из става 1. овог члана.

Евидентирање износа пореске обавезе

Члан 62.

Ако је порез утврђен на начин из члана 54. став 2. овог закона, Пореска управа евидентира износ пореске обавезе за сваког пореског обвезника.

Пореска управа евидентира износ утврђеног пореза на основу:

1) поднете пореске пријаве, укључујући и измењену пореску пријаву, односно пореске пријаве поднете по налазу контроле или по службеној дужности;

2) достављеног решења о утврђивању пореза у случају:

(1) када је извршено усклађивање износа пореске обавезе исказане у непотпуној или нетачно попуњеној пореској пријави и када пореска пријава није поднета;

(2) када је законом прописано да се не спроводи самоопорезивање или када је законом прописано да се, и поред

самоопорезивања, пореско решење мора донети;

3) јавног огласа из члана 56. став 3. овог закона.

Ако се у поступку контроле покренутом по захтеву пореског обвезника, односно по службеној дужности утврди да је грешком евидентиран нетачан износ пореза и споредних пореских давања, Пореска управа врши исправку у својим евиденцијама.

Начин и поступак исправке из става 3. овог члана ближе уређује министар.

Привремено утврђивање пореза

Члан 63.

Ако Пореска управа, до истека законског рока за доношење пореског решења, не може да утврди порез на основу потпуно утврђеног чињеничног стања донеће привремено пореско решење, на основу до тада утврђеног чињеничног стања.

Решење којим се коначно утврђује порез укида решење из става 1. овог члана.

Крајњи рок за доношење решења којим се коначно утврђује порез је три године од дана доношења привременог решења.

Глава пета

НАПЛАТА ПОРЕЗА

Поглавље прво

ОПШТЕ О НАПЛАТИ ПОРЕЗА

Врсте наплате пореза

Члан 64.

Наплата пореза је, у смислу овог закона, редовна или принудна.

Редовна наплата пореза врши се о доспелости пореске обавезе.

Принудна наплата предузима се кад доспела пореска обавеза није намирена до истека рока из става 2. овог члана.

Одредбе о наплати пореза примењују се и на наплату споредних пореских давања, осим ако је овим законом друкчије прописано.

Доспелост

Члан 65.

Порез утврђен на начин из члана 54. став 2. овог закона доспева за плаћање у року прописаном законом.

Изузетно од става 1. овог члана, порез по одбитку доспева за плаћање на дан који је у појединачној пореској пријави наведен као датум плаћања ако је тај дан ранији од рока прописаног законом.

Обавеза плаћања новчане казне доспева у року од 15 дана од дана правоснажности решења о изрицању новчане казне.

Право на повраћај више или погрешно наплаћеног пореза и споредних пореских давања, на пореску рефакцију, односно на рефундацију пореза, као и на намирење доспелих обавеза по другом основу путем прекњижавања пореза, доспева истеком рока из члана 75. ст. 8-11. овог закона, ако пореским законом није друкчије уређено.

Привремене мере обезбеђења наплате пореза

Члан 66.

Ради обезбеђења наплате пореза који није доспео за наплату али који није утврђен, или је покренут поступак утврђивања или контроле, а постоји опасност да порески обвезник осујети, онемогући, односно учини неефикасном његову наплату, Пореска управа може решењем установити привремене мере за обезбеђење наплате.

Решење из става 1. овог члана садржи и образложење због чега Пореска управа сматра да постоји опасност да порески обвезник осујети, односно онемогући наплату недоспелог пореза, а исто се истовремено доставља пореском обвезнику и надлежним регистрима, чиме постаје извршно.

Привремене мере су, у смислу овог закона, заложна права на покретним стварима, непокретностима, новчаним средствима и потраживањима пореског дужника.

Поступак установљавања заложних права из става 3. овог члана спроводи се сходном применом члана 87 овог закона.

Привремене мере трају до наплате пореза ради чијег су обезбеђења установљене или до момента када порески обвезник пружи одговарајуће обезбеђење пореске обавезе, у смислу члана 74. став 2. овог закона.

Када је, ради обезбеђења наплате пореза и споредних пореских давања из става 1. овог члана, установљена привремена мера забране преноса новчаних средстава преко рачуна пореског обвезника и уписана у регистру блокираних рачуна који води надлежна организација, банка је дужна да порез и споредна пореска давања по том

основу, на основу пореског решења пренесе са рачуна пореског обвезника, до висине расположивих средстава на том рачуну, на прописани уплатни рачун јавних прихода.

Ради обезбеђења наплате пореза Пореска управа може решењем установити претходну меру обезбеђења наплате пореза, и то: забрану располагања и оптерећења на новчаним средствима на пословним рачунима пореског обвезника, новчаним и неновчаним потраживањима, забрану располагања и оптерећења средстава на текућим рачунима и штедним улозима, забрану располагања, отуђења и оптерећења покретних ствари, забрану располагања, отуђења и оптерећења непокретности или стварних права на непокретности уписаних у јавну књигу.

Решење о установљивању претходне мере обезбеђења наплате пореза истовремено се доставља пореском обвезнику и надлежним регистрима, чиме постаје извршно.

Претходна мера обезбеђења наплате пореза траје до уписа заложног права у регистар покретних ствари, односно регистар непокретности, односно до наплате пореза у целости.

Против решења из ст. 1. и 7. овог члана порески обвезник може изјавити жалбу.

Жалба из става 10. овог члана не одлаже извршење.

Поглавље друго

РЕДОВНА НАПЛАТА ПОРЕЗА

Облици редовне наплате пореза

Члан 67.

Наплата пореза врши се, по правилу, плаћањем новчаног износа о доспелости пореза на прописане уплатне рачуне јавних прихода, у роковима прописаним законом.

Министар може прописати плаћање појединих пореза преко пореске благајне.

Порез се може платити и куповином вредносног папира (таксене марке, доплатне поштанске марке, фискалне акцизне марнице и сл.) у случајевима прописаним законом.

Изузетно од одредби ст. 1-3. овог члана, пореска обавеза се може намирити:

1) путем компензације, на начин и под условима које, у складу са пореским законом, ближе уређује министар;

2) - **брисана** -

3) конверзијом потраживања по основу пореза у трајни улог Републике у капиталу пореског обвезника, на начин и под условима које пропише Влада.

За) давањем уместо плаћања, односно заменом испуњења, када је пореска обавеза већа од 50.000.000 динара, на начин и под условима које утврди Влада одлуком, и то само у случајевима када постоји интерес Републике за стицање предметне имовине.

Дан плаћања пореза

Члан 68.

Дан плаћања пореза је дан када је:

1) дуговани износ пореза и споредних пореских давања пореског дужника пренет на прописани уплатни рачун јавних прихода;

2) - **брисана** -

3) дуговани износ пореза за који је порески обвезник - физичко лице, а који се утврђује самоопорезивањем, односно по решењу, осим по основу прихода од самосталне делатности, уплаћен на пореској благајни;

4) на прописани начин поништен, односно купљен вредносни папир из члана 67. став 3. овог закона;

5) заплењени новац и приход од продаје покретних ствари и непокретности пренет на одговарајући рачун јавних прихода;

6) донето решење Пореске управе о преносу ствари у својину Републике у складу са чланом 104. став 18. овог закона;

7) донето решење Пореске управе о преносу непокретности у својину Републике у складу са чланом 110. став 5. овог закона;

8) износ остварен продајом покретних ствари и непокретности у поступку принудне наплате пореза и споредних пореских давања уплаћен на прописани уплатни рачун јавних прихода.

Даном намирења пореске обавезе путем компензације сматра се дан када је документ о компензацији реализован на начин и под условима из члана 67. став 4. тачка 1) овог закона.

Даном намирења пореске обавезе путем конверзије пореског потраживања у трајни улог Републике у капиталу пореског обвезника сматра се дан када је Влада донела акт о конверзији.

Ако порески обвезник поднесе захтев за плаћање пореза путем прекњижавања, даном плаћања пореза сматра се:

1) дан на који је доспео порез који се плаћа путем прекњижавања, ако на тај дан постоји више плаћени порез по другом основу, или

2) дан на који је порез по другом основу плаћен у износу већем од дугованог, ако је порез који се плаћа путем прекњижавања раније доспео.

Дан плаћања пореза из става 4. овог члана одређује се на основу чињеничног стања на дан одлучивања по захтеву.

Дан на који је порез на додату вредност плаћен у износу већем од дугованог у смислу става 4. овог члана је дан на који порески обвезник има право да поднесе захтев за повраћај неискоришћеног износа пореског кредита у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Даном намирења пореске обавезе путем давања уместо плаћања, односно заменом испуњења, сматра се дан овере споразума којим је реализована одлука Владе из члана 67. став 4. тачка 3а) овог закона.

- наслов брисан -

Члан 69.

- брисан -

Редослед намирења

Члан 70.

Порески обвезник одређује приликом уплате врсту дугованог пореза које плаћа.

Распоред уплаћеног износа врши се по следећем редоследу:

- 1) износ главне пореске обавезе;
- 2) камата;
- 3) трошкови наплате.

Ако порески обвезник дугује плаћање више врста пореза, а уплаћени износ није довољан за плаћање укупног пореског дуга, поједине врсте пореза наплаћују се по редоследу њиховог доспевања.

Код пореза из става 3. овог члана који доспевају истовремено, наплата се врши сразмерно учешћу појединог пореза у укупно доспелом пореском дугу.

Ако је износ уплате по основу пореза већи од дугованог износа, износ преплате може да се користи за намирење обавеза по истом основу које касније доспевају.

У случају из става 5. овог члана, на захтев пореског обвезника:

- 1) намирује се дуговани порез по другом основу;
- 2) врши се повраћај, ако нема доспелих обавеза по другом основу.

Захтевом из става 6. овог члана не сматра се опредељење пореског обвезника да му се изврши повраћај пореза на додату вредност из пореске пријаве за порез на додату вредност.

У случају када се у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност врши повраћај пореза, пореском обвезнику се врши повраћај умањен за износ дугованог пореза доспелог по другом основу.

Опомена за плаћање пореза

Члан 71.

Пореска управа може, пре доспелости пореске обавезе, односно пре издавања опомене, пореском обвезнику да пошаље подсетник писаним или електронским путем, као и смс поруком, односно на други начин, када је то могуће, да пореску обавезу плати о доспелости, односно да доспелу, а неплаћену пореску обавезу, са каматом обрачунатом у складу са законом, плати у року од пет дана од дана достављања подсетника за доспелу пореску обавезу.

Пореска управа ће пореском обвезнику који, у целости или делимично, није о доспелости платио порез, односно споредно пореско давање, као и у року из става 1. овог члана, осим у случају из члана 74. став 7. тачка 1) овог закона, послати опомену о врсти и износу пореза, односно споредних пореских давања доспелих за наплату у року од 30 дана од дана доспелости, којом му налаже да доспели износ плати одмах, а најкасније у року од пет дана од дана пријема опомене, са обрачунатом каматом од дана издавања опомене до дана уплате доспелог пореза, односно споредних пореских давања.

Опомена из става 2. овог члана садржи и поуку пореском обвезнику да у року од пет дана може са Пореском управом да расправи спорна питања у вези врсте и износа пореза, односно споредних пореских давања доспелих за наплату.

Опомена из став 2. овог члана доставља се на начин из члана 36. овог закона, а у циљу ефикасности шаље се када је могуће, и електронском поштом, телефаксом, телефоном или по куриру.

Ако се опомена за плаћање пореза шаље телефоном, службено лице Пореске управе о томе саставља службену белешку и улаже је у списе предмета.

Установљавање залоге пре принудне наплате пореза и споредних пореских давања

Члан 72.

Пореска управа може, одмах по доспелости пореза и споредних пореских давања уписати заложно право у регистре заложних права из члана 87. став 5. овог закона.

Одлагање плаћања дугованог пореза

Члан 73.

Пореска управа може, на образложени захтев пореског обвезника, у целости или делимично, одложити плаћање дугованог пореза, под условом да плаћање дугованог пореза:

- 1) за пореског обвезника представља непримерено велико оптерећење;
- 2) наноси битну економску штету пореском обвезнику.

Услове из става 1. овог члана ближе уређује Влада.

О одлагању плаћања дугованог пореза, по испуњењу услова из ст. 1. и 2. овог члана, одлучује:

1) министар или лице које он овласти - на основу писменог предлога руководиоца организационе јединице Пореске управе према главном месту пословања, односно месту пребивалишта пореског обвезника - осим за изворне јавне приходе јединица локалне самоуправе;

2) градоначелник, односно председник општине, односно лице које он овласти, јединице локалне самоуправе којој припадају изворни јавни приходи чија наплата се одлаже у складу са овим законом.

Одлуком из става 3. овог члана може се одобрити одлагање плаћања дугованог пореза на рате, али најдуже до 60 месеци, уз могућност коришћења одложеног плаћања до 12 месеци.

Одлука из става 3. овог члана мора да садржи образложене разлоге због којих се одлагање одобрава.

Одлагање плаћања дугованог пореза из ст. 1. до 3. овог члана врши се потписивањем споразума између Пореске управе и пореског обвезника, односно решењем Пореске управе.

Изузетно, ако подносилац захтева за одлагање плаћања дугованог пореза, који не испуњава услове из ст. 1. и 2. овог члана, као средство обезбеђења наплате понуди неопозиву банкарску гаранцију или меницу авалирану од стране пословне банке, на износ који не може бити мањи од висине дугованог пореза чије се плаћање одлаже, лице из става 3. овог члана, може одлучити да се пореском обвезнику одобри одлагање плаћања дугованог пореза на начин из става 4. овог члана.

Захтев из става 1. овог члана порески обвезник може поднети у електронском облику преко портала Пореске управе или у писменом облику – непосредно или путем поште.

Ако порески обвезник захтев из става 8. овог члана поднесе у електронском облику преко портала Пореске управе, Пореска управа акт из става 6. овог члана донет у електронском облику, може да достави на адресу електронске поште пореског обвезника.

Изузетно, у циљу ублажавања економских последица проузрокованих пандемијом, вишом силом, односно другим ванредним догађајем насталим у току календарске године, одлагање плаћања дугованог пореза, односно недоспелих пореских обавеза одобрава се на начин и под условима које утврди Влада.

Обезбеђење наплате дугованог пореза

Члан 74.

У поступку одлучивања о одлагању плаћања дугованог пореза из члана 73. став 3. овог члана, од пореског обвезника се захтева давање средстава обезбеђења наплате, која не могу бити мања од висине дугованог пореза чије се плаћање одлаже.

Средства обезбеђења наплате из става 1. овог члана су:

- 1) хипотека на непокретности пореског обвезника;
- 2) залога на покретним стварима пореског обвезника;
- 3) неопозива банкарска гаранција;
- 4) јемство другог лица које је власник имовине;
- 5) трасирана меница, акцептирана од стране два жиранта, из чијих се зарада, на којима се установљава административна забрана, порески дуг може наплатити;
- 6) меница авалирана од стране пословне банке.

Ако се дуговани порез обезбеђује средствима из става 2. тач. 1), 2) и 4) овог члана, средства обезбеђења не могу бити мања од 120% висине дугованог пореза чија се наплата обезбеђује.

У поступку одлучивања о одлагању плаћања дугованог пореза из члана 73. став 3. овог закона, Пореска управа одлучује из којих од предложених, односно од других, пореском обвезнику доступних средстава обезбеђења, из става 2. овог члана, ће се најефикасније наплатити дуговани порез и о томе обавештава пореског обвезника.

Доказ да је обезбедио средства обезбеђења из става 4. овог члана порески обвезник доставља Пореској управи као услов за потписивање споразума, односно доношење решења из члана 73. став 6. овог закона.

Изузетно од ст. 1-5. овог члана, од пореског обвезника не захтева се испуњење услова које је прописала Влада актом из члана 73. став 2. овог закона, као ни давање средстава обезбеђења наплате - ако дуговани порез из члана 73. став 3. овог закона, по основу свих јавних прихода које наплаћује Пореска управа, на дан подношења захтева за одлагање његовог плаћања, износи, и то:

- 1) за правно лице, предузетника и фонд - до 1.500.000 динара;
- 2) за физичко лице - до 200.000 динара.

Ако се порески обвезник не придржава рокова из споразума, односно решења о одлагању плаћања дугованог пореза, или уколико у периоду за који је одложено плаћање дугованог пореза не измири текућу обавезу, осим у случају ако је поднео захтев за одлагање плаћања те текуће обавезе, Пореска управа ће по службеној дужности поништити споразум, односно укинути решење и доспели, а неплаћени порески дуг, водећи рачуна о ефикасности наплате, наплатити:

- 1) из средстава обезбеђења;
- 2) у поступку принудне наплате пореског дуга.

Ако се доспели, а неплаћени порески дуг у случају из става 7. овог члана, наплаћује из средстава обезбеђења, Пореска управа не доноси решење о принудној наплати, већ само обавештава пореског обвезника да ће приступити принудној наплати доспелог, а неплаћеног дуга из датих средстава обезбеђења наплате у складу са законом.

Ако се порески обвезник из става 6. овог члана не придржава рокова из споразума, односно решења о одлагању

плаћања дугованог пореза, или уколико у периоду за који је одложено плаћање дугованог пореза не измири текућу обавезу, осим у случају ако је поднео захтев за одлагање плаћања те текуће обавезе, Пореска управа ће по службеној дужности поништити споразум, односно укинути решење и доспели, а неплаћени дуговани порез наплатити у поступку принудне наплате над обвезником.

Порески обвезник за кога је Пореска управа по службеној дужности поништила споразум, односно укинула решење из ст. 7. и 9. овог члана, нема право да поново поднесе захтев за одлагање плаћања тог дугованог пореза.

Изузетно од става 10. овог члана, порески обвезник који своје пореске обавезе измири у износу једнаком или већем од збира износа главне пореске обавезе која је била предмет одлагања и износа главне пореске обавезе по другим основама доспелих до дана плаћања, може у року од пет дана од дана плаћања, поднети захтев за одлагање плаћања преостале камате која се односи на измирене обавезе, у складу са одредбама овог закона.

Захтев за одлагање плаћања текуће обавезе из ст. 7. и 9. овог члана, порески обвезник може да поднесе најкасније у року од два дана од дана доспелости те текуће обавезе.

Када Пореска управа у поступку одлучивања не прихвати захтев за одлагање плаћања текуће обавезе из ст. 7, 9. и 12. овог члана, порески обвезник је дужан да ту текућу обавезу, са припадајућом каматом обрачунаном у складу са овим законом, плати у року од пет дана од дана достављања акта којим Пореска управа одбија наведени захтев. Ако порески обвезник у наложеном року не плати текућу обавезу, са припадајућом каматом обрачунаном у складу са овим законом, сматра се да су испуњени услови за примену ст. 7. и 9. овог члана.

Изузетно од одредаба овог закона, на захтев пореског обвезника коме је одобрено одлагање плаћања дугованог пореза, Пореска управа може извршити замену средства обезбеђења наплате у том поступку, ако је ново средство обезбеђења исте врсте и веће вредности од постојећег средства обезбеђења и ако испуњава услове прописане одредбама овог члана.

У случају из става 14. овог члана, након прибављања доказа да је обезбедио ново средство обезбеђења, у висини дугованог пореза који је предмет одлагања плаћања, Пореска управа у прописаном поступку дозвољава брисање постојећег средства обезбеђења из прописаног регистра, односно враћа пореском обвезнику дато средство обезбеђења.

Члан 74а

Изузетно од члана 73. став 4. овог закона, надлежни орган може, на захтев пореског обвезника за давање сагласности на предложени план реорганизације у смислу закона којим се уређује стечај, дати сагласност за одлагање плаћања дугованог пореза, чије је измиривање саставни део тог плана, у једнаким ратама до 60 месеци, уз могућност коришћења одложеног плаћања за првих 24 месеца.

Сагласност за одлагање плаћања дугованог пореза у складу са ставом 1. овог члана даје лице из члана 73. став 3. овог закона.

Члан 74б

Изузетно од члана 73. став 4. овог закона, надлежни орган може, на писмени и образложени захтев пореског обвезника који је закључио уговор о финансијском реструктурирању, у складу са законом којим се уређује споразумно финансијско реструктурирање привредних друштава, одобрити одлагање плаћања дугованог пореза у једнаким ратама до 60 месеци, уз могућност коришћења одложеног плаћања за првих 24 месеца.

У поступку одлучивања о одлагању плаћања дугованог пореза обвезника који је закључио уговор о финансијском реструктурирању, у складу са законом којим се уређује споразумно финансијско реструктурирање привредних друштава, не захтева се давање средстава обезбеђења наплате када је износ дуга чије се плаћање одлаже до висине из члана 74. став 6. овог закона.

О одлагању плаћања дугованог пореза у складу са ст. 1. и 2. овог члана одлучује лице из члана 73. став 3. овог закона.

Поглавље треће

КАМАТА

Опште одредбе о камати

Члан 75.

На износ мање или више плаћеног пореза и споредних пореских давања, осим камате, обрачунава се и плаћа камата по стопи једнакој годишњој референтној стопи Народне банке Србије, увећаној за десет процентних поена, применом простог интересног рачуна од сто.

На дуговани порез и споредна пореска давања, осим камате, камата се обрачунава почев од наредног дана од дана доспелости.

Камата се обрачунава за календарски број дана периода доцње у измирењу обавеза у односу на календарски број дана у години (365, односно 366 дана) декурзивним начином обрачуна, без приписа камате главници истеклом обрачунског периода.

Камата се у смислу става 3. овог члана обрачунава за све календарске дане у обрачунском периоду.

Под обрачунским периодом подразумева се период од првог дана доцње, односно промене износа дуга и/или промене стопе из става 1. овог члана и/или истека сваке календарске године у периоду доцње за који се врши обрачун.

Укупан износ камате представља збир обрачунате камате за поједине обрачунске периоде из става 5. овог члана.

Ако се у току контроле утврди разлика пореске обавезе, камата се обрачунава од дана када је пореску обавезу порески обвезник био дужан да плати.

На износ више плаћеног пореза и споредних пореских давања, осим камате, камата се обрачунава по истеку рока од 30 дана од дана пријема захтева за повраћај.

Ако је основ за повраћај поништено или измењено решење или други акт о задужењу, камата се обрачунава од дана уплате пореза.

Ако се обвезнику пореза на додату вредност, у року прописаном законом којим се уређује порез на додату вредност, не изврши повраћај тог пореза, камата се обрачунава од наредног дана од дана истека тог рока.

Обвезнику који је поднео захтев за рефакцију, односно за рефундацију пореза, камата се обрачунава по истеку рока од 30 дана од дана доношења решења којим му је утврђено право на рефакцију, односно за рефундацију.

Камата на порески дуг чија је наплата одложена

Члан 76.

Ако је, у складу са чланом 147. став 2. овог закона наплата дугованог пореза привремено одложена због обуставе извршења коначног пореског акта (у току управног спора и сл.), камата се обрачунава и за време док траје одлагање, односно обустава, по стопи из члана 75. став 1. овог закона.

Ако је, у складу са одредбама чл. 73, 74, 74а и 74б овог закона, плаћање дугованог пореза одложено, камата се обрачунава и за време док траје одлагање, по стопи једнакој годишњој референтној стопи Народне банке Србије.

Пореском обвезнику коме је у складу са одредбама чл. 73, 74, 74а и 74б овог закона, плаћање дугованог пореза одложено, а који редовно измирује рате доспелих обавеза које су одложене, укључујући и текуће обавезе у складу са законом, отписује се 50% камате која се односи на тај дуг плаћен у том периоду, по истеку сваких 12 месеци, до измирења тог дуга у потпуности. Право на отпис 50% камате се не остварује за одлагање плаћања дугованог пореза, када је обавеза утврђена решењем у поступку пореске контроле, као и у случају из члана 74. став 11. овог закона.

Када порески обвезник и пре истека рока плаћања дугованог пореза на рате у складу са овим законом исплати дуговани порез у потпуности, пореском обвезнику се отписује 50% камате на тај дуг.

Поглавље четврто

ПРИНУДНА НАПЛАТА ПОРЕЗА

I. ОПШТЕ О ПРИНУДНОЈ НАПЛАТИ ПОРЕЗА

Почетак поступка принудне наплате пореза

Члан 77.

Пореска управа може, пореском обвезнику који није платио порез, а који је доспео за плаћање, односно споредно пореско давање у року из опомене, да пошаље упозорење писаним или електронским путем, као и смс поруком, односно на други начин, када је то могуће, да доспелу а неплаћену пореску обавезу, са каматом обрачунавом у складу са законом, плати у року од пет дана од дана достављања упозорења.

Ако порески обвезник није платио порез, односно споредно пореско давање, у року из члана 71. став 2. овог закона, односно у року из става 1. овог члана, Пореска управа почиње поступак принудне наплате пореза, односно споредних пореских давања, доношењем решења о принудној наплати пореза.

У решењу из става 2. овог члана наводи се основ пореског дуга, његов преостали неплаћени износ из опомене из члана 71. овог закона достављене пореском обвезнику, са обрачунавом каматом од дана издавања опомене до дана доношења решења, а порески обвезник се обавештава о својим правима у поступку принудне наплате.

Решење из става 2. овог члана истовремено се доставља пореском обвезнику и организацији надлежној за принудну наплату, односно другим регистрима, чиме постаје извршно.

Против решења о принудној наплати пореза може се изјавити жалба у року од осам дана од дана достављања решења.

Пореска управа неће донети решење о принудној наплати пореза ако је захтев за одлагање плаћања пореза из чл. 73, 74а, односно члана 74б овог закона поднет у року из члана 71. став 2. овог закона - док се не одлучи по том захтеву.

Правне последице почетка поступка принудне наплате пореза

Члан 78.

Покретање поступка принудне наплате пореза има за последицу:

- 1) наплату из целокупне имовине пореског обвезника, осим из дела одређеног у члану 82. овог закона;
- 2) плаћање трошкова из члана 83. овог закона;
- 3) увећање пореског дуга, који у себи не садржи камату и који је предмет принудне наплате за 5% на дан почетка поступка принудне наплате на који се обрачунава камата (у даљем тексту: увећање пореског дуга).

Износ увећања пореског дуга је приход буџета Републике, осим износа увећања пореског дуга који је правна последица принудне наплате изворних прихода јединице локалне самоуправе, који припада буџету јединице локалне самоуправе.

Прекид поступка принудне наплате пореза

Члан 79.

Поступак принудне наплате прекида се:

- 1) ако Пореска управа покрене стечајни поступак против пореског обвезника у смислу члана 112. овог закона;
- 2) ако Пореска управа одобри одлагање плаћања пореза из члана 73, односно члана 746 овог закона;
- 3) ако се утврди постојање грешке код обрачуна пореске обавезе која има за резултат нижи порез, до исправке утврђивања;
- 4) у случају из члана 147. ст. 2. и 6. овог закона.

Поступак принудне наплате може се прекинути ако, по истеку рока из члана 71. став 2. овог закона, порески обвезник поднесе захтев за одлагање наплате, под условима из члана 73, односно члана 746 овог закона.

У случају из ст. 1. и 2. овог члана, Пореска управа доноси закључак о прекиду поступка принудне наплате, који се доставља и организацији која спроводи принудну наплату са рачуна.

Прекид из ст. 1. и 2. овог члана не утиче на založno право, ни на увећање пореског дуга.

Обустава поступка принудне наплате

Члан 80.

Поступак принудне наплате обуставља се:

- 1) ако је пореска обавеза поништена;
- 2) ако порески обвезник накнадно плати дуговану обавезу, укључујући настале трошкове и износ увећања пореског дуга.

У случају из става 1. овог члана založno право престаје, у складу са овим законом, мере уновчавања се укидају и имовина враћа пореском обвезнику.

У случају из става 1. овог члана Пореска управа издаје решење о обустави поступка принудне наплате, које се доставља и организацији која спроводи принудну наплату са рачуна.

Начела поступка принудне наплате пореза

Члан 81.

У поступку принудне наплате пореза Пореска управа примењује радње уређене овим законом, водећи рачуна о економичности поступка.

Поступак принудне наплате неће бити покренут ако је очигледно да порески обвезник нема имовину из које наплата може да буде извршена, што не искључује могућност принудне наплате од других пореских обвезника или пореских дужника.

Наплата се не врши из предмета принудне наплате ако су трошкови принудне наплате већи од вредности предмета принудне наплате.

Принудна наплата се врши у оној мери у којој се покрива дуговани износ пореза и споредна пореска давања.

У извршавању принудне наплате пореза Пореска управа је обавезна да поштује достојанство пореског обвезника.

Изузимање од принудне наплате

Члан 82.

Предмет принудне наплате не могу бити имовина и приходи пореског обвезника који су законом изузети од извршења.

Трошкови поступка принудне наплате пореза

Члан 83.

Трошкови принудне наплате падају на терет пореског обвезника.

Висину трошкова принудне наплате из става 1. овог закона прописује Влада, на предлог министра.

Ако порески обвезник плати пореску обавезу по отпочињању поступка принудне наплате, не ослобађа се плаћања насталих трошкова принудне наплате из става 1. овог члана.

Трошкови, у смислу става 1. овог члана, не укључују трошкове настале грешком Пореске управе.

Предмети принудне наплате

Члан 84.

Наплата пореза и споредних пореских давања, у поступку принудне наплате, спроводи се на:

- 1) новчаним средствима пореског обвезника;
- 2) новчаним потраживањима пореског обвезника;
- 2а) заради, односно накнади зараде, односно пензији, као и на другим врстама прихода на текућим рачунима физичких лица, у делу који није изузет од извршења према закону којим се уређује извршење и обезбеђење;
- 3) неновчаним потраживањима и другим правима пореског обвезника;
- 4) готовом новцу и хартијама од вредности;
- 4а) штедним улозима;
- 5) покретним стварима;
- 6) непокретностима.

Принудна наплата се може спровести на једном или више предмета у исто време.

Предмети принудне наплате одређују се решењем.

Права трећих лица

Члан 85.

Треће лице, осим члана домаћинства пореског обвезника, које тврди да има право на ствари која је предмет поступка принудне наплате а које би спречило продају имовине, може поднети надлежном суду излучну тужбу.

Суд може да наложи прекид или обустављање спровођења одређене мере у току поступка принудне наплате на ствари из става 1. овог члана.

Ако лице из става 1. овог члана пружи доказ да има право на ствари која је предмет принудне наплате, Пореска управа може да прекине, односно обустави примену мера принудне наплате над тим предметом.

Члан 85а

Ради обезбеђења наплате пореза који је доспео за наплату, Пореска управа може решењем установити претходну меру обезбеђења наплате пореза, и то: забрану располагања новчаним средствима, забрану располагања и оптерећења на новчаним средствима на пословним рачунима пореског обвезника, новчаним и неновчаним потраживањима, забрану располагања и оптерећења средстава на текућим рачунима и штедним улозима, забрану располагања, отуђења и оптерећења покретних ствари, забрану располагања, отуђења и оптерећења непокретности или стварних права на непокретности уписаних у јавну књигу, као и забрану извршења од стране трећих лица.

Решење о установљавању претходне мере обезбеђења наплате пореза истовремено се доставља пореском обвезнику и надлежним регистрима, чиме постаје извршно.

Претходна мера обезбеђења наплате пореза траје до доношења решења о принудној наплати из новчаних средства пореског обвезника и уписа у регистар блокираних рачуна који води надлежна организација, уписа заложног права у регистар покретних ствари, односно регистар непокретности, односно до наплате пореза у целости.

Против решења из става 1. овог члана порески обвезник може изјавити жалбу, која не одлаже извршење.

II. ЗАЛОГА

Обезбеђење пореског потраживања у принудној наплати

Члан 86.

Ради обезбеђења пореског потраживања у принудној наплати пореза на стварима, односно имовинским правима пореског обвезника, установљава се законско заложно право у корист пореског повериоца.

Порески поверилац је, у смислу овог закона, Република, односно јединица локалне самоуправе - за изворне јавне приходе које утврђује, наплаћује и контролише у јавноправном односу.

Залог траје до намирења пореског дуга или поништења пореског решења.

Поступак установљавања залогe

Члан 87.

Пореска управа решењем налаже:

- 1) попис покретних ствари;
- 2) попис непокретности;

3) забрану преноса новчаних средстава преко рачуна пореског обвезника отвореног код банке, осим у сврху измирења обавеза по основу пореза и упис забране у регистар блокираних рачуна који води надлежна организација;

3а) забрану исплате или преноса других врста прихода са текућих рачуна физичких лица до преноса средстава у сврху измирења обавезе по основу пореза;

3б) забрану исплате штедног улога до преноса средстава у сврху измирења обавезе по основу пореза;

4) забрану дужницима пореског обвезника да пореском обвезнику плате готовинске дугове и упис забране у одговарајући регистар;

5) забрану дужницима пореског обвезника да испуне друге обавезе према њему и упис забране у регистар покретних ствари.

Решење из става 1. овог члана истовремено се доставља пореском обвезнику и одговарајућим регистрима, дужницима пореског обвезника, односно банци, чиме постаје извршно.

По извршеном попису покретних ствари или непокретности, Пореска управа решењем налаже одговарајућем органу да изврши упис заложног права у регистар покретних ствари, односно непокретности.

Уз решење из става 3. овог члана, Пореска управа доставља записник о попису покретних ствари или непокретности из чл. 89. и 90. овог закона.

Решење из става 1. тач. 3), 4) и 5) и става 3. овог члана уписује се одмах по достављању, код надлежног органа, у заложни регистар покретних ствари, у регистар непокретности, односно у регистар блокираних рачуна, са датумом и тачним временом пријема.

Законско заложно право у корист Републике установљава се уписом у одговарајући регистар.

- назив брисан -

Члан 87а

- брисан -

Правни ефекти залог

Члан 88.

После достављања решења из члана 87. став 1. тач. 1) и 2) овог закона, пореском обвезнику није дозвољено да располаже предметима принудне наплате на којима је залога, односно хипотека успостављена.

Решењем о принудној наплати пореза из новчаних средстава пореског обвезника обустављају се све финансијске трансакције преко рачуна пореског обвезника, осим трансакција које се односе на намиривање пореза.

Решењем из члана 87. став 1. тач. 4) и 5) овог закона забрањује се дужницима да намирују своје обавезе према пореском обвезнику, од дана достављања тог решења.

Република стиче заложно право на стварима, којим се обезбеђује и потраживање у односу на споредна пореска давања, чији се приоритет одређује у складу са временом уписа у регистар или временом обавештења дужника.

Попис покретних ствари

Члан 89.

Службеник Пореске управе овлашћен за спровођење принудне наплате (у даљем тексту: порески извршитељ) има право да, ради састављања пописа, уђе на земљиште и у просторије у којима порески обвезник обавља своју пословну делатност.

Ако порески извршитељ треба да уђе у стан или другу просторију ради вршења пописа, процене и заплена покретних ствари које се налазе у стану или другој просторији или пописа и процене стана или друге просторије које су предмет обезбеђења наплате пореске обавезе или принудне наплате пореске обавезе у поступку установљавања привремене мере обезбеђења наплате пореза, заложног права или у поступку принудне наплате пореске обавезе, а њихов држалац не дозвољава улазак у стан или друге просторије, Пореска управа подноси захтев надлежном суду за доношење решења којим се пореском извршитељу дозвољава улазак у стан или друге просторије против воље њиховог држаоца, ради извршења радњи у поступку установљавања привремене мере обезбеђења наплате пореске обавезе, заложног права и других радњи у поступку принудне наплате пореске обавезе у складу са овим законом. Уз захтев се прилаже извршно решење Пореске управе из чл. 66, 77. и 87. овог закона.

Суд је дужан да решење по захтеву из става 2. овог члана донесе најкасније у року од 15 дана од дана пријема уредног захтева.

Пре приступања попису, порески извршитељ ће показати документе којима потврђује своја овлашћења и решење о принудној наплати и позвати пореског обвезника да плати дуговани износ пореза и споредних пореских давања.

Попис покретних ствари из става 1. овог члана спроводи се у присуству два пунолетна сведока.

Ако у току пописа порески обвезник истакне да је на покретној ствари установљено заложно право и уписано у регистар заложних права у корист приватноправног повериоца, порески извршитељ то узима у обзир при утврђивању прихода који се могу реализовати.

Порески извршитељ може да, ако процени да су основане тврдње пореског обвезника или других лица да на одређеним стварима постоје права која би могла спречити извршење, не утврди приоритет приликом пописа ствари.

Првенство у попису имају ствари које се најлакше могу уновчити.

Порески извршитељ је овлашћен да удаљи лице које омета спровођење принудне наплате, као и да затражи помоћ полиције ако се ометање настави или ако лице које поседује ствари одбије да их учини доступним за потребе спровођења принудне наплате.

У случају из става 9. овог члана, полиција је дужна да пружи затражену помоћ у најкраћем року од пријема позива.

Попис непокретности

Члан 90.

Пореска управа прибавља, по службеној дужности, доказ о непокретностима које су својина пореског обвезника, од органа надлежног за вођење регистра непокретности.

Орган надлежан за вођење регистра непокретности дужан је да, у року од три дана од дана пријема захтева из става 1. овог члана, достави Пореској управи тражене доказе.

Ради састављања пописа, порески извршитељи имају право да уђу на земљиште и у просторије у којима порески обвезник обавља своју пословну делатност, а на основу судског решења из члана 89. став 2. овог закона и у стан пореског обвезника или члана породице са којим порески обвезник живи у домаћинству.

Престанак залогe

Члан 91.

Пореска управа, у року од два дана од дана намирења пореске обавезе, подноси захтев за брисање залогe, односно хипотеке и обавештава банку и дужника пореског обвезника о престанку важења решења из члана 87. став 1. тач. 3)-5) и став 3. овог закона.

У року из става 1. овог члана Пореска управа обавештава и пореског обвезника о престанку важења решења о принудној наплати пореза.

III. УНОВЧАВАЊЕ

Средства принудне наплате

Члан 92.

Принудна наплата спроводи се на:

1) новчаним средствима пореског обвезника - преносом средстава са рачуна пореског обвезника, укључујући и средства на девизном рачуну, на уплатни рачун јавних прихода;

2) новчаним потраживањима пореског обвезника - преносом потраживања на уплатни рачун јавних прихода;

2а) заради, односно накнади зараде, односно пензији, као и на другим врстама прихода на текућим рачунима физичких лица – запленом на одређеном делу тог примања и налогом исплатиоцу, односно банци, да новчани износ за који је одређено извршење, обуставља и уплаћује, односно преноси на прописани уплатни рачун јавних прихода до потпуне исплате;

3) неновчаним потраживањима пореског обвезника - забраном, преносом потраживања и пописом са проценом, запленом и продајом предмета потраживања;

4) готовом новцу и хартијама од вредности - пописом и запленом;

4а) штедним улозима – пленидбом и преносом средстава на уплатни рачун јавних прихода;

5) покретним стварима - запленом и продајом;

6) непокретностима - запленом, утврђивањем почетне вредности и продајом.

Пореска управа може на основу решења, по било којем редоследу, примењивати једно или више средстава принудне наплате из става 1. овог члана.

Решење из става 2. овог члана доставља се пореском обвезнику и његовим дужницима, односно организацији надлежној за принудну наплату, односно банци.

Приходи од уновчавања

Члан 93.

Заплењени новац и приходи од продаје покретних ствари и непокретности Пореска управа уплаћује на одговарајући уплатни рачун јавних прихода.

Ако је продајом остварена већа цена од износа пореске обавезе, разлика се враћа пореском обвезнику у року од 30 дана, а камата се обрачунава у корист пореског обвезника по истеку тог рока, у складу са чланом 75. овог закона.

У случају да је у року из става 2. овог члана пореском обвезнику доспела нова пореска обавеза која није плаћена, разлика остварена продајом покретних ствари, односно непокретности по већој цени користи се за намирење те

обавезе.

Приходи од уновчавања предмета принудне наплате из члана 84. овог закона распоређују се решењем Пореске управе према редоследу намирења из члана 70. овог закона.

Приходи од ствари пренетих у имовину Републике

Члан 94.

У случају да се продаја реализује на начин из члана 104. став 18. и члана 110. став 5. овог закона, сматраће се да процењена вредност покретних ствари, односно трећина утврђене почетне вредности непокретности представља цену која је уплаћена на одговарајући уплатни рачун јавних прихода.

Ако на покретној ствари, односно непокретности из става 1. овог члана постоји приоритетно заложно право другог повериоца које мора да буде намирено, у оквиру износа из става 1. овог члана прво ће се намирити тај поверилац.

Ако је процењена вредност покретних ствари, односно трећина утврђене почетне вредности непокретности на којој није постојало приоритетно заложно право другог повериоца из става 2. овог члана, већа од износа пореске обавезе, разлика се враћа пореском обвезнику.

Ако је на покретној ствари, односно непокретности, постојало приоритетно заложно право другог повериоца које је намирено у оквиру износа из става 1. овог члана, пореском обвезнику враћа се разлика између процењене вредности покретне ствари, односно трећине утврђене вредности непокретности, и збира износа за који је намирено приоритетно заложно право другог повериоца и износа за који је намирена пореска обавеза.

Начин и поступак повраћаја разлике из ст. 3. и 4. овог члана прописује министар.

Принудна наплата из новчаних средстава

Члан 95.

Принудна наплата пореза и споредних пореских давања из новчаних средстава пореског обвезника, на основу решења из члана 92. став 2. овог закона, је пренос средстава са рачуна пореског обвезника отвореног код банке на одговарајући уплатни рачун јавних прихода, на основу решења о принудној уплати пореза.

Решење из става 1. овог члана садржи и налог организацији за послове принудне наплате да обрачуна камату на начин прописан овим законом, од дана доношења решења до дана преноса целокупног износа пореза и споредних пореских давања и да износ обрачунате камате пренесе на одговарајуће рачуне јавних прихода.

Решење из става 1. овог члана извршава се на начин уређен законом којим се уређује платни промет, односно на начин уређен одредбама других закона, а које се односе на принудну наплату са рачуна клијената.

Ако на рачуну пореског обвезника привремено нема довољно средстава, организација надлежна за принудну наплату, односно банка извршава решење сукцесивно, према расположивим средствима на рачуну, док се решење у целини не изврши.

Ако банка не поступи на начин уређен у ставу 2. овог члана, наплата дугованог износа пореза и споредних пореских давања врши се непосредно из средстава која се налазе на рачуну банке.

Решење о принудној уплати пореза из новчаних средстава пореског обвезника производи правно дејство од дана достављања организацији надлежној за принудну наплату до дана намирења обавеза, односно дана поништења решења.

Решењем из члана 92. став 2. овог закона, ради обезбеђења наплате пореза и споредних пореских давања после почетка поступка принудне наплате из новчаних средстава пореског обвезника на његовим рачунима, Пореска управа може да установи и привремену меру обезбеђења наплате пореског потраживања.

Привремена мера из става 7. овог члана је забрана пореском обвезнику да новчане обавезе које има према трећим лицима измирује уговарањем промене поверилаца, односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија и др.), пребијањем (компензација) и на други начин у складу са законом.

Банка је дужна да по пријему налога од стране организације надлежне за принудну наплату, издатог на основу решења из става 2. овог члана, одмах обустави измирење новчаних обавеза које порески обвезник има према трећим лицима на основу уговора о промени поверилаца, односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија и др.), по основу пребијања (компензација) и по другом основу у складу са законом, осим за плаћања по основу исплата зарада и накнада трошкова (за долазак на рад и одлазак с рада и за време проведено на службеном путу у земљи и иностранству), као и по основу других примања (отпремнина при одласку у пензију, солидарна помоћ и помоћ у случају смрти запосленог или члана његове уже породице) и новчаних накнада из социјалног програма за запослене којима престаје радни однос у процесу реструктурирања предузећа и припреме за приватизацију, стечаја и ликвидације.

Принудна наплата из новчаних потраживања

Члан 96.

Принудна наплата из новчаних потраживања пореског обвезника извршава се на основу решења из члана 92. став 2. овог закона.

Решењем из става 1. овог члана налаже се дужнику пореског обвезника да свој дуг намири уплатом на уплатни рачун јавних прихода по доспелости потраживања.

Ако дужник из става 2. овог члана не изврши плаћање, по доспелости, Пореска управа врши принудну наплату из новчаних средстава са рачуна дужника пореског обвезника, у складу са чланом 95. овог закона.

Члан 96а

Принудна наплата пореза и споредних пореских давања из зараде, накнаде зараде, односно пензије, као и на другим врстама прихода на текућим рачунима пореског обвезника извршава се на основу решења из члана 92. став 2. овог закона.

Решењем из става 1. овог члана одређује се заплена на одређеном делу зараде, накнаде зараде, односно пензије, и налаже исплатиоцу ових прихода да приликом сваке исплате тих прихода, почев од прве наредне исплате од пријема решења из става 1. овог члана, па све до потпуне наплате пореза и споредних пореских давања, врши обуставу на заради, накнади зараде, односно пензији и уплату обустављеног износа на прописани уплатни рачун јавних прихода.

Исплатилац зараде, накнаде зараде, односно пензије, је дужан да поступа по налогу из решења из става 2. овог члана.

Исплатилац зараде, накнаде зараде, односно пензије, је дужан да обавести надлежни порески орган о променама од утицаја на извршење решења из става 2. овог члана, најкасније у року од пет дана од дана настанка промене.

Ако исплатилац зараде, накнаде зараде, односно пензије, не обустави и не уплати износ зараде, накнаде зараде, односно пензије, на коме се спроводи принудна наплата, на прописани уплатни рачун јавних прихода, у року из става 2. овог члана, Пореска управа врши принудну наплату из новчаних средстава са рачуна исплатиоца, у складу са чланом 95. овог закона.

Принудна наплата пореза и споредних пореских давања из других прихода на текућим рачунима, на основу решења из члана 92. став 2. овог закона, је заплена и пренос средстава са текућег рачуна отвореног код банке на одговарајући уплатни рачун јавних прихода, на основу решења о принудној уплати.

Решење из става 1. овог члана садржи и налог банци код које се води текући рачун да обрачуна камату на начин прописан овим законом, од дана доношења решења до дана преноса целокупног износа пореза и споредних пореских давања и да износ обрачунате камате пренесе на одговарајуће уплатне рачуне јавних прихода.

Ако на текућем рачуну нема довољно средстава, банка извршава решење sukcesивно, према расположивим средствима на текућем рачуну, док се решење у целини не изврши.

Ако банка не поступи на начин уређен у ст. 7. и 8. овог члана, наплата дугованог износа пореза и споредних пореских давања врши се непосредно из средстава која се налазе на рачуну банке.

Решење о принудној уплати из других прихода на текућим рачунима производи правно дејство од дана достављања банци.

Ако овим законом није друкчије прописано, на принудну наплату пореза и споредних пореских давања из зараде, накнаде зараде, односно пензије, као и на другим врстама прихода на текућим рачунима пореског обвезника, сходно се примењују одредбе закона којим се уређује извршење и обезбеђење.

Принудна наплата из неновчаних потраживања

Члан 97.

Принудна наплата из неновчаних потраживања пореског обвезника када потраживање гласи на предају ствари или пренос права својине на пореског обвезника, извршава се на основу решења из члана 92. став 2. овог закона.

Решењем из става 1. овог члана налаже се дужнику пореског обвезника да, по доспелости, преда дуговану покретну ствар или непокретност Пореској управи.

Ако дужник из става 2. овог члана не изврши плаћање, по доспелости, Пореска управа врши принудну наплату из неновачног потраживања дужника пореског обвезника, у складу са чл. 99-111. овог закона.

Када Пореска управа дође у посед ствари, њихова продаја врши се у складу са чл. 99-104, односно чл. 105-111. овог закона.

Принудна наплата из других неновчаних потраживања врши се сходном применом одредаба ст. 2. и 3. овог члана.

Принудна наплата из готовог новца и хартија од вредности

Члан 98.

Принудна наплата пореза и споредних пореских давања из готовог новца извршава се на основу решења из члана 92. став 2. овог закона, у складу са одредбама чл. 89. и 99. и чл. 101-103. овог закона.

Решење о принудној уплати из хартија од вредности Пореска управа доставља банци или другом правном лицу код кога се хартије од вредности чувају, као и пореском обвезнику.

Банка, односно друго правно лице код кога се хартије од вредности чувају, доставља Пореској управи податке о хартијама од вредности, укључујући и процену њихове вредности у року од пет дана од дана пријема решења.

У року од наредних осам дана банка, односно друго правно лице из става 3. овог члана, дужни су да продају хартије од вредности под најбољим условима на тржишту.

Остварена цена, од које се одбија провизија и трошкови продаје, уплаћује се на рачун Пореске управе и најкасније наредног радног дана уплаћује на одговарајући уплатни рачун јавних прихода.

Принудна наплата из штедних улога

Члан 98а

Принудна наплата пореза и споредних пореских давања из штедних улога, на основу решења из члана 92. став 2. овог закона, је пленидба и пренос средстава са штедног улога отвореног код банке на одговарајући уплатни рачун јавних прихода, на основу решења о принудној уплати.

Решење из става 1. овог члана садржи и налог банци код које се води штедни улог да обрачуна камату на начин

прописан овим законом, од дана доношења решења до дана преноса целокупног износа пореза и споредних пореских давања и да износ обрачунате камате пренесе на одговарајуће уплатне рачуне јавних прихода.

Ако на штедном улогу нема довољно средстава, банка извршава решење sukcesивно, према расположивим средствима на штедном улогу, док се решење у целини не изврши.

Ако банка не поступи на начин уређен у ст. 2. и 3. овог члана, наплата дугованог износа пореза и споредних пореских давања врши се непосредно из средстава која се налазе на рачуну банке.

Решење о принудној наплати из штедних улога производи правно дејство од дана достављања банци.

Ако овим законом није друкчије прописано, на принудну наплату пореза и споредних пореских давања из штедних улога, сходно се примењују одредбе закона којим се уређује извршење и обезбеђење.

Принудна наплата из покретних ствари

Попис покретних ствари

Члан 99.

Покретне ствари пописује, процењује, плени и продаје порески извршитељ, на основу решења из члана 92. став 2. овог закона.

Ако су покретне ствари пописане у поступку установљавања zaloженог права у складу са овим законом, поступак принудне наплате почиње проценом пописаних покретних ствари.

Процена покретних ствари

Члан 100.

Процену пописаних ствари врши порески извршитељ током пописа.

Пореска управа може одредити друго стручно лице као проценитеља или прибавити извештај о цени ствари од стручних институција или организација.

О извршеном попису и процени саставља се записник.

Записник из става 3. овог члана доставља се пореском обвезнику на начин из члана 36. овог закона.

На процену пописаних ствари порески обвезник може изјавити приговор у року од три дана од дана достављања записника.

Поступак принудне наплате прекида се до доношења закључка по приговору.

Закључак по приговору из става 6. овог члана не може се побијати правним леком.

Заплена покретних ствари

Члан 101.

Пописана покретна ствар, на којој је уписана залога у корист Републике или је покренут поступак установљавања заложног права у корист Републике, не одузима се од пореског обвезника у моменту пописа.

Пописана покретна ствар одузима се од пореског обвезника по истеку рока из члана 104. ст. 4. и 7. овог закона, о чему се саставља записник.

Изузетно, ако постоје основи сумње да ће порески обвезник угрозити принудну наплату пореза тако што ће сакрити, отуђити, уништити или учинити неупотребљивом пописану покретну ствар, укључујући и пописану покретну ствар на којој је, у складу са законом, установљено заложено право Републике, пре или у поступку принудне наплате, ствар ће се одузети у моменту пописа.

Порески извршитељ је дужан да образложи постојање основа сумње из става 3. овог члана.

У случају из става 3. овог члана, саставља се записник о попису, процени и заплени покретних ствари.

Обавештавање потенцијалних власника

Члан 102.

Порески извршитељ је дужан да о извршеном попису обавести сва лица, изузев чланова домаћинства пореског обвезника, за која је указано да им припадају пописане ствари и да их упуту да у року од осам дана од дана пријема обавештења могу поднети надлежном суду излучну тужбу.

Обавештење из става 1. овог члана даје се усмено, ако су та лица присутна попису и то се уноси у записник о попису и процени покретних ствари, који се доставља тим лицима, а одсутна лица се обавештавају писмено.

У случају прекида из члана 85. став 3. овог закона, ствар се може оставити на чување пореском обвезнику или трећем лицу.

Порески обвезник, односно треће лице дужни су да ствар из става 3. овог члана сачувају у непромењеном стању до окончања спора по излучној тужби.

До прекида принудне наплате неће доћи ако је ствар подложна кварењу или ако њено чување изискује велике трошкове.

У случају из става 5. овог члана, Пореска управа ствар продаје непосредном погодбом, без одлагања.

Ако се по излучној тужби утврди да подносилац тужбе није власник пописане ствари, а порески обвезник је отуђи,

уништи или оштети и тиме угрози наплату пореске обавезе, Пореска управа је дужна да у року од пет дана од дана сазнања за овакав поступак пореског обвезника поднесе кривичну пријаву јавном тужиоцу, а принудна наплата ће се без одлагања довршити применом средстава и у односу на предмете извршења из члана 92. став 1. овог закона.

Принудна наплата када је ствар у поседу другог лица

Члан 103.

Ако се одређена ствар пореског обвезника налази код другог лица, оно је дужно да је, на захтев пореског извршитеља, преда за сврху принудне наплате или да плати пореску обавезу пореском извршитељу.

У случају из става 1. овог члана, сматраће се да су радње другог лица извршене по налогу пореског обвезника.

Порески извршитељ дужан је да лицу из става 1. овог члана изда потврду о предаји ствари, односно о уплати дугованог пореза.

Продаја покретних ствари

Члан 104.

Продаја покретних ствари врши се путем усменог јавног надметања или непосредном погодбом између купца и Пореске управе, о чему се доноси закључак.

Усменим јавним надметањем, у смислу овог закона, сматра се усмено јавно надметање на коме учествују најмање два понуђача.

Ако на неком усменом јавном надметању не учествују најмање два понуђача, усмено јавно надметање се поново оглашава у року од осам дана од дана за који је било оглашено усмено јавно надметање на коме није било најмање два понуђача.

Ако је покретна ствар подложна кварењу или ако њено чување изискује велике трошкове, Пореска управа ту ствар продаје непосредном погодбом, без одлагања.

Продаја путем усменог јавног надметања одредиће се код ствари веће вредности, када се може очекивати да ће се продати по цени већој од износа који би се добио продајом путем непосредне погодбе.

На усменом јавном надметању на коме се продају покретне ствари чија је појединачна вредност преко 200.000 динара, могу учествовати само лица која положи депозит у висини од 10% од процењене вредности покретне ствари. У случају да купац покретне ствари у року од осам дана од дана када му је достављен записник о продаји покретне ствари не уплати износ за који му је покретна ствар продата, продаја се у односу на тог купца оглашава неважећом, а купац губи право на повраћај положеног депозита и не може бити понуђач у даљем поступку продаје те ствари.

Продаји заплених покретних ствари приступа се по истеку рока од осам дана од дана пописа.

Пореска управа ће, у року од пет дана од дана заплене, огласити продају ствари на интернет страни и огласној табли. Оглашавање продаје ствари врши се и у дневном листу који се продаје на територији целе Републике, ако је процењена вредност покретних ствари које се продају путем усменог јавног надметања већа од 1.000.000 динара.

Порески обвезник, лица запослена у Пореској управи и са њима повезана лица не могу бити купци ствари из става 1. овог члана.

Забрана за лица из става 9. овог члана односи се и на препродају купљених ствари, њихово давање у закуп, на поклон или на коришћење тим лицима, у периоду од годину дана по извршеној продаји.

На првом усменом јавном надметању, као и у року одређеном за продају непосредном погодбом, покретна ствар се не може продати по цени нижој од 60% процењене вредности.

Ако се покретна ствар не прода на првом усменом јавном надметању, закључком се одређује и заказује друго, у року од осам дана од дана одржавања првог јавног надметања.

На другом усменом јавном надметању покретна ствар се не може продати по цени нижој од 30% утврђене процењене вредности.

Ако покретна ствар не буде продата ни на другом усменом јавном надметању, јавна надметања се понављају на начин из става 12. овог члана, са најнижом ценом од једне трећине процењене вредности, све до продаје ствари, односно истека рока од три месеца од дана доношења закључка о одређивању продаје путем усменог јавног надметања.

Покретне ствари које нису продате непосредном погодбом у року из става 11. овог члана продају се по правилима која важе за друго и наредна усмена јавна надметања. Покретне ствари се могу продати на првом усменом јавном надметању за износ који је мањи од 60% од утврђене почетне вредности, односно по цени нижој од 30% утврђене почетне вредности, на другом усменом јавном надметању, ако се са тим писмено сагласи порески обвезник.

Када су запленине ствари продате, Пореска управа ће купцу, после извршене уплате износа за који му је покретна ствар продата, издати документ о продаји имовине којим се купцу потврђује да је на њега пренето право својине и да је правни основ стицања права својине куповина ствари у поступку принудне наплате пореза.

Поступак продаје заплених ствари прекида се када постигнута цена достигне висину дугованог пореза и споредних пореских давања, а преостале ствари враћају се пореском обвезнику.

Ако продаја заплених ствари није успела на првом усменом јавном надметању, као и на наредним јавним надметањима, односно путем непосредне погодбе, у року од три месеца од дана доношења закључка о одређивању продаје путем усменог јавног надметања, односно непосредне погодбе, ствари се преносе у својину Републике решењем Пореске управе, односно у својину јединице локалне самоуправе решењем надлежног органа јединице локалне самоуправе, по цени која ће се утврдити накнадном проценом њихове вредности.

Орган надлежан за евиденцију покретних ствари у државној својини дужан је да, у року од 30 дана од дана

правоснажности решења из става 18. овог члана, покретне ствари пренете у својину Републике преузме у државину.

За материјалне и правне недостатке покретне ствари који настану на покретној ствари након доставе решења из става 18. овог члана и извршене записничке примопредаје ствари надлежном органу за евиденцију покретних ствари у државној својини, као и за штету која настане услед истих, одговара надлежни орган за евиденцију покретних ствари у државној својини.

Влада ближе уређује начин и поступак са стварима из става 19. овог члана.

Покретне ствари на усменом јавном надметању или непосредном погодбом купују се у виђеном стању.

О извршеној продаји покретних ствари саставља се записник.

Принудна наплата из непокретности

Попис непокретности

Члан 105.

Непокретност се пописује, одређује њена почетна вредност и продаје од стране пореског извршитеља у поступку принудне наплате, на основу решења о принудној наплати из члана 92. став 2. овог закона.

Од дана пописа непокретности, пореском обвезнику није дозвољено да располаже предметом принудне наплате.

Забрана из става 2. овог члана се уписује у прописани регистар непокретности.

Заплена непокретности која није уписана у одговарајући регистар

Члан 106.

Заплenu непокретности која није уписана у одговарајући регистар врши порески извршитељ у моменту пописа.

Пре приступања заплени, порески извршитељ ће показати докуменат којим потврђује своја овлашћења и решење о принудној наплати и позвати пореског обвезника да плати дуговани износ.

Заплена непокретности из става 1. овог члана спроводи се у присуству два пунолетна сведока.

Порески извршитељ овлашћен је да удаљи лице које омета спровођење принудне наплате, као и да затражи помоћ полиције ако се ометање настави или ако лице које поседује непокретност одбије да је учини доступном ради спровођења принудне наплате.

У случају из става 4. овог члана, полиција је дужна да пружи затражену помоћ у најкраћем року од пријема позива.

О извршеној заплени непокретности из става 1. овог члана саставља се записник.

Утврђивање почетне вредности непокретности

Члан 107.

У року од три дана од коначности решења о принудној наплати, Пореска управа утврђује почетну вредност непокретности.

Начин утврђивања почетне вредности непокретности уређује министар.

Почетна вредност непокретности из става 1. овог члана утврђује се решењем.

Приликом утврђивања почетне вредности непокретности води се рачуна и о томе колико непокретност мање вреди због тога што на њој остају одређена лица и терети после продаје.

Против решења о утврђивању почетне вредности непокретности порески обвезник може изјавити приговор у року од три дана од дана пријема.

Против решења по приговору жалба није допуштена.

Опште о продаји непокретности

Члан 108.

Продаји непокретности приступа се по истеку рока од осам дана од дана коначности решења из члана 107. став 3, односно достављања решења донетог по приговору из члана 107. став 5. овог закона, а до продаје може доћи и у краћем року, ако порески обвезник на то пристане.

Пореска управа, наредног дана по истеку рока из става 1. овог члана, доноси закључак о одређивању продаје непокретности путем усменог јавног надметања.

Оглас о продаји непокретности објављује се на огласној табли организационе јединице Пореске управе на чијој територији се налази непокретност и истовремено се доставља, ради оглашавања, дневном листу који покрива целу територију Републике, као и пореском обвезнику, заложним повериоцима и лицима која имају законско право прече куповине на тој непокретности.

Оглас о одређивању продаје непокретности садржи нарочито:

- 1) опис и адресу заплењене непокретности која се продаје;
  - 2) утврђену почетну вредност непокретности;
  - 3) назначење службености и терета које преузима купац;
  - 4) начин, место, датум и сат продаје;
  - 5) износ депозита који полажу лица која учествују на усменом јавном надметању;
  - 6) рок у којем је купац непокретности дужан да уплати износ за који му је непокретност продата.
- На непокретности продатој јавним надметањем или на други начин не постоји право рекламације.

Продаја непокретности путем усменог јавног надметања

Члан 109.

Продаја непокретности врши се у седишту организационе јединице Пореске управе која ту продају спроводи.

На усменом јавном надметању могу учествовати само лица која су положила депозит.

Депозит из става 2. овог члана полаже се на рачун Пореске управе у висини од 5% утврђене почетне вредности непокретности.

Понуђачима чија понуда није прихваћена депозит се враћа одмах по закључењу јавног надметања.

Заинтересовани понуђачи имају право да најкасније до дана одржавања јавне продаје разгледају непокретност која је предмет јавне продаје.

На првом усменом јавном надметању непокретност се не може продати по цени нижој од 75% утврђене почетне вредности.

Ако се непокретност не прода на првом усменом јавном надметању, закључком се одређује и заказује друго у року од осам дана од дана одржавања првог јавног надметања.

На другом усменом јавном надметању непокретност се не може продати по цени нижој од 50% утврђене почетне вредности.

Ако непокретност не буде продата ни на другом усменом јавном надметању, јавна надметања се понављају на начин из става 7. овог члана, са најнижом ценом од једне трећине утврђене почетне вредности, све до продаје непокретности, односно истека рока из члана 110. став 1. овог закона.

Непокретност се може продати на првом усменом јавном надметању за износ мањи од 75% од утврђене почетне вредности, односно по цени нижој од 50% од утврђене почетне вредности, на другом усменом јавном надметању, ако се са тим писмено сагласи порески обвезник.

О току усменог јавног надметања саставља се записник.

По окончању продаје непокретности путем усменог јавног надметања, Пореска управа доноси решење о продаји непокретности.

Лице које има законско право прече куповине непокретности која је предмет принудне наплате пореза има првенство над најповољнијим понуђачем на усменом јавном надметању, ако по закључењу усменог јавног надметања изјави на записник о продаји непокретности да непокретност купује под истим условима.

Продаја непокретности непосредном погодбом

Члан 110.

Ако непокретност не буде продата по правилима о усменом јавном надметању у року од три месеца од дана доношења закључка о одређивању јавне продаје усменим јавним надметањем, директор Пореске управе или лице у Пореској управи које он за то овласти, закључком одређује продају непокретности непосредном погодбом.

У случају из става 1. овог члана, непокретност се не може продати по цени нижој од једне трећине утврђене почетне вредности.

О току непосредне погодбе саставља се записник.

По окончању продаје непокретности непосредном погодбом, Пореска управа доноси решење о продаји непокретности.

Ако се непокретност не може продати ни путем непосредне погодбе у року од шест месеци од дана доношења закључка из члана 108. став 2. овог закона, Пореска управа ће донети решење којим непокретност преноси у својину Републике, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе ће донети решење којим непокретност преноси у својину јединице локалне самоуправе, у вредности једне трећине утврђене почетне вредности.

Решење из става 5. овог члана доставља се пореском обвезнику и органу надлежном за регистар непокретности.

Пореска управа намирује приоритетно хипотекарно потраживање до једне трећине утврђене почетне вредности непокретности.

По намирењу потраживања приоритетних поверилаца, Пореска управа доставља доказ о намирењу органу надлежном за вођење регистра, са налогом да се хипотека брише.

Купци не могу бити, по основу јавног надметања или по основу непосредне погодбе, порески обвезник и лица запослена у Пореској управи, као ни са њима повезана лица.

Забрана за лица из става 9. овог члана односи се и на препродају купљене непокретности, њено давање у закуп, на поклон или на коришћење тим лицима, у периоду од годину дана по извршеној продаји.

Орган надлежан за евиденцију непокретности у државној својини дужан је да, у року од 30 дана од дана правоснажности решења из става 5. овог члана, непокретности пренете у својину Републике преузме у државину.

За материјалне и правне недостатке непокретности који настану на непокретности након доставе решења из става 6. овог члана и извршене записничке примопредаје непокретности ослобођене од лица и ствари надлежном органу за

евиденцију непокретности у државној својини, као и за штету која настане услед истих, одговара надлежни орган за евиденцију непокретности у државној својини.

Влада ближе уређује начин и поступак са непокретностима из става 11. овог члана.

Поступак са оствареним приходом од продаје непокретности

Члан 111.

Купац непокретности дужан је да уплати износ, за који му је непокретност продата у року од осам дана од дана закључења усменог јавног надметања, по умањењу тог износа за положени депозит, који постаје део плаћене цене.

У случају да купац у остављеном року не уплати износ за који му је непокретност продата, продаја се решењем оглашава неважећом, а купац губи право на повраћај положеног депозита и не може бити понуђач у поступку продаје те непокретности, у периоду од шест месеци од истека последњег дана рока из става 1. овог члана.

У случају из става 2. овог члана, Пореска управа позива другог најповољнијег понуђача, ако понуђена цена није нижа од цене прописане овим законом, да се изјасни да ли купује непокретност за понуђени износ. Ако други најповољнији понуђач писмено пристане да купи непокретност за понуђену цену, доноси се решење о продаји непокретности том понуђачу.

Ако купац из става 3. овог члана не уплати износ, за који му је непокретност продата у остављеном року, продаја се решењем оглашава неважећом, а купац губи право на повраћај положеног депозита ако му није враћен и не може бити понуђач у поступку продаје те непокретности у периоду од шест месеци од истека последњег дана рока за уплату износа за који му је непокретност продата.

У случају из става 4. овог члана Пореска управа наставља поступак продаје непокретности у року од осам дана од дана доношења решења о оглашавању продаје неважећом, на начин и под условима који су важиви за усмено јавно надметање које се понавља.

У случају постојања приоритетног хипотекарног потраживања другог повериоца на продатој непокретности, из износа одређеног у ставу 1. овог члана прво се намирује потраживање тог повериоца у складу са чланом 110. став 7. овог закона.

По извршеној уплати износа за који је непокретност продата усменим јавним надметањем, односно непосредном погодбом и коначности решења о продаји непокретности из члана 109. став 12. и члана 110. став 4. овог закона, Пореска управа доноси решење о предаји непокретности купцу.

Решење о продаји непокретности купцу из члана 109. став 12. и члана 110. став 4. овог закона доставља се и пореском обвезнику и органу надлежном за вођење регистра непокретности.

По коначности решења о намирењу приоритетног хипотекарног повериоца из става 6. овог члана, Пореска управа доставља то решење, уз доказ да је извршена уплата, органу надлежном за вођење регистра непокретности, ради брисања хипотеке на непокретности.

На заштиту купца и његових права, као и на све остало што није посебно уређено овим законом у вези са продајом непокретности, сходно се примењују одредбе закона којим се уређују извршење и обезбеђење.

Проглашење несолвентности

Члан 112.

Када се у поступку принудне наплате утврди да порески обвезник нема имовину из које се порески дуг принудном наплатом може намирити, односно да му је имовина која се предаје Републици по вредности мања од пореског дуга, Пореска управа ће решењем констатовати његову привремену несолвентност и покренути стечајни поступак, у својству повериоца, у складу са законом, ако је порески обвезник правно лице.

Ако порески обвезник поново постане солвентан, Пореска управа ставља ван снаге решење о проглашеној несолвентности и наставља поступак принудне наплате.

Глава шеста

ПОСТУПАК УТВРЂИВАЊА И НАПЛАТЕ ПОРЕЗА ПО ОСНОВУ СЕКУНДАРНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ

Утврђивање и наплата пореза по основу секундарне пореске обавезе

Члан 113.

Порез по основу секундарне пореске обавезе из члана 31. овог закона утврђује Пореска управа решењем.

Решење из става 1. овог члана не доноси се ако је пореска обавеза престала на начин из члана 23. овог закона.

Ако законом није друкчије прописано, решење из става 1. овог члана доноси се само ако предузетим мерама принудне наплате према пореском обвезнику порез није наплаћен.

Ограничење из става 3. овог члана не примењује се у случају из члана 31. став 2. тач. 2)-4) овог закона.

Решењем о утврђивању пореза по основу секундарне пореске обавезе из става 1. овог члана, налаже се лицу одговорном за секундарну пореску обавезу да утврђени порез измири у року из тог решења.

Ако лице одговорно за секундарну пореску обавезу не измири порез и споредна пореска давања по основу секундарне пореске обавезе у року који је наложен решењем из става 1. овог члана, Пореска управа том лицу издаје опомену, у складу са чланом 71. овог закона.

Принудна наплата пореза и споредних пореских давања по основу секундарне пореске обавезе, утврђених решењем из става 1. овог члана, врши се у складу са овим законом.

Глава седма

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ПРЕСТАНКА ПОРЕСКОГ ДУГА

Застарелост права на утврђивање и наплату пореза и споредних пореских давања

Члан 114.

Право Пореске управе на утврђивање и наплату пореза и споредних пореских давања застарева за пет година од дана када је застарелост почела да тече.

Застарелост права на утврђивање пореза и споредних пореских давања почиње да тече од првог дана наредне године од године у којој је требало утврдити порез, односно споредно пореско давање.

Застарелост права на наплату пореза и споредних пореских давања почиње да тече од првог дана наредне године од године у којој је обавеза пореског дужника доспела за плаћање.

Застарелост права на повраћај и рефакцију односно рефундацију, пореза и споредних пореских давања

Члан 114а

Право пореског обвезника на повраћај, порески кредит, рефакцију и рефундацију као и намирење доспелих обавеза путем прекњижавања пореза и повраћај споредних пореских давања застарева за пет година од дана када је застарелост почела да тече.

Застарелост права на повраћај, порески кредит, рефакцију и рефундацију као и намирење доспелих обавеза по другом основу путем прекњижавања пореза и повраћај споредних пореских давања почиње да тече од првог дана наредне године од године у којој је порески обвезник стекао право на повраћај, порески кредит, рефакцију и рефундацију као и намирење доспелих обавеза по другом основу путем прекњижавања пореза и повраћај споредних пореских давања.

Застарелост покретања и вођења прекршајног поступка

Члан 114б

Прекршајни поступак за који у складу са законом Пореска управа подноси захтев за покретање, односно издаје прекршајне налоге, не може се покренути ни водити ако протекне пет година од дана када је прекршај учињен.

На питања застарелости покретања и вођења првостепеног прекршајног поступка из става 1. овог члана, прекид застарелости, застарелост извршења казне и друга питања која нису уређена овим законом примењују се одредбе закона којим се уређују прекршаји.

- наслов брисан -

Члан 114в

- брисан -

Члан 114г

- брисан -

Прекид рока застарелости

Члан 114д

Застарелост се прекида сваком радњом Пореске управе предузетом против пореског дужника у циљу утврђивања и наплате пореза и споредних пореских давања, односно радњом пореског обвезника предузетом у циљу остваривања права на повраћај, порески кредит, рефакцију и рефундацију, као и намирење доспелих обавеза путем прекњижавања и повраћај споредних пореских давања.

После прекида застарелост почиње тећи изнова, а време које је протекло пре прекида не рачуна се у рок за застарелост.

Урачунавање времена претходника

Члан 114ђ

У време застарелости рачуна се и време које је протекло у корист претходника пореског обвезника и другог пореског дужника.

Остале одредбе о застарелости

Члан 114е

Одредбе овог закона којима се уређује застарелост права на утврђивање, наплату и повраћај, као и намирење доспелих обавеза путем прекњижавања не примењују се на доприносе за обавезно социјално осигурање.

Апсолутна застарелост

Члан 114ж

Право на утврђивање, наплату, повраћај, порески кредит, рефакцију, рефундацију, као и намирење доспелих обавеза путем прекњижавања пореза, увек застарева у року од десет година од истека године у којој је порез требало утврдити или наплатити, односно у којој је извршена преплата осим ако овим законом није друкчије прописано.

Пореска управа, по истеку рока из става 1. овог члана, по службеној дужности, доноси решење о престанку пореске обавезе, односно о престанку права на повраћај, порески кредит, рефакцију, рефундацију, као и на намирење доспелих обавеза путем прекњижавања пореза, због застарелости.

Застој застарелости права на утврђивање и наплату пореза и споредних пореских давања

Члан 114з

Застарелост права Пореске управе на утврђивање и наплату пореза и споредних пореских давања не тече:

- 1) за време од покретања управног спора до правоснажности судске одлуке;
  - 2) за време када је другим законом прописано да се порески поступак не може отпочети, односно да се започети порески поступак прекида;
  - 3) за време када је у складу са одредбама чл. 73, 74, 74а и 74б овог закона, плаћање дугованог пореза одложено.
- Време трајања застоја застарелости из става 1. овог члана не рачуна се у апсолутни рок за застарелост.

Отпис пореза и споредних пореских давања

Члан 115.

Влада може, на предлог министра, донети одлуку о делимичном или потпуном отпису пореза и споредних пореских давања, осим доприноса за обавезно социјално осигурање, пореског обвезника који се продаје у поступку приватизације, односно који је у поступку реструктурирања.

Влада може, на предлог министра, уз претходну сагласност јединице локалне самоуправе којој припадају изворни јавни приходи на које се примењује овај закон, донети одлуку о делимичном или потпуном отпису тих јавних прихода, пореском обвезнику који се продаје у поступку приватизације, односно који је у поступку реструктурирања.

Влада може, на предлог министра, донети одлуку о делимичном или потпуном отпису пореза и споредних пореских давања, укључујући таксе, накнаде и друге јавне приходе, осим доприноса за обавезно социјално осигурање, пореског обвезника код којег је промењена власничка структура, по основу преузетих уговорних обавеза од стране Републике.

Пореска управа решењем ће отписати дуг по основу пореза и споредних пореских давања када се стекну услови из члана 22. ст. 2. и 4. овог закона, као и у другим случајевима прописаним законом.

- наслов брисан -

Члан 115а

Део трећи

ПРУЖАЊЕ ПОРЕСКИХ УСЛУГА, ПОРЕСКА КОНТРОЛА И ПОРЕСКА ПОЛИЦИЈА

Глава прва

ПОРЕСКЕ УСЛУГЕ

- назив брисан -

Члан 116.

- брисан -

- назив брисан -

Члан 117.

Пореска управа, у складу са законом, обавља:

- 1) пружање пореске услуге;
- 2) пореску контролу;
- 3) радње у циљу откривања пореских кривичних дела.

Пружање пореских услуга

Члан 117а

Пружање пореских услуга је скуп радњи у порескоправном односу којима се обезбеђује остваривање права пореских обвезника, односно којима се стварају једнаки услови за поштовање пореских прописа.

Члан 117б

Пореска управа пружа пореске услуге на јединственом пореском месту, које је посебно обележено и успостављено у складу са унутрашњом организацијом Пореске управе.

Успостављање јединственог места за пружање пореских услуга не утиче на месну надлежност организационих јединица Пореске управе.

Члан 117в

На јединственом месту за пружање пореских услуга врши се:

- 1) пружање правне помоћи пореском обвезнику о његовим правима и обавезама које прописује закон;
- 2) примање захтева за признавање права или друго поступање у пореско управној ствари;
- 3) пружање правне помоћи при попуњавању пореских пријава, састављању захтева и пружање друге правне помоћи од значаја за поштовање пореских прописа;
- 4) обавештавање подносиоца захтева које су радње предузете у пореском поступку и донетим пореско управним актима;
- 5) пријем, обрада и евидентирање пореских пријава.

Обрада пореске пријаве и других извештаја пореског обвезника

Члан 117г

У поступку пријема и обраде пореске пријаве и других извештаја, проверава се тачност и потпуност пореске пријаве и других извештаја, које порески обвезник, у складу са законом, доставља Пореској управи.

Ако пореска пријава и други извештаји који се достављају уз пријаву садрже недостатке из става 1. овог члана Пореска управа обавештава подносиоца пријаве о тим недостацима.

Ако подносилац пријаве не поступи по обавештењу из става 2. овог члана, сматраће се да пореска пријава, односно други извештаји нису ни поднети Пореској управи.

Глава друга

ПОРЕСКА КОНТРОЛА

План пореске контроле

Члан 118.

Пореска контрола врши се на основу годишњег плана, који доноси директор Пореске управе, а који је заснован на оцени пореског значаја и пореског ризика пореског обвезника, као и на основу ванредног плана.

При утврђивању плана из става 1. овог члана, обавезно се има у виду и процена утицаја пореске контроле на ефикасност наплате пореза у одређеним делатностима.

У случајевима кад је дошло до поремећаја у промету на тржишту или постоји индиција да је повећан обим нелегалне трговине, пореска контрола врши се на основу ванредног плана контроле који доноси министар.

Глава друга

- брисана -

- назив брисан -

Члан 119.

- брисан -

- назив брисан -

Члан 120.

- брисан -

- назив брисан -

Члан 121.

- брисан -

- назив брисан -

Члан 122.

- брисан -

Глава трећа

- брисана -

Појам пореске контроле

Члан 123.

Пореска контрола је поступак провере и утврђивања законитости и правилности испуњавања пореске обавезе, као и поступак провере тачности, потпуности и усклађености са законом, односно другим прописима, података исказаних у пореској пријави, пореском билансу, рачуноводственим извештајима и другим евиденцијама пореског обвезника који врши Пореска управа, у складу са овим законом.

Ако се у пореској контроли утврде неправилности или пропусти у извршавању обавеза из порескоправног односа, пореском обвезнику се налаже да их отклони.

Порески инспектор је службено лице које је овлашћено да врши пореску контролу на основу налога за пореску контролу, односно позива за пореску контролу.

Отпочињање пореске контроле

Члан 124.

Налог за пореску контролу, односно позив за пореску контролу из члана 123. став 3. овог закона, Пореска управа доставља пореском обвезнику, на начин из члана 36. овог закона, непосредно пре почетка контроле.

У случају из члана 118. став 3. овог закона, контроле евидентирања промета преко фискалних каса, електронских фискалних уређаја, контроле у вези радног ангажовања лица, контроле отпремања и допремања производа у акцизна складишта, поступак пореске контроле врши се без достављања налога, односно позива за пореску контролу пореском обвезнику.

Порески инспектор је дужан да покаже службену легитимацију пореском обвезнику уколико пореску контролу врши на основу налога за пореску контролу.

Пореска управа може да одложи почетак спровођења пореске контроле ако порески обвезник поднесе усмени приговор одмах по пријему налога, односно позива за пореску контролу из става 1. овог члана, наводећи разлоге за одлагање контроле, с тим што је у року од 24 часа од пријема налога, односно позива за пореску контролу дужан да достави приговор у писменом облику Пореској управи.

Ако порески инспектор оцени да је усмени приговор изјављен да би се ометала пореска контрола, отпочеће поступак контроле и навести у записнику разлоге на основу којих је донео такву одлуку.

По приговору из става 4. овог члана, Пореска управа доноси закључак против којег није допуштен правни лек.

Место пореске контроле

Члан 125.

Пореска контрола врши се у пословним просторијама пореског обвезника, у службеним просторијама Пореске управе или на другом месту, у зависности од предмета контроле.

Порески обвезник дужан је да, ако се пореска контрола врши у његовим пословним просторијама, обезбеди одговарајуће место за рад пореског инспектора.

Ако не постоји одговарајући простор за вршење пореске контроле, уз пристанак пореског обвезника, контрола се може обавити у његовим стамбеним просторијама, односно на другом месту које одреди Пореска управа, у складу са ставом 1. овог члана.

Ако се пореска контрола не обавља у пословним просторијама пореског обвезника, порески инспектор је дужан да прегледа просторије и о томе сачини белешку, која се уноси у записник из члана 128. овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана, по одобрењу суда порески инспектор има право да уђе и у стан пореског обвезника, ради вршења контроле.

Пореском обвезнику или његовом пуномоћнику, односно заступнику мора се пружити могућност да присуствују прегледу земљишта, просторија, односно стана из става 5. овог члана.

Ако лица из става 6. овог члана не користе могућност да присуствују прегледу земљишта, просторија, односно стана, а порески инспектор оцени да се на тај начин онемогућава или одлаже спровођење пореске контроле, обавиће контролу из става 5. овог члана и без њиховог присуства, уз присуство два пунолетна сведока.

Чињенице из става 7. овог члана порески инспектор уноси у записник.

Време пореске контроле

Члан 126.

Пореска контрола обавља се у току радног времена пореског обвезника, а изузетно и по истеку радног времена, ако то налаже сврха контроле или ако порески обвезник на то пристане.

Порески инспектор може привремено запечатити пословни или складишни простор пореског обвезника по истеку радног времена пореског обвезника.

Мера из става 2. овог члана остаје најдуже до почетка радног времена пореског обвезника првог наредног радног дана.

О мери из става 2. овог члана доноси се закључак, против којег правни лек није допуштен.

Обавеза учествовања пореског обвезника у поступку пореске контроле

Члан 127.

Порески обвезник је дужан да учествује у утврђивању чињеничног стања и даје обавештења и изјаве на захтев пореског инспектора.

Порески обвезник је дужан да пореском инспектору омогући увид у стање сировина, репродукционог материјала,

полупроизвода, готових производа и робе (у даљем тексту: роба) и опреме, као и да омогући увид у пословне књиге, евиденције и другу документацију или исправе.

Ако није у могућности да присуствује пореској контроли, порески обвезник ће одредити лице које, у његово име, извршава обавезе из ст. 1. и 2. овог члана.

Неизвршавање обавеза из ст. 1-3. овог члана пореског обвезника не одлаже вршење пореске контроле.

Порески инспектор може захтевати податке, односно увид у документацију и од запослених код пореског обвезника или других лица.

Порески инспектор захтев из става 5. овог члана саопштава усмено.

Лица из става 5. овог члана дужна су да податке којима располажу, односно документацију учине доступним пореском инспектору.

Записник

Члан 128.

Порески инспектор саставља записник о пореској контроли.

Свака страница записника мора бити означена редним бројем и потписана.

Записник о пореској контроли доставља се пореском обвезнику.

Изузетно од става 3. овог члана, записник о пореској контроли евидентирања промета преко фискалне касе, електронског фискалног уређаја и других контрола које се врше у складу са одредбом члана 118. став 3. и члана 124. став 2. овог закона, доставља се без одлагања по окончању контроле.

На записник о пореској контроли порески обвезник има право да поднесе примедбе у року од осам дана од дана пријема записника, осим на донето усмено решење из члана 133. став 2. овог закона.

На записник о пореској контроли из става 4. овог члана порески обвезник има право да поднесе примедбе у року од два дана од дана пријема записника.

Ако су примедбе поднете на страном језику у року из ст. 5. и 6. овог члана, сматраће се да су благовремено поднете ако се у року од наредна два дана достави превод примедби на српски језик оверен од стране овлашћеног лица.

Ако су у примедбама изнети нови докази и чињенице, због којих би требало променити чињенично стање утврђено у записнику или изменити раније правне оцене, порески инспектор ће о таквим доказима и чињеницама или о новим правним оценама саставити допунски записник, у року до 30 дана од дана пријема примедба из ст. 5-7. овог члана.

На допунски записник из става 8. овог члана не може се изјавити приговор.

Изузетно, ако је порески инспектор после достављања записника пореском обвезнику, односно допунског записника, дошао до нових сазнања или чињеница које утичу на утврђено чињенично стање, саставља додатак записника који се доставља пореском обвезнику.

На додатак записника порески обвезник има право да поднесе примедбе у року од осам дана од дана пријема додатка записника.

Пореско решење које се доноси у пореској контроли

Члан 129.

Ако се у поступку пореске контроле утврди да порески обвезник није применио, или није правилно применио прописе приликом утврђивања пореза, на основу записника о извршеној пореској контроли, допунског записника, односно додатка записника о пореској контроли, доноси се решење из члана 54. став 2. тачка 2) подтачка (1) овог закона.

Пореска управа доноси решење из става 1. овог члана у року од 60 дана од дана достављања записника, допунског записника, односно додатка записника о пореској контроли. Решењем из става 1. овог члана, налаже се пореском обвезнику да у року од 15 дана од дана достављања решења плати утврђену пореску обавезу на прописане уплатне рачуне јавних прихода, односно да отклони друге утврђене неправилности.

У решењу из става 1. овог члана Пореска управа налаже пореском обвезнику и да поднесе пореску пријаву у којој отклања утврђене неправилности ако је пореска пријава основ за евидентирање износа утврђеног пореза из члана 62. став 2. тачка 1) овог закона.

Ако порески обвезник не поднесе пореску пријаву по налогу из решења из става 3. овог члана, Пореска управа подноси пореску пријаву уместо пореског обвезника.

Утврђивање пореске обавезе лицу које обавља нерегистровану, односно непријављену делатност

Члан 129а

Изузетно од члана 118, члана 124. ст. 1, 2, 4. и 6. и члана 126. овог закона, пореска контрола код лица које обавља нерегистровану, односно непријављену делатност врши се без плана контроле и налога за контролу, односно позива.

Ако се у поступку пореске контроле утврди да лице обавља нерегистровану, односно непријављену делатност, пореска обавеза том лицу утврђује се решењем, применом методе процене пореске основице парификацијом.

Пореска обавеза по основу прихода остварених обављањем делатности из става 2. овог члана утврђује се применом пореске стопе по којој се утврђује и плаћа порез на доходак грађана на друге приходе, без признавања нормираних трошкова.

Решење о утврђивању пореза из става 2. овог члана доставља се лицу које обавља нерегистровану, односно непријављену делатност, са налогом да у року од 15 дана од дана достављања решења плати утврђену пореску обавезу на прописане уплатне рачуне јавних прихода, а у додатном року од 30 дана, код надлежних органа изврши регистрацију, односно пријаву те делатности и отклони друге утврђене повреде закона.

Члан 129б

Ако се у поступку пореске контроле утврди да лице, које је обављајући нерегистровану, односно непријављену делатност, стављало робу у промет, порески инспектор решењем одузима робу коју је затекао у контроли, са којом се поступа на начин уређен чланом 134. овог закона.

Порески инспектор може решењем привремено одузети опрему којом обвезник обавља нерегистровану, односно непријављену делатност, а коју затекне у поступку контроле.

Привремено одузета опрема из става 2. овог члана, може се оставити на чување лицу од кога је привремено одузета до истека рока из члана 129а став 4. овог закона, уколико се процени да би трошкови одузимања и чувања били несразмерно велики у односу на пореску обавезу.

Члан 129в

Ако лице које обавља нерегистровану, односно непријављену делатност, у року прописаном чланом 129а став 4. овог закона, изврши регистрацију, односно пријаву делатности, плати утврђену пореску обавезу и отклони друге утврђене неправилности, одузета опрема му се враћа.

Ако лице које обавља нерегистровану, односно непријављену делатност, не поступи по налозима из решења Пореске управе из члана 129а став 2. овог закона, са одузетом опремом се поступа на начин уређен чланом 134. овог закона.

Ако се лицу, коме је у претходном периоду решењем утврђена неправилност из члана 129а овог закона и који је у року поступио по налогу из тог решења, у поступку накнадне пореске контроле утврди да обавља нерегистровану, односно непријављену делатност, као и да ставља робу у промет, порески инспектор решењем трајно одузима робу и опрему коју је затекао у поступку пореске контроле.

Глава трећа А

- брисана -

- назив брисан -

Члан 129г

- брисан -

- назив брисан -

Члан 129д

- брисан -

- назив брисан -

Члан 129ђ

- брисан -

- назив брисан -

Члан 129е

- брисан -

Члан 129ж

- брисан -

- назив брисан -

Члан 129з

- брисан -

Члан 129и

- брисан -

Члан 129ј

- брисан -

- назив брисан -

Члан 129к

- брисан -

- назив брисан -

Члан 129л

- брисан -

Глава трећа

- брисана -

ОВЛАШЋЕЊА ПОРЕСКЕ УПРАВЕ У ОБЛАСТИ ИГАРА НА СРЕЋУ

Члан 129љ

- брисан -

- назив брисан -

Члан 129м

- брисан -

- назив брисан -

Члан 129н

- брисан -

- назив брисан -

Члан 129њ

- брисан -

- назив брисан -

Члан 129о

- брисан -

- назив брисан -

Члан 129п

- брисан -

- назив брисан -

Члан 129р

- брисан -

Глава четврта

МЕРЕ ЗА ОТКЛАЊАЊЕ УТВРЂЕНИХ ПОВРЕДА ЗАКОНА И НЕПРАВИЛНОСТИ У ПРИМЕНИ ПРОПИСА

Мере у току пореске контроле

Члан 130.

У току пореске контроле порески инспектор одузеће робу у случајевима:

1) када постоји сумња да су роба или сировине, односно репродукциони материјал, употребљени, набављени без обрачунатог пореза или на неки други, супротан прописима, начин, а порески обвезник нема доказа да их је набавио у складу са прописима и уз плаћање пореза, ако је ово прописано;

2) када робу ставља у промет лице које није регистровано, односно овлашћено за обављање те делатности;

3) када се врши производња робе ради стављања у промет, односно када се врши промет робе, а роба није прописно евидентирана у пословним књигама и другим прописаним евиденцијама;

4) када се врши транспорт робе без прописане документације (отпремница, товарни лист, рачун и сл.);

5) када се роба продаје ван регистрованих пословних просторија или другог места одређеног за продају од стране надлежног органа;

6) када се добра складиште, односно смештају у просторима и просторијама о којима Пореска управа није обавештена.

У случају из става 1. овог члана порески инспектор одузеће и превозно или друго средство којим се роба транспортује, односно ставља у промет, ако је вредност робе већа од једне трећине вредности тог средства.

Превозно или друго средство одузеће се и када вредност робе није већа од једне трећине вредности тог средства, ако је оно, после фабричке израде, додатно опремљено посебним простором за скривање или тајно транспортовање робе.

У току пореске контроле порески инспектор може, уз потврду, привремено одузети пословне књиге, евиденције, другу документацију или исправе, до окончања поступка пореске контроле.

Ако порески обвезник пословне књиге и евиденције из члана 37. овог закона води на средствима за аутоматску обраду података, порески инспектор може, уз потврду, привремено одузети и средства за аутоматску обраду података, до окончања поступка пореске контроле.

Мере привремене забране обављања делатности у току пореске контроле

Члан 131.

У току пореске контроле порески инспектор изриче пореском обвезнику забрану вршења делатности у трајању до годину дана ако утврди да се:

- 1) делатност обавља тако да робу и услуге не прати веродостојна документација од значаја за утврђивање пореза (отпремница, фактура, изјава купца и др.);
- 2) избегава утврђивање и плаћање пореза тако што се не уплаћује дневни пазар, у складу са прописима;
- 3) избегава утврђивање и плаћање пореза радним ангажовањем лица која немају закључен уговор о раду или други акт о радном ангажовању донет у складу са прописима о радним односима, као и ако та лица нису, у складу са прописима, пријављена надлежној организацији обавезног социјалног осигурања;
- 4) промет од продаје роба или пружања услуга не региструје преко фискалне касе, електронског фискалног уређаја или на други прописани начин.

Забрана вршења делатности пореском обвезнику коме су у току пореске контроле утврђене неправилности из става 1. овог члана, изриче се:

- 1) у трајању до 15 дана уколико се у поступку контроле код пореског обвезника утврди неправилност први пут;
- 2) у трајању до 90 дана уколико се у поступку контроле код пореског обвезника утврди неправилност други пут;
- 3) у трајању до једне године уколико се у поступку контроле код пореског обвезника утврди ова неправилност трећи пут.

Забрана вршења делатности из става 2. овог члана, изриче се за неправилности утврђене у периоду од 24 месеца од прве утврђене неправилности у поступку пореске контроле.

Забрана вршења делатности пореском обвезнику изриче се за пословне просторије пореског обвезника у којима су у току пореске контроле утврђене неправилности из става 1. тач. 1) - 4) овог члана.

Ако порески обвезник врши продају акцизних производа који нису обележени на прописани начин, изриче му се заштитна мера - забране обављања делатности за правно лице, односно предузетника у трајању од три месеца до једне године.

Мере после обављене пореске контроле

Члан 132.

Ако се у поступку пореске контроле констатује повреда прописа, односно неправилност у њиховој примени, на основу записника, односно допунског записника, као и додатка записника из члана 128. овог закона, Пореска управа доноси решење из члана 129. овог закона.

Решењем из става 1. овог члана налаже се пореском обвезнику да у року одређеном решењем отклони утврђене повреде закона, односно неправилности у примени прописа.

Ако порески обвезник не поступи по решењу из става 1. овог члана у остављеном року, Пореска управа предузима мере:

- 1) забране располагања средствима на рачуну, осим у сврху измирења обавеза по основу пореза;
- 2) привремене забране обављања делатности;
- 3) привремене забране обављања појединих послова;
- 4) - **брисана** -
- 5) привремене забране отуђења ствари у случају основане сумње да ће порески обвезник осујетити, односно онемогућити измиривање пореске обавезе.

Мере из става 3. овог члана може наложити и порески инспектор у случају из члана 130. став 1. овог закона, у току пореске контроле.

Дејство мера из става 3. овог члана траје док порески обвезник не отклони утврђене повреде закона, односно неправилности у примени прописа.

Решење о мерама

Члан 133.

Мере из чл. 130. и 131. и члана 132. став 4. овог закона порески инспектор наређује решењем.

Порески инспектор може мере из члана 130. овог закона наредити усменим решењем, када оцени да је угрожена наплата пореза.

Констатација о донетом усменом решењу уноси се у записник о пореској контроли.

У случају из става 2. овог члана, порески инспектор је дужан да у року од три дана од дана издавања усменог решења, донесе решење у писменом облику и достави га пореском обвезнику.

Мере из члана 132. став 3. овог закона доноси решењем Пореска управа.

Поступак са стварима одузетим у поступку контроле

Члан 134.

Кад порески инспектор нареди меру одузимања ствари из члана 130. овог закона, дужан је да одузете ствари по врсти и количини ускладишти на месту одређеном актом министра.

Вредност ствари из става 1. овог члана утврђује комисија у висини цене по којој се та ствар може набавити на тржишту у моменту одузимања, у року од пет дана од дана одузимања.

Ако је одузета ствар подложна кварењу или ако њено чување изискује велике трошкове, Пореска управа поступа на

начин из члана 104. став 4. овог закона.

По коначности решења из члана 133. став 1. овог закона, односно по окончању поступка покренутог на основу кривичне пријаве из члана 137. став 1. овог закона, одузете ствари, осим ствари из става 3. овог члана, продају се путем јавне продаје, односно преко трговачке мреже, а одузети акцизни производи, изузев деривата нафте, папирне тубе за цигарете, филтери за цигарете, папир за цигарете, машинице за пуњење папирних туба за цигарете, као и друге машинице за увијање резаног дувана комисијски се уништавају.

Пре јавне продаје из става 4. овог члана, Пореска управа поново врши утврђивање вредности одузетих ствари у случају када је протекло више од годину дана од дана одузимања ствари.

Јавна продаја одузетих ствари из става 4. овог члана врши се у складу са одредбама овог закона које уређују јавну продају покретних ствари у поступку принудне наплате.

Влада уређује поступак са одузетим стварима из овог члана за случај кад се одузете ствари не продају на поновљеним усменим јавним надметањима, под условом из става 4. овог члана, у року од три месеца од правоснажности решења из члана 133. став 1. овог закона, односно по окончању поступка покренутог на основу кривичне пријаве из члана 137. став 1. овог закона.

Купац одузетих ствари не може бити порески обвезник од којег су ствари одузете, лице запослено у Пореској управи и са њима повезана лица.

Средства остварена продајом ствари, по одбитку трошкова, уплаћују се у буџет Републике.

Изузетно, Влада може ствари из става 1. овог члана, осим ствари које се комисијски уништавају у смислу става 4. овог члана, уступити без накнаде државним органима, хуманитарним организацијама и другим корисницима хуманитарне помоћи, установама културе, као и у друге оправдане сврхе.

Одузете ствари из става 1. овог члана које се не могу продати, односно употребити због здравствених, ветеринарских, фитосанитарних, сигурносних и других прописаних разлога или услед већег оштећења, уништавају се у складу са прописима.

Трошкове превоза и уништавања сноси порески обвезник од кога су одузете ствари, а ако је он непознат или недоступан, трошкове превоза и уништавања сноси Пореска управа.

Акт за извршавање овог члана донеће министар.

Означавање непокретности у току принудне наплате и када је изречена мера забране вршења делатности

Члан 134а

Непокретности обвезника које су предмет принудне наплате, односно објекти у којима је забрањено обављање делатности у складу са чланом 131. овог закона видно се означавају знаком Пореске управе.

Начин означавања, садржину и изглед ознаке из става 1. овог члана, ближе уређује министар.

Глава пета

ОТКРИВАЊЕ ПОРЕСКИХ КРИВИЧНИХ ДЕЛА

Пореска полиција

Члан 135.

Откривање пореских кривичних дела и њихових извршилаца обавља Пореска полиција.

Пореска кривична дела су кривична дела утврђена овим и другим законом, која као могућу последицу имају потпуно или делимично избегавање плаћања пореза, сачињавање или подношење фалсификованог документа од значаја за опорезивање, угрожавање наплате пореза и пореске контроле, недозвољен промет акцизних производа и друге незаконите радње које су у вези са избегавањем и помагањем у избегавању плаћања пореза.

Ради откривања пореских кривичних дела и њихових извршилаца Пореска полиција у предистражном поступку поступа као орган унутрашњих послова и овлашћена је да, у складу са законом, предузима све потражене радње, изузев ограничења кретања.

Пореска полиција, у складу са одредбама закона којим се уређује кривични поступак, може позивати и саслушавати осумњиченог укључујући и његово принудно довођење, пре покретања кривичног поступка извршити претресање стана, пословних или других просторија, превозних средстава и лица када постоје основи сумње да је извршено пореско кривично дело и извршити привремено одузимање предмета који могу послужити као доказ у кривичном поступку за пореска кривична дела. Претресање стана и других просторија може се вршити само на основу наредбе суда и уз присуство два сведока.

Овлашћења из ст. 3. и 4. овог члана Пореска полиција предузима самостално или у сарадњи са Министарством унутрашњих послова. Са Министарством унутрашњих послова пореска полиција остварује и друге облике сарадње.

Облик и начин остваривања сарадње из става 5. овог члана споразумно ће својим актом ближе уредити министар надлежан за послове финансија и министар надлежан за унутрашње послове.

Достављање извештаја Пореској полицији

Члан 136.

Ако порески инспектор у поступку пореске контроле дође до сазнања да чињенице и околности указују на постојање основа сумње да је извршено пореско кривично дело, дужан је да о томе састави извештај и да га, заједно са прибављеним доказима, одмах достави надлежном руководиоцу Пореске управе.

У случају из става 1. овог члана, Пореска управа не подноси захтев за покретање прекршајног поступка, нити издаје прекршајни налог, осим у случају прописаном у члану 137. став 3. овог закона.

Надлежни руководиоца Пореске управе из става 1. овог члана дужан је да у року од 24 сата од пријема извештаја из става 1. овог члана тај извештај са доказима проследи руководиоцу Пореске полиције.

Ако порески инспектор у поступку пореске контроле утврди да чињенице и околности указују на постојање основа сумње да је извршено кривично дело из других области, или прекршај за који Пореска управа није надлежна, Пореска управа подноси кривичну, односно прекршајну пријаву надлежном државном органу.

Подношење кривичне пријаве

Члан 137.

На основу прикупљених обавештења у складу са овлашћењима из члана 135. ст. 3. и 4. овог закона, укључујући и чињенице и доказе из извештаја пореског инспектора из члана 136. став 1. овог закона, Пореска полиција саставља кривичну пријаву, у којој наводи доказе за које је сазнала приликом прикупљања обавештења и подноси је јавном тужиоцу.

Ако је Пореска полиција саставила и поднела кривичну пријаву на основу извештаја пореског инспектора из члана 136. став 1. овог закона, инспектор Пореске полиције писмено обавештава руководиоца Пореске управе из члана 136. став 1. овог закона.

Ако Пореска полиција на основу извештаја пореског инспектора из члана 136. став 1. овог закона, утврди да чињенице и околности које је порески инспектор навео у извештају не указују на постојање основа сумње да је извршено пореско кривично дело, те да нема услова за подношење кривичне пријаве, инспектор Пореске полиције о томе обавештава надлежног руководиоца Пореске управе ради подношења захтева за покретање прекршајног поступка из члана 165. став 2. овог закона.

Уз кривичну пријаву из става 1. овог члана достављају се и документација, прибављени извештаји, изјаве и други материјали који су релевантни за успешно вођење поступка.

Ако Пореска полиција, после подношења кривичне пријаве, сазна за нове чињенице, доказе или трагове кривичног дела, дужна је да прикупи потребна обавештења и извештај о томе, као допуну кривичне пријаве, достави јавном тужиоцу.

Пореска полиција дужна је да у кривичном поступку сарађује са судом и тужилаштом.

- наслов брисан -

Члан 138.

- брисан -

Пријава надлежном органу

Члан 139.

Ако се у поступку из члана 135. став 3. овог закона утврди да у радњама лица нема елемената пореског кривичног дела, већ оне представљају друга кажњива дела, инспектор Пореске полиције ће поднети одговарајућу пријаву надлежном органу.

Чињенице и доказе од значаја за висину пореске обавезе, утврђене у поступку из члана 135. став 3. овог закона, инспектор Пореске полиције доставља организационој јединици Пореске управе где је порески обвезник регистрован.

Део четврти

ПОСТУПАК ПО ПРАВНОМ ЛЕКУ

Допуштеност жалбе

Члан 140.

Против пореског управног акта којим је одлучено о појединачним правима и обавезама из порескоправног односа може се поднети жалба.

Жалба се може поднети и када по захтеву пореског обвезника за доношење пореског управног акта решење није донето у прописаном року.

Против коначног пореског управног акта може се покренути управни спор, ако законом није друкчије прописано.

Тужба у управном спору може се поднети, као да је жалба одбијена, и онда када подносилац тужбе истакне да о његовој жалби одлука није донета у законском року.

Поднета тужба не одлаже извршење пореског управног акта.

Право на подношење жалбе

Члан 141.

Жалбу може поднети лице о чијим је правима или обавезама одлучено у првостепеном пореском поступку и лице које има правни интерес.

Рок за жалбу

Члан 142.

Жалба се подноси у року од 15 дана од дана пријема пореског управног акта, осим ако законом није друкчије прописано.

Подношење жалбе

Члан 143.

Жалба се подноси надлежном другостепеном органу (у даљем тексту: другостепени орган), а предаје се непосредно или препорученом поштом, односно изјављује на записник првостепеном пореском органу.

Жалба поднета у законском року ненадлежном органу сматра се као благовремено поднета надлежном органу.

У жалби се наводе порески управни акт против којег се подноси жалба, жалбени разлози и докази за поништење, измену или укидање тог акта.

У поступку по жалби терет доказивања је на жалиоцу.

Подносилац жалбе дужан је да жалбу потпише.

Поступање првостепеног органа по жалби

Члан 144.

Недопуштену, неблаговремену или од неовлашћеног лица изјављену жалбу првостепени порески орган одбациће закључком.

Против закључка из става 1. овог члана може се поднети жалба у року од осам дана од дана пријема закључка.

Првостепени порески орган може усвојити жалбу и порески управни акт изменити ако:

- 1) оцени да је жалба оправдана и да није потребно спроводити ново утврђивање чињеница;
- 2) оцени да је спроведени поступак био непотпун, а то је могло бити од утицаја на решавање;
- 3) жалилац у жалби износи нове чињенице и доказе који би могли бити од утицаја на друкчије решавање ствари;
- 4) жалиоцу није, а морало је бити, омогућено да учествује у поступку;
- 5) је жалилац пропустио да учествује у поступку, али је у жалби оправдао то пропуштање.

У случају из става 3. тачка 1) овог члана не спроводи се допунски поступак, а у случају из става 3. тач. 2) - 5) овог члана допунски поступак се спроводи.

Против новог пореског управног акта из става 3. овог члана може се поднети жалба.

Првостепени орган може изменити нови порески управни акт из става 3. овог члана све док жалбу не достави на решавање другостепеном органу.

У случају из става 3. овог члана првостепени порески орган одлучиће у року од 30 дана од дана пријема жалбе.

Орган надлежан за решавање по жалби

Члан 145.

О жалби против првостепеног пореског управног акта одлучује другостепени орган одређен овим законом.

Странке у поступку по жалби

Члан 146.

Странке у поступку по жалби су:

- 1) жалилац;
- 2) лице које има правни интерес.

Правно дејство жалбе

Члан 147.

Жалба не одлаже извршење пореског управног акта.

Изузетно, другостепени орган може одложити извршење пореског управног акта којим је утврђена пореска обавеза против којег је изјављена жалба, ако порески обвезник документује да би плаћањем пореза или споредних пореских давања пре коначности побједног акта претрпео битну економску штету.

Закључак о одлагању извршења, против којег жалба није допуштена, доноси другостепени орган у року од пет дана од дана пријема захтева.

По жалби другостепени орган мора одлучити у року од 60 дана од дана предаје жалбе.

Ако се поступак по жалби оконча на начин из члана 152. став 3. овог закона, првостепени порески орган је дужан да поступи по налогу другостепеног органа у року од 40 дана од дана пријема другостепеног решења.

Ако је на основу пореског решења против којег је изјављена жалба покренут поступак принудне наплате, а поступак по жалби се не оконча у року из ст. 4. и 5. овог члана, принудна наплата се прекида закључком док се пореском обвезнику не достави решење по жалби, односно док првостепени порески орган не поступи по налогу другостепеног органа.

Одустанак од жалбе

Члан 148.

Подносилац жалбе може одустати од жалбе до доношења решења по жалби.

Ако порески обвезник одустане од жалбе, поступак по жалби обуставља се закључком.

Одустанком од жалбе порески обвезник не губи право на нову жалбу ако рок за жалбу није истекао.

Привремени прекид поступка

Члан 149.

Ако одлука по жалби зависи од претходног питања које је предмет судског спора или је у надлежности другог управног органа, другостепени орган закључком привремено прекида поступак по жалби до решавања претходног питања.

Решавање другостепеног пореског органа по жалби

Члан 150.

Ако је жалба недопуштена, неблаговремена или изјављена од неовлашћеног лица, а првостепени порески орган је пропустио да је због тога одбаци, одбациће је другостепени орган.

Ако жалбу не одбаци, другостепени орган узима предмет у решавање.

Другостепени орган може да:

- 1) одбије жалбу;
- 2) поништи порески управни акт у целости или делимично;
- 3) измени порески управни акт.

Одбијање жалбе

Члан 151.

Другостепени орган ће одбити жалбу када утврди да је првостепени поступак правилно спроведен и да је порески управни акт правилно и на закону заснован, а жалба неоснована.

Другостепени орган одбиће жалбу и када нађе да је у првостепеном поступку било недостатака, али да су они такви да нису могли утицати на решење пореске управне ствари.

Ако другостепени орган нађе да је првостепени порески управни акт заснован на закону, али због других разлога, а не због оних наведених у акту, он ће у свом решењу навести те разлоге, а жалбу одбити.

Поништавање пореског управног акта

Члан 152.

Ако другостепени орган утврди да су у првостепеном пореском поступку чињенице непотпуно или погрешно утврђене, да се у поступку није водило рачуна о правилима поступка која би била од утицаја на решавање пореске управне ствари, или да је диспозитив побијеног пореског управног акта нејасан или је у противречности с образложењем, он ће допунити поступак и отклонити изложене недостатке, сам или преко првостепеног пореског органа или замољеног органа.

Ако другостепени орган нађе да се на основу чињеница утврђених у допунском поступку пореска управна ствар мора решити друкчије него што је решена у првостепеном пореском управном акту, он ће решењем поништити првостепени порески управни акт и сам решити пореску управну ствар.

Ако другостепени орган нађе да ће недостатке првостепеног пореског поступка брже и економичније отклонити првостепени порески орган, он ће својим решењем поништити првостепени порески управни акт и вратити предмет првостепеном пореском органу на поновни поступак. У том случају другостепени орган дужан је да својим решењем

укаже првостепеном пореском органу у којем погледу треба да допуни поступак, а првостепени орган дужан је да у свему поступи по другостепеном решењу и да без одлагања, а најкасније у року од 40 дана од дана пријема другостепеног решења, донесе ново решење.

Против новог решења из става 3. овог члана допуштена је жалба.

Ако другостепени орган утврди да су у првостепеном пореском управном акту погрешно оцењени докази, да је из утврђених чињеница изведен погрешан закључак у погледу чињеничног стања, да је погрешно примењен правни пропис на основу којег се решава ствар, или ако нађе да је на основу слободне оцене требало донети другачије решење, он ће својим решењем поништити првостепени порески управни акт и сам решити ствар.

Ако другостепени орган утврди да је порески управни акт правилан у погледу утврђених чињеница и у погледу примене закона, али да се циљ због којег је акт донет може постићи и другим средствима повољнијим за пореског обвезника, он ће изменити првостепени порески управни акт у том смислу.

Оглашавање пореског управног акта ништавим

Члан 153.

Ако другостепени орган утврди да је у првостепеном поступку учињена неправилност која чини порески управни акт ништавим, огласиће такав акт ништавим, као и онај део поступка који је спроведен после те неправилности.

Ако другостепени орган утврди да је првостепени порески управни акт донео ненадлежни орган, он ће тај акт по службеној дужности поништити и доставити предмет надлежном органу на решавање.

Поништавање и измена пореског решења у вези с управним спором

Члан 154.

Порески орган против чијег је решења благовремено покренут управни спор може, до окончања спора, да поништи или измени своје решење из оних разлога из којих би суд могао да поништи то решење.

Поништавање или измена решења из става 1. овог члана може се извршити само ако се на тај начин отклања неправилност или незаконитост у поступку доношења решења и ако се тиме порески обвезник не доводи у неповољнији положај.

Пореско решење из става 1. овог члана доставља се пореском обвезнику и надлежном суду.

Део пети

ПРАВНА ПОМОЋ У ПОРЕСКИМ СТВАРИМА

Опште одредбе

Члан 155.

Правна помоћ, у смислу овог закона, је помоћ коју државни органи и организације, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе пружају Пореској управи достављањем информација или применом одређених мера потребних за спровођење пореског поступка, а на основу захтева Пореске управе.

Услови пружања правне помоћи

Члан 156.

Пореска управа може захтевати правну помоћ у пореском поступку ако:

- 1) не може сама да обави службену радњу;
- 2) не располаже одговарајућим уређајима или средствима, неопходним за обављање службене радње;
- 3) би службену радњу могла да обави само уз значајно већи трошак него замољени орган, односно организација.

Ако замољени орган, односно организација одбије да пружи тражену правну помоћ или не одговори на захтев Пореске управе у остављеном року, Пореска управа обавештава министра.

Међународна правна помоћ

Члан 157.

Међународном правном помоћи, у смислу овог закона, сматра се право Пореске управе да се у току пореског поступка обрати за пружање правне помоћи иностраном пореском органу, као и обавеза Пореске управе да такву помоћ пружи иностраном пореском органу.

Пружање међународне правне помоћи заснива се не међународним уговорима.

Ако пружање међународне правне помоћи није уређено међународним уговором, правна помоћ ће се пружити под условима:

- 1) ако постоји реципроцитет;
- 2) ако се држава која прима правну помоћ обавезе да примљене информације и документацију користи само у

сврху пореског, прекршајног или кривичног поступка, као и да ће бити доступне само лицима, органима управе, односно правосудним органима надлежним за одређени порески предмет или спровођење прекршајног, односно кривичног поступка у вези са тим предметом;

3) ако држава којој се пружа правна помоћ изрази спремност да код пореза на доходак, добит и имовину споразумно избегне могуће двоструко опорезивање одговарајућим разграничењем пореске јурисдикције;

4) ако задовољење замолнице не угрожава јавни поредак или друге битне интересе Републике;

5) ако не постоји опасност да би пружање правне помоћи довело до одавања тајног податка или пословне тајне или да би се резидентном пореском обвезнику могла нанети штета већих размера.

Обавезе државних органа и организација и органа територијалне аутономије и локалне самоуправе

Члан 158.

Државни органи и организације, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе дужни су да Пореској управи по службеној дужности доставе чињенице које су сазнали вршећи послове из своје надлежности, а које су од значаја за утврђивање пореске обавезе.

Лица из става 1. овог члана дужна су да на захтев Пореске управе доставе податке којима располажу вршећи послове из своје надлежности, а који су од значаја за утврђивање пореске обавезе.

- наслов брисан -

Члан 159.

Јединица локалне самоуправе води податке који су од значаја за утврђивање пореза на имовину и других изворних јавних прихода из члана 2а овог закона, као и податке о наплати тих изворних јавних прихода у јединственом пореском информационом систему јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: јединствени информациони систем локалних пореских администрација).

Служба Владе надлежна за пројектовање, усклађивање, развој и функционисање система електронске управе успоставља и води јединствени информациони систем локалних пореских администрација и обезбеђује техничке услове за његову примену.

У јединственом информационом систему локалних пореских администрација воде се подаци о пореском обвезнику, и то: назив, односно лично име, ПИБ, као и подаци из пореских пријава и других аката и регистара, који су од значаја за утврђивање изворних јавних прихода јединица локалне самоуправе, подаци о утврђеним изворним јавним приходима јединица локалне самоуправе, као и подаци о наплати тих јавних прихода.

Јединствени информациони систем локалних пореских администрација преузима податке из изворних регистара, и то из: Регистра матичних књига, Регистра пребивалишта, Регистра привредних друштава, односно предузетника, Катастра непокретности и других регистара неопходних за његово вођење, у складу са законом којим се уређује електронска управа.

Право приступа подацима у јединственом информационом систему локалних пореских администрација служба Владе из става 2. овог члана одобрава органима и организацијама којима су ти подаци неопходни у вршењу управних или других поступака утврђених законом.

Јединствени информациони систем локалних пореских администрација обезбеђује и вршење других поступака у вези са утврђивањем и наплатом изворних јавних прихода јединица локалне самоуправе, као и подношење електронских пореских пријава.

Члан 159а

Статус резидента државе са којом је закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања нерезидент доказује потврдом о резидентности овереном од надлежног органа друге државе уговорнице чији је резидент и то на посебном обрасцу или овереном преводу потврде на обрасцу који прописује надлежни орган државе са којом је закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања.

Статус резидента Републике Србије, резидент доказује потврдом на посебном обрасцу, осим у случајевима када се статус резидента доказује потврдом на обрасцу који прописује надлежни орган државе са којом је закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања.

Поступак и начин издавања, као и изглед образаца из ст. 1. и 2. овог члана прописује министар.

Потврду из става 2. овог члана издаје Пореска управа.

Члан 159б

Државни органи и организације, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, јавна предузећа и правна и физичка лица којима су поверена јавна овлашћења дужни су да на захтев органа јединице локалне самоуправе, у року од 30 дана од дана пријема захтева, доставе податке којима располажу вршећи послове из своје надлежности, а који су од значаја за утврђивање, контролу и наплату изворних прихода јединице локалне самоуправе на које се примењује овај закон.

Јединица локалне самоуправе не плаћа накнаду трошкова, односно таксу, за податке које прибавља од органа и организација из става 1. овог члана, за потребе утврђивања њених изворних прихода на које се примењује овај закон.

Део шести

НАДЛЕЖНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА ПОРЕСКЕ УПРАВЕ

Надлежност Пореске управе

Члан 160.

Пореска управа:

- 1) врши регистрацију пореских обвезника додељивањем ПИБ и води јединствен регистар пореских обвезника;
- 1а) - брисана -
- 2) врши утврђивање пореза у складу са законом;
- 3) врши пореску контролу у складу са законом;
- 4) врши редовну и принудну наплату пореза и споредних пореских давања;
- 5) открива пореска кривична дела и њихове извршиоце и у вези са тим предузима законом прописане мере;
- 5а) - брисана -
- 6) издаје прекршајне налоге, односно надлежном прекршајном суду подноси захтеве за покретање прекршајног поступка за пореске прекршаје и прекршаје прописане законом који уређује фискалне касе и електронске фискалне уређаје;
- 6а) - брисана -
- 7) - брисана -
- 7а) - брисана -
- 7б) - брисана -
- 8) стара се о примени међународних уговора о избегавању двоструког опорезивања;
- 9) развија и одржава јединствени порески информациони систем;
- 10) води пореско рачуноводство;
- 11) планира и спроводи обуку запослених;
- 11а) врши унутрашњу контролу над применом закона и других прописа од стране њених организационих јединица, као и унутрашњу контролу рада и понашања пореских службеника и намештеника у вези са радом и у случајевима када се утврди противправно поступање или понашање покреће и води одговарајуће поступке ради утврђивања одговорности;
- 11б) - брисана -
- 11в) обавља интерну ревизију свих организационих делова Пореске управе у складу са законом и међународним стандардима интерне ревизије у јавном сектору;
- 12) пружа стручну помоћ пореским обвезницима у примени пореских прописа за порезе које утврђује, контролише и наплаћује, у складу са кодексом понашања запослених у Пореској управи;
- 13) обезбеђује јавност у раду;
- 13а) - 13в) - брисане -
- 13г) - брисана -
- 13д) - брисана -
- 14) обавља друге послове у складу са законом;
- 15) обавља и друге послове на основу закључених уговора уз накнаду, у складу са законом.

Пореска полиција

Члан 161.

За извршавање послова на откривању и пријављивању пореских кривичних дела и њихових извршилаца образује се Пореска полиција, као посебна организациона јединица Пореске управе.

Пореска полиција планира, организује и извршава послове из става 1. овог члана, у складу са законом.

Пореском полицијом руководи главни инспектор Пореске полиције кога, на предлог министра, поставља Влада.

Службена значка и легитимација

Члан 162.

Инспектору Пореске полиције издаје се службена значка и легитимација овлашћеног службеног лица.

Инспектор Пореске полиције у обављању послова мора имати службену значку и легитимацију.

Акт о службеној легитимацији инспектора Пореске полиције, пореског инспектора и пореског извршитеља, као и о службеној значки инспектора Пореске полиције доноси министар.

Акт о службеној легитимацији инспектора и извршитеља у органу јединице локалне самоуправе надлежном за утврђивање, наплату и контролу изворних прихода јединице локалне самоуправе доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе, уз сагласност министра надлежног за послове управе.

Инспектор Пореске полиције мора имати заштитну опрему са ознакама Пореске полиције чији изглед и случајеве у којима се користи, прописује министар.

Пореско рачуноводство

Члан 163.

Пореска управа води пореско рачуноводство.

Садржину, поступак и начин вођења пореског рачуноводства ближе уређује министар, на предлог Пореске управе. Исправа издата на основу података из пореског рачуноводства сматра се јавном исправом.

Ванбилансно пореско рачуноводство

Члан 163а

У ванбилансном пореском рачуноводству Пореска управа води неплаћене пореске обавезе:

- 1) пореских обвезника који су сагласно другим прописима брисани из прописаног регистра, осим ако је за испуњење тих обавеза одговорно друго лице;
- 2) за које је наступила застарелост у складу са овим законом;
- 3) пореских обвезника над којим је стечајни поступак окончан путем банкротства у складу са законом којим се уређује стечајни поступак;
- 4) по основу спорних и дубиозних потраживања.

У ванбилансном пореском рачуноводству воде се преплате пореских обвезника за које је наступила застарелост у складу са овим законом и преплате пореских обвезника, који су сагласно другим прописима брисани из прописаног регистра, као и куповином пореског обвезника у поступку стечаја или након окончања стечаја банкротством.

Пореска управа, по службеној дужности, у ванбилансно пореско рачуноводство преноси преплате из става 2. овог члана, односно по сазнању о брисању пореског обвезника из прописаног регистра.

Преплате из става 2. овог члана се воде по пореском обвезнику и појединачном уплатном рачуну јавних прихода.

Неплаћене пореске обавезе из става 1. овог члана воде се по пореском обвезнику и износима дугованог пореза и камате по појединачним уплатним рачунима јавних прихода.

Пореска управа по службеној дужности неплаћене обавезе из става 1. овог члана преноси из пореског рачуноводства у ванбилансно пореско рачуноводство по сазнању о брисању из прописаног регистра, по доношењу решења о застарелости у складу са овим законом, по доношењу решења о утврђивању спорних и дубиозних потраживања, односно по поднетој пријави потраживања у стечајном поступку, као и по окончању стечајног поступка путем банкротства.

Садржину, поступак и начин вођења ванбилансног пореског рачуноводства, укључујући и начин вођења спорних и дубиозних потраживања, ближе уређује министар актом из члана 163. став 2. овог закона.

Порески информациони систем

Члан 164.

Информациони систем Пореске управе је јединствен.

Програм развоја информационог система Пореске управе доноси министар, на предлог директора Пореске управе.

Програм из става 2. овог члана садржи нарочито:

- 1) стварање техничких претпоставки за развијање јединственог информационог система Пореске управе;
- 2) развојне правце, динамику изградње и опремања;
- 3) потребна средства и начин њиховог обезбеђивања.

У оквиру свог информационог система, Пореска управа уређује и обезбеђује стандарде, дефиниције, класификације и номенклатуре, кодирање података, технику обраде, пренос и исказивање података.

Овлашћења Пореске управе у пореском и прекршајном поступку

Члан 165.

По жалбама изјављеним против првостепених решења донетих у пореском поступку, односно у поступцима из члана 2а став 1. овог закона, решава другостепени орган - министарство надлежно за послове финансија.

Пореска управа издаје прекршајне налоге и подноси захтеве за покретање прекршајног поступка сходном применом закона којим се уређују прекршаји.

Ослобађање од трошкова у пореском поступку

Члан 166.

У пореском поступку Пореска управа не плаћа таксе, накнаде и друге трошкове за радње и услуге које јој, у том поступку, пружају државни органи, органи надлежни за вођење регистра, банке и други органи и организације.

Руковођење

Члан 167.

Пореском управом руководи директор.

Директора поставља Влада, на предлог министра.

Директор Пореске управе обезбеђује координацију рада и јединствену примену пореских прописа на целокупној територији Републике, која се остварује актима министра (правилник, наредбе, упутства, обавезне инструкције) и непосредним издавањем интерних аката за рад (упутства, наредбе, инструкције и др.).

На предлог директора Пореске управе, министар уређује:

1) унутрашње уређење и систематизацију радних места у Пореској управи, којом се прописују посебна знања и способности за поједина радна места;

2) права и обавезе запослених у Пореској управи (у даљем тексту: порески службеници) из радног односа које се односе на: висину основног и додатног коефицијента, платне групе и платне разреде за звања пореских службеника утврђена овим законом, критеријуме, висину и периоде за стимулативно награђивање, покретање и вођење поступка за утврђивање одговорности пореских службеника и намештеника за штету, покретање и вођење дисциплинског поступка против пореских службеника и намештеника, као и изрицање дисциплинских мера, овлашћење за вођење дисциплинског поступка и преношење тог овлашћења, као и евиденција изречених мера;

3) стручно образовање, оспособљавање и усавршавање пореских службеника;

4) правила понашања пореских службеника;

5) послове који су неспојиви са службеном дужношћу;

6) друга питања у складу са овим и другим законом.

Члан 167а

- брисан -

Организационе јединице

Члан 168.

За обављање послова из надлежности Пореске управе образују се организационе јединице.

Начин образовања, број, структура, мрежа и делокруг организационих јединица из става 1. овог члана уређују се актом министра, на предлог директора Пореске управе.

Одређени послови Пореске управе могу се вршити изван седишта организационе јединице, о чему одлучује директор Пореске управе.

Члан 168а

Организационим јединицама конституисаним на основу акта из члана 168. овог закона руководе запослени, које распоређује директор Пореске управе, уз претходну сагласност министра.

Радни односи

Члан 169.

На пореске службенике примењују се прописи о државној управи, прописи о радним односима и платама у државним органима, као и прописи из области здравственог и пензијско-инвалидског осигурања и образовања, ако овим законом није друкчије прописано.

Порески службеници дужни су да извршавају налоге министра, директора, односно непосредног руководиоца издате ради обављања послова или у вези са радом, осим оних којима се налаже извршење радњи које представљају кривично ддео.

Порески службеници не могу обављати послове који су неспојиви са службеном дужношћу, а приликом обављања послова из своје надлежности дужни су да поштују правила понашања запослених у Пореској управи.

Порески службеници су дужни да се стручно образују, оспособљавају и усавршавају према програму Пореске управе.

Инспектору Пореске полиције рачуна се увећани стаж осигурања, тако што се сваких 12 месеци ефективно проведених на раду рачуна највише као 16 месеци стажа осигурања.

Инспектору Пореске полиције, пореском инспектору и пореском извршитељу код кога настану промене у психофизичком или општем здравственом стању, које га чине неспособним за вршење послова инспектора Пореске полиције, пореског инспектора и пореског извршитеља, престаје радни однос, ако не постоји могућност распоређивања на друге послове у Пореској управи.

Променом психофизичког или општег здравственог стања из става 9. овог члана сматра се губитак радне способности у смислу прописа о пензијско-инвалидском осигурању, а инспектор Пореске полиције, порески инспектор и порески извршитељ коме по том основу престане радни однос има право на инвалидску пензију.

Промене психофизичког или општег здравственог стања из става 6. овог члана утврђује надлежна комисија организације обавезног социјалног осигурања, на предлог директора Пореске управе или лица које он овласти.

Пореском службенику из става 5. овог члана може престати радни однос и пре испуњења општих услова за стицање старосне пензије, а у складу са прописима о пензијском и инвалидском осигурању.

Начин попуњавања извршилачких радних места

Члан 169а

Попуњавање извршилачких радних места у Пореској управи врши се у складу са прописима којима се уређује рад државних службеника ако овим законом није другачије уређено.

Радно место у Пореској управи попуњава се трајним премештајем пореског службеника, путем јавног конкурса или, изузетно, преузимањем државног службеника из другог државног органа.

Одлуку о попуњавању радних места на начин из става 2. овог члана доноси директор Пореске управе.

Попуњавање радних места путем јавног конкурса

Члан 169б

Јавни конкурс се објављује на интернет страни Пореске управе, на порталу е-управе, у периодичном издању огласа националне службе за запошљавање и на интернет страни службе за управљање кадровима.

Оглас о јавном конкурсима садржи податке о: државном органу, радном месту, условима за запослење на радном месту, месту рада, стручној оспособљености, знањима и вештинама које се оцењују у изборном поступку, начину њихове провере (писмена провера, усмени разговор или други начин), року у коме се подносе пријаве, личном имену лица задуженог за давање обавештења о јавном конкурсима, адреси на коју се пријаве подносе и доказима који се прилажу уз пријаву.

Јавни конкурс спроводи конкурсна комисија коју именује директор Пореске управе. Конкурсна комисија има председника и два члана који, по потреби, могу имати заменике.

Изборни поступак

Члан 169в

Конкурсна комисија саставља списак кандидата који испуњавају услове конкурса и међу њима спроводи изборни поступак.

Поступак избора кандидата спроводи се ради оцене стручне оспособљености, знања и вештина кандидата.

Ако конкурсна комисија после спроведеног поступка избора, утврди да ниједан кандидат није испунио мерила прописана за избор, односно да не одговара потребама радног места, саставља записник у коме констатује да јавни конкурс није успео, о чему се решењем обавештавају кандидати који су учествовали у изборном поступку.

Листа за избор кандидата

Члан 169г

Ако конкурсна комисија после спроведеног поступка избора утврди да неки од кандидата или сви кандидати испуњавају мерила прописана за избор, сачињава листу за избор кандидата од највише три кандидата са најбољим резултатом постигнутим у поступку избора (у даљем тексту: листа за избор кандидата) и исту доставља директору Пореске управе.

Директор Пореске управе са листе за избор кандидата бира кандидата и решењем одлучује о његовом пријему у радни однос уколико је изабран кандидат који није државни службеник, односно доноси решење о премештају ако је изабран кандидат који је државни службеник.

Решење из става 2. овог члана садржи лично име кандидата, врсту и степен образовања и назив унутрашње организационе јединице Пореске управе у коју се прима и назив радног места на које се распоређује.

Кандидати на јавном конкурсима који су учествовали у изборном поступку, имају право да изјаве жалбу у року од осам дана од дана пријема решења из става 2. овог члана и члана 169в став 3. овог закона. Жалба се подноси Жалбеној комисији Владе, преко доносиоца првостепеног решења.

Попуњавање радних места преузимањем државног службеника из другог државног органа

Члан 169д

Радно место на неодређено време у Пореској управи може се попунити преузимањем државног службеника из другог државног органа.

Преузимање државног службеника из другог државног органа врши се на основу споразума потписаног између директора Пореске управе и руководиоца државног органа из којег се преузима државни службеник у Пореску управу, уз сагласност тог државног службеника.

Рад на одређено време

Члан 169ђ

Радни однос на одређено време заснива се ради замене одсутног пореског службеника, до његовог повратка, ради попуњавања упражњеног радног места, до окончања поступка попуњења на неодређено време или због привременог повећања обима послова на појединим радним местима које постојећи број пореских службеника не може

благовремено да обави.

Радни однос на одређено време заснива се најдуже до 12 месеци.

Привремени премештај

Члан 169е

Поред случајева привременог премештаја државних службеника у истом државном органу, уређених прописима о радним односима у државним органима, порески службеник, може бити премештен на радно место у више звање у трајању до 12 месеци, уколико испуњава услове у погледу степена и врсте стручне спреме, знања и способности и уколико је потребно да се радно место хитно попуни.

Порески службеник који је привремено премештен у складу са ставом 1. овог члана, стиче сва права радног места на које је привремено премештен, док премештај траје.

Порески службеник може бити привремено премештен због потребе рада, на друго радно место и то како у оквиру функције којој припада радно место са кога се премешта, тако и са радног места које припада основним функцијама Пореске управе на радно место у осталим функцијама и обрнуто, под условом да испуњава услове за рад на том радном месту предвиђене актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места.

- назив брисан -

Члан 169ж

- брисан -

Радно време

Члан 169з

Радно време се утврђује општим прописом који важи за државне органе.

Изузетно од редовног радног времена, порески службеници и намештеници су дужни да обављају послове и у мање повољном радном времену.

Радам у мање повољном радном времену сматра се:

- 1) рад у сменама;
- 2) рад суботом, недељом, празницима и другим нерадним данима;
- 3) рад дужи од пуног радног времена (прековремени рад);
- 4) ноћни рад.

Приправност

Члан 169и

Приправност се сматра радом у мање повољном радном времену у којем порески службеници и намештеници, ван радног времена морају бити доступни (у приправности), да би, уколико се укаже потреба, извршили одређене послове свог радног места.

Приправност за рад не убраја се у редовну радну обавезу.

Ближе услове и начин извршења приправности за рад, прописује министар, на предлог директора Пореске управе.

Разврставање извршилачких радних места пореских службеника по звањима

Члан 169ј

Звања пореских службеника на извршилачким радним местима у Пореској управи уређују се овим законом.

Разврставање радних места у звања и опис послова радних места уређују се актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Пореској управи.

Основ и услови за разврставање звања пореских службеника

Члан 169к

Радна места пореских службеника разврставају се по звањима, у зависности од сложености и одговорности послова, потребних знања и способности и услова за рад, и то су:

- 1) са средњим образовањем: млађи порески референт, порески референт и виши порески референт;
- 2) са високим образовањем стеченим на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године: млађи порески сарадник, порески сарадник и виши порески сарадник;
- 3) са високим образовањем стеченим на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету;

млађи порески саветник, порески саветник, порески саветник I, виши порески саветник и главни порески саветник.

За рад на извршилачким радним местима из става 1. овог члана потребно је да порески службеници, поред општих услова утврђених законом, испуњавају следеће услове:

1) за рад на пословима са средњим образовањем:

- (1) млађи порески референт – завршен приправнички стаж;
- (2) порески референт – најмање две године радног искуства у струци;
- (3) виши порески референт – најмање три године радног искуства у струци;

2) за рад на пословима са високим образовањем стеченим на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године:

(1) млађи порески сарадник – завршен приправнички стаж или најмање пет година радног стажа у државним органима;

- (2) порески сарадник – најмање две године радног искуства у струци;
- (3) виши порески сарадник – најмање три године радног искуства у струци;

3) за рад на пословима са високим образовањем стеченим на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету:

(1) млађи порески саветник – завршен приправнички стаж или најмање пет година радног стажа у државним органима;

- (2) порески саветник – најмање три године радног искуства у струци;
- (3) порески саветник I – најмање пет година радног искуства у струци;
- (4) виши порески саветник – најмање седам година радног искуства у струци;
- (5) главни порески саветник – најмање девет година радног искуства у струци.

Порески службеници са одговарајућим образовањем из става 1. овог члана стичу почетно звање млађег пореског референта, млађег пореског сарадника и млађег пореског саветника, по завршеном приправничком стажу и положеном државном стручном испиту.

- назив брисан -

Члан 169л

- брисан -

Напредовање пореских службеника

Члан 169љ

Порески службеник може да напредује премештајем:

- 1) на извршилачко радно место чији се послови обављају у непосредно вишем звању;
- 2) на радно место руководиоца унутрашње организационе јединице чији се послови обављају у непосредно вишем звању.

Порески службеник може да напредује премештајем сходно ставу 1. овог члана, под следећим условима:

- 1) да постоји упражњено одговарајуће радно место;
- 2) да испуњава услове за рад на радном месту на које се премешта или распоређује;
- 3) да за последње две године пре стицања звања није кажњен за кривично дело и да није кажњен дисциплинском мером због повреде радне дужности;
- 4) да се против њега не води кривични поступак за кривично дело за које се гони по службеној дужности нити дисциплински поступак због повреде радне дужности;
- 5) да је два пута узастопно пре стицања непосредно вишег звања оцењен најмање оценом:
  - „нарочито се истиче“ за радно место у звању главни порески саветник,
  - „истиче се“ за радно место у осталим звањима.

Изузетно, порески службеник који је напредовао премештајем јер му је два пута узастопно одређена оцена „нарочито се истиче“ може да буде премештен сходно ставу 1. овог члана, ако му поново буде одређена оцена „нарочито се истиче.“

Порески службеник може напредовати у смислу става 3. овог члана само једном, о чему решењем одлучује директор Пореске управе, на образложен предлог непосредног руководиоца.

Губитак звања

Члан 169м

Порески службеник губи звање:

- 1) престанком радног односа у Пореској управи;
- 2) ако му се у дисциплинском поступку изрекне дисциплинска мера - премештај на радно место у nižем звању, за време за које је та мера изречена.

Члан 169н

- брисан -

- назив брисан -

Члан 169њ

- брисан -

- назив брисан -

Члан 169о

- брисан -

Плате

Основна плата

Члан 169п

Порески службеници имају право на плату која се састоји од основне плате и додатака на плату.

Основна плата одређује се множењем основног коефицијента и додатног коефицијента, уколико је предвиђен за одређено радно место, са основицом за обрачун и исплату плата која се утврђује у складу са законом којим се уређују плате државних службеника и намештеника.

Додатни коефицијент може се утврдити за одређена радна места, у зависности од посебних услова рада, одговорности, сложености послова, обима, тежине и природе посла.

Основна плата увећава се по основу додатака, у складу са законом којим се уређују плате државних службеника и намештеника и одредбама овог закона.

Намештеницима у Пореској управи, поред коефицијента прописаног за радна места намештеника у складу са законом којим се уређују плате државних службеника и намештеника, може се утврдити и додатни коефицијент.

Плата утврђена по одредбама ст. 1-5. овог члана, може се кориговати тако да износ плате пореских службеника и намештеника у Пореској управи не буде мањи од плате лица запосленог у надлежном органу подручне јединице локалне самоуправе на истим пословима.

Плата утврђена по одредбама ст. 1-6. овог члана, може се кориговати сходно радном учинку пореског службеника и намештеника, а критеријуме, начин и поступак кориговања прописује министар.

Висину основног и додатног коефицијента, платне групе и платне разреде за звања пореских службеника, као и висину додатног коефицијента из става 5. овог члана за намештенике прописује министар.

Накнаде плате, накнада трошкова, отпремнина и друга примања

Члан 169р

Порески службеник има право на накнаду плате, накнаду трошкова, отпремнину и друга примања, у складу са законом којим су уређују плате државних службеника и намештеника, осим ако за накнаде плате, трошкове и друга примања није друкчије уређено овим законом.

- назив брисан -

Члан 169с

- брисан -

Признања, награде и увећања плата

Члан 169т

За изузетна достигнућа у обављању послова Пореске управе, ванредни допринос унапређењу рада службе, јачању угледа Пореске управе, креативан рад, иновације или други вид стваралаштва, који је у знатној мери допринео резултатима рада службе, пореском службенику и намештенику могу се доделити признања и новчане награде.

Признања и новчане награде могу се додељивати квартално и на дан Пореске управе.

За изузетно постигнуте резултате рада у обављању послова Пореске управе, пореском службенику и намештенику може се увећати основна плата за 30%.

Врсте, поступак доделе признања, критеријуме за утврђивање висине, као и висину новчаних награда и увећања плата прописује министар, на предлог директора Пореске управе.

Члан 169ђ

Порески службеници, у зависности од природе послова и услова рада, имају право на службену униформу, радну одећу и обућу.

Акт којим се уређује право из става 1. овог члана доноси министар.

Послови неспојиви са службеном дужношћу

Члан 169у

Порески службеник не може да обавља плаћени или неплаћени посао који је спојив са његовим послом у Пореској управи или у вези са радом Пореске управе.

Порески службеник, као ни чланови његовог породичног домаћинства, не могу бити власници или сувласници привредног субјекта чија је делатност спојива или у вези са радом Пореске управе.

Министар, на предлог директора Пореске управе, утврђује послове из става 1. овог члана.

Члановима породичног домаћинства пореског службеника, у смислу одредаба овог члана, сматрају се: брачни друг, деца (брачна, ванбрачна, усвојена и на издржавању) и родитељи, ако их порески службеник издржава или са њима живи у заједничком домаћинству.

Порески службеник приликом заснивања радног односа или на захтев овлашћеног лица Пореске управе, под материјалном и кривичном одговорношћу, даје писану изјаву о подацима који су од значаја за утврђивање постојања сукоба интереса у раду или у вези са радом пореског службеника. Порески службеник у изјави наводи да подаци наведени у истој могу бити предмет провере.

Порески службеник је дужан да пријави сваку промену података датих у смислу одредаба овог члана у року од 15 дана од дана када је промена настала.

Изјаве пореског службеника дате у смислу одредаба овог члана чувају се у досијеу тог пореског службеника.

Члан 169ф

Општа правила понашања пореских службеника и намештеника приликом обављања послова у Пореској управи и ван ње, њихово понашање у току и ван радног времена, однос према јавности, колегама, руководиоцима и потчињеним пореским службеницима, као и државним службеницима и намештеницима у другим државним органима уређује министар, на предлог директора Пореске управе.

Одговорност пореских службеника

Члан 169х

Порески службеници су дисциплински одговорни за повреде дужности из радног односа.

На дисциплинску одговорност пореских службеника примењују се одредбе закона којим се уређују права и дужности државних службеника, ако овим законом није друкчије прописано.

Теже повреде дужности из радног односа

Члан 169ц

Поред повреда радних дужности предвиђених законом којим се уређују права и обавезе државних службеника, тежом повредом радне обавезе сматра се и:

1) обављање послова који су неспојиви са службеном дужношћу запослених у Министарству финансија – Пореска управа;

2) пропуштање пријаве или неблаговремено пријављивање промене података насталих у току радног односа од значаја за утврђивање постојања сукоба интереса запосленог;

3) коришћење имовине поверене на чување, држање или употребу противно сврси, начину и условима коришћења које је определио руководилац органа или лице овлашћено за располагање имовином;

4) неовлашћено или незаконито сачињавање и издавање или употреба службене исправе, преправљање садржине, употреба, овера или уништење исправе или пореских евиденција;

5) одбијање, неоправдано неодрживање или избегавање прописаног здравственог прегледа, односно одбијање подвргавању одговарајућој анализи у овлашћеној здравственој установи коју одреди послодавац или на други одговарајући начин у складу са општим актом, ради утврђивања присуства алкохола или других опојних средстава у крви запосленог као и ради утврђивања евентуалне злоупотребе права одсуствовања у случају болести;

6) неовлашћено иступање у јавности при изношењу ставова Пореске управе и свако иступање у јавности којим се нарушава и умањује углед Пореске управе и поверење јавности у пореску службу.

Средства за рад

Члан 170.

Средства за рад Пореске управе обезбеђују се у буџету Републике.

За стручно образовање, оспособљавање и усавршавање запослених, пројектовање и изградњу информационог система, као и за стимулативно награђивање запослених могу се, на предлог министра, обезбедити додатна средства из буџета Републике.

Министар врши распоред средстава из става 2. овог члана.

Политичка неутралност

Члан 171.

У вршењу послова из своје надлежности службена лица Пореске управе дужна су да послове обављају у складу са законом, при чему се не могу руководити својим политичким убеђењима.

Део седми

КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Глава прва

ПОРЕСКА КРИВИЧНА ДЕЛА

Избегавање плаћања пореза

Члан 172.

- престао да важи -

Неуплаћивање пореза по одбитку

Члан 173.

- престао да важи -

Пореска превара у вези са порезом на додатну вредност

Члан 173а

Ко у намери да он или друго лице, у претходних 12 месеци оствари право на неосновани повраћај пореза на додатну вредност или порески кредит код пореза на додатну вредност, поднесе једну или више пореских пријава пореза на додатну вредност неистинитог садржаја, а износ повраћаја или пореског кредита прелази милион динара, казниће се затвором од једне до пет година и новчаном казном.

Ко у намери да он или друго лице, у претходних 12 месеци потпуно или делимично избегне плаћање пореза на додатну вредност, не поднесе једну или више пореских пријава пореза на додатну вредност, поднесе једну или више пореских пријава пореза на додатну вредност неистинитог садржаја или ко у истој намери на други начин избегне плаћање пореза на додатну вредност, а износ пореза чије се плаћање избегава прелази милион динара, казниће се затвором од једне до пет година и новчаном казном.

Ако износ пореза на додатну вредност из ст. 1. и 2. овог члана прелази пет милиона динара, учинилац ће се казнити затвором од две до осам година и новчаном казном.

Ако износ пореза на додатну вредност из ст. 1. и 2. овог члана прелази 15 милиона динара, учинилац ће се казнити затвором од три до десет година и новчаном казном.

Физичком лицу, предузетнику и одговорном лицу у правном лицу – пореском обвезнику за кривично дело из ст. 1. до 4. овог члана изриче се и мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности од једне до пет година.

Састављање или подношење фалсификованог документа од значаја за опорезивање

Члан 174.

- престао да важи -

Угрожавање наплате пореза и пореске контроле

Члан 175.

Ко у намери да угрози наплату пореза који није доспео за наплату или који није утврђен, али је покренут поступак утврђивања или контроле, односно пореза који је утврђен њему или другом лицу, по установљавану претходне мере обезбеђења, привремене мере за обезбеђење наплате пореза у складу са законом, односно у поступку принудне наплате или пореске контроле отуђи, сакрије, оштети, уништи или учини неупотребљивом ствар на којој је установљена претходна мера обезбеђења пореза који је доспео за наплату, привремена мера за обезбеђење наплате, односно ствар која је предмет принудне наплате пореза или пореске контроле, казниће се затвором до једне године и новчаном казном.

Казном затвора из става 1. овог члана казниће се и ко даје лажне податке о чињеницама које су од значаја за спровођење принудне наплате пореза, односно пореске контроле.

Недозвољен промет акцизних производа

Члан 176.

Ко супротно прописима који регулишу опорезивање акцизама, неовлашћено производи, прерађује, продаје или ко набавља ради продаје, држи или преноси или ко посредује у продаји или куповини или на други начин неовлашћено ставља у промет производе који се у складу са законом сматрају акцизним производима, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

Предузетник, односно одговорно лице у правном лицу које се бави производњом или увозом производа који, у складу са законом, морају бити посебно обележени контролним акцизним маркицама, а не предузме мере да ови производи пре стављања у промет буду обележени контролним акцизним маркицама, казниће се затвором од шест месеци до три године.

Предузетнику се за кривично дело из ст. 1. и 2. овог члана изриче и мера безбедности забране вршења позива, делатности или дужности од једне године до пет година.

Одговорном лицу у правном лицу се за кривично дело из ст. 1. и 2. овог члана изриче и мера безбедности забране вршења позива, односно дужности у трајању од једне године до пет година.

Производи који се у складу са законом сматрају акцизним производима а који су супротно прописима који регулишу опорезивање акцизама, набави ради стављања у промет или стављени у промет, као и производи који нису посебно обележени прописаним контролним акцизним маркицама и имовинска корист остварена кривичним делом, одузеће се.

Недозвољено складиштење робе

Члан 176а

Ко складишти, односно смешта добра или дозволи складиштење, односно смештање добара за која не поседује прописану документацију о пореклу, казниће се затвором од три месеца до три године и новчаном казном.

Казном из става 1. овог члана, казниће се и ко складишти, односно смешта добра у просторима и просторијама о којима није обавестио Пореску управу.

За кривично дело из ст. 1. и 2. овог члана одговорном лицу у правном лицу и предузетнику изриче се и мера безбедности забране вршења позива, делатности или дужности у трајању од једне до пет година.

Роба из ст. 1. и 2. овог члана одузеће се.

Глава друга

ПОРЕСКИ ПРЕКРШАЈИ

Појам

Члан 176б

Порески прекршаји су прекршаји одредаба садржаних у пореским законима прописани овим законом (у даљем тексту: општи порески прекршаји правних лица и предузетника), прекршаји прописани у пореским законима, као и прекршаји одредаба садржаних искључиво у овом закону (у даљем тексту: посебни порески прекршаји).

За утврђивање прекршајне одговорности у складу са овим законом, предузетником се сматра и физичко лице које је обвезник пореза на додату вредност, а одговорним лицем у правном лицу и одговорно лице лица из члана 27. став 2. тачка 2) овог закона.

1) Општи порески прекршаји правних лица и предузетника

Неподношење и неблаговремено подношење пореске пријаве, необрачунавање, неплаћање и неблаговремено плаћање пореза

Члан 177.

Порески обвезник - правно лице или предузетник који не поднесе пореску пријаву, не обрачуна и не плати порез, казниће се за прекршај новчаном казном у висини од 30% до 100% износа дугованог пореза утврђеног у поступку пореске контроле, а не мање од 500.000 динара за правно лице, односно 100.000 динара за предузетника.

Порески обвезник - правно лице или предузетник који не поднесе пореску пријаву, а обрачуна али не плати порез казниће се за прекршај новчаном казном у висини од 20% до 75% износа дугованог пореза утврђеног у пореској контроли, а не мање од 400.000 динара за правно лице, односно 80.000 динара за предузетника.

Порески обвезник - правно лице или предузетник који поднесе пореску пријаву, али не плати порез казниће се за прекршај новчаном казном у висини од 10% до 50% износа дугованог пореза утврђеног у пореској контроли, а не мање од 250.000 динара за правно лице, односно 50.000 динара за предузетника.

Порески обвезник - правно лице који не поднесе пореску пријаву, али плати порез у законом прописаном року, казниће се за прекршај новчаном казном у висини од 100.000 до 2.000.000 динара, а предузетник новчаном казном у висини од 50.000 до 500.000 динара.

Порески обвезник - правно лице или предузетник који не поднесе пореску пријаву у случајевима када је законом прописано да се не спроводи самоопорезивање, или по налогу контроле, казниће се за прекршај новчаном казном из става 1. овог члана.

За прекршаје из ст. 1. до 5. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара.

Порески обвезник - правно лице који неблаговремено поднесе пореску пријаву и не плати порез у законом прописаном року, казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 100.000 динара.

Порески обвезник - правно лице који неблаговремено поднесе пореску пријаву, а плати порез у законом прописаном року, казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 100.000 динара.

Порески обвезник - правно лице који благовремено поднесе пореску пријаву, а не плати порез у законом прописаном року, казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 100.000 динара.

За прекршај из става 7. овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 50.000 динара.

За прекршај из ст. 8. и 9. овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 40.000 динара.

За прекршаје из ст. 7. до 9. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 10.000 динара.

Порески обвезник - правно лице или предузетник који не изврши уплату пореза утврђеног решењем Пореске управе казниће се новчаном казном из става 1. овог члана.

Порески обвезник - правно лице који по истеку прописаног рока изврши уплату пореза утврђеног решењем Пореске управе казниће се новчаном казном у износу од 100.000 динара.

За прекршај из става 13. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара, а за прекршај из става 14. овог члана новчаном казном у износу од 10.000 динара.

За прекршај из става 14. овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 40.000 динара.

Порески обвезник - правно лице или предузетник који Пореској управи не поднесе информативну пореску пријаву казниће се за прекршај новчаном казном у висини од 3% укупног прихода оствареног за претходну пословну годину, а ако у њој не наведе потпуне податке новчаном казном у висини од 100.000 до 2.000.000 динара.

За прекршај из става 17. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара.

Применом одредаба ст. 1, 2, 3, 13. и 17. овог члана не може се утврдити новчана казна у износу вишем од највишег износа новчане казне прописане законом којим се уређују прекршаји.

Пријављивање мањих износа пореза и давање нетачних података у пореској пријави

Члан 178.

Ако је износ пореза утврђен у пореској пријави мањи од износа који је требало утврдити у складу са законом, порески обвезник - правно лице или предузетник казниће се за прекршај новчаном казном у висини од 30% разлике ова два износа.

Порески обвезник - правно лице или предузетник који у пореској пријави или пореском билансу да нетачне податке што је за последицу имало или могло да има утврђивање мањег износа пореза, казниће се за прекршај новчаном казном у висини од 30% разлике износа пореза који је утврђен или требао да буде утврђен у складу са законом и износа пореза који је утврђен или требао да буде утврђен према подацима из пореске пријаве.

За прекршај из ст. 1. и 2. овог члана, казниће се правно лице новчаном казном најмање у износу од 200.000 динара, а предузетник најмање у износу од 100.000 динара.

За прекршај из ст. 1. и 2. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара.

Ако разлика из ст. 1. и 2. овог члана износи до 5% износа који је утврђен или је требало да буде утврђен, порески обвезник - правно лице казниће се новчаном казном у висини од 100.000 динара, порески обвезник - предузетник новчаном казном у висини од 50.000 динара, а одговорно лице у правном лицу новчаном казном у висини од 10.000 динара.

Применом одредаба ст. 1. и 2. овог члана не може се утврдити новчана казна у износу вишем од највишег износа новчане казне прописане законом којим се уређују прекршаји.

Недостављање документације уз пореску пријаву, евиденционих пријава и захтева, обавештења, докумената и других података

Члан 178а

Порески обвезник - правно лице казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 100.000 до 2.000.000 динара ако Пореској управи:

- 1) уз пореску пријаву не достави прописану документацију, или
- 2) не поднесе евиденциону пријаву, односно захтев за брисање из евиденције, или
- 3) не достави обавештење, документ или друге податке прописане пореским законом.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 50.000 до 500.000 динара.

Порески обвезник - правно лице који по истеку прописаног рока достави документа, односно податке из става 1. овог члана казниће се новчаном казном у износу од 100.000 динара.

За прекршај из става 3. овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 50.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 10.000 до 100.000 динара, а за прекршај из става 3. овог члана новчаном казном у износу од 10.000 динара.

Поступање супротно правилима пословања прописаних пореским законом

Члан 178б

Порески обвезник - правно лице који не води, односно не чува евиденције, односно пословне књиге, не врши попис, односно плаћања преко текућег рачуна, не закључи уговор, односно не достави документацију, податке или обавештења трећим лицима, прописаним пореским законом казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 100.000 до 2.000.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 50.000 до 500.000 динара.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, порески обвезник који не изврши попис акцизног производа у складу са пореским законом казниће се за прекршај новчаном казном у висини троструке вредности укупног промета тог акцизног производа који је остварио у претходних шест месеци.

Порески обвезник - правно лице који не пријави, не објави или не истакне малопродајне цене у складу са пореским законом, односно који продаје производе по ценама супротно пореском закону казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 100.000 до 2.000.000 динара.

Порески обвезник - правно лице који искаже порез у рачуну супротно пореском закону казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 100.000 до 2.000.000 динара.

За прекршај из ст. 4. и 5. овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 50.000 до 500.000 динара.

За прекршај из ст. 1, 3, 4. и 5. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 10.000 до 100.000 динара.

Члан 178в

Одредбе чл. 177–178б овог закона сходно се примењују на друштво за управљање фондом и лица одговорна у том друштву, у вези са поступањем друштва за управљањем у име и за рачун фонда из члана 15. ст. 3. и 4. овог закона.

2) Посебни порески прекршаји

Члан 179.

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) не поднесе, или не поднесе у прописаном року пријаву за регистрацију (члан 25. тачка 1), члан 27. и члан 28. став 7);

1а) не достави Пореској управи податак о свим пословним просторима и пословним просторијама у којима складишти, односно смешта добра, као и о просторима и просторијама у којима обавља делатност коју пријављује Пореској управи, осим ако су у складу са овим законом и другим прописима ови подаци већ достављени Пореској управи (члан 25. став 1. тачка 1);

2) на захтев Пореске управе не достави, или не достави у одређеном року, пословне књиге и евиденције које са њим повезана нерезидентна лица воде у иностранству или Аутономној покрајини Косово и Метохија, односно оверене преписе или оверене преводе тих књига и евиденција (члан 37. ст. 3-5);

2а) на захтев Пореске управе не обезбеде извод података из својих електронски вођених пословних књига и евиденција, приступ и увид у податке у својим електронско вођеним пословним књигама и евиденцијама, приступ и увид у софтверску и хардверску опрему, као и базу података који се користе у оквиру система за електронско вођење пословних књига и евиденција (члан 37а став 1);

26) пореску пријаву не подносе у електронском облику (члан 38. став 8);

2в) - брисана -

3) у појединачној пореској пријави наведе нетачне податке (члан 41);

3а) лицу за које је платио порез по одбитку не изда потврду најкасније до 31. јануара године која следи години у којој је плаћен порез по одбитку, која садржи податке о плаћеном порезу по одбитку (члан 41. став 11);

4) на захтев Пореске управе не достави, или не достави на означено место на увид и проверу пословне књиге и евиденције, пословну документацију и друге исправе (члан 25. тачка 3) и члан 44);

5) не допусти да се обави увиђај на ствари, просторији или земљишту, односно да се кроз њих или преко њих пређе ради увиђаја (чл. 49. и 50);

6) омета спровођење принудне наплате, или ако се не удаљи са места на којем се спроводи принудна наплата и настави њено ометање, или ако одбије да ствари које поседује учини доступним за потребе спровођења принудне наплате (члан 89. став 7. и члан 90. став 3);

6а) ако не поступи по налогу из решења из члана 96а став 2. овог закона, односно ако у прописаном року не обавести надлежни порески орган о променама које могу утицати на извршење решења из члана 96а став 2. овог закона (члан 96а ст. 3. и 4);

7) на захтев пореских извршитеља не преда ствар пореског обвезника која се код њега налази, а не плати пореску обавезу пореског обвезника уместо предаје ствари (члан 103. став 1);

8) онемогућава пореском инспектору, односно пореском извршитељу да уђе на земљиште и у просторије у којима обавља делатност, а по одобрењу суда и у стан ради подвргавања контроли, односно спровођења принудне наплате (члан 25. тачка 7) и члан 125. став 5);

9) код њега запослено лице омета овлашћеног службеника Пореске управе - пореског инспектора да привремено запечати пословни или складишни простор у поступку пореске контроле, да обави принудну наплату или другу законом утврђену дужност (члан 126. став 2);

10) на захтев Пореске управе, односно пореског инспектора, не поднесе документацију, или не пружи информације и обавештења, или не да изјаве које су од утицаја на утврђивање чињеничног стања битног за опорезивање (члан 25. тачка 3) и члан 127. став 1);

11) пореском инспектору у поступку пореске контроле не омогући увид у стање робе, односно у пословне књиге, евиденције и другу документацију или исправе, или ако то у његово име не учини од њега одређено или код њега запослено лице или друго лице (члан 127. ст. 2, 3. и 7);

12) код њега запослено лице онемогућава пореског инспектора у спровођењу мере одузимања робе или одузимања документације у току пореске контроле (члан 130);

13) отуђи ствари за које је порески инспектор изрекао меру привремене забране отуђења (члан 132. став 3. тачка 5);

14) у поступку прикупљања обавештења не поступи по захтеву Пореске полиције (члан 135. став 3).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) не обавести, или не обавести у прописаном року Пореску управу о лицу које је, као нерезидент, опуномоћило за извршавање послова у вези са пореским обавезама (члан 14. став 2);

2) не обавести, или не обавести у прописаном року Пореску управу о отварању или затварању рачуна код банке у Аутономној Покрајини Косово и Метохија или у иностранству (члан 25. тачка 8);

3) за податке које обрађује средствима за аутоматску обраду података не обезбеди, на захтев Пореске управе, извод података на медију који Пореска управа назначи, или ако Пореској управи не омогући потпуни увид у рачуноводствени систем кроз документацију, а када је неопходно и кроз приступ хардверу и софтверу (члан 37. став 6);

4) се, на захтев Пореске управе, не одазове на позив ради појашњења, или не пружи расположиве информације, као и податке од значаја за предузимање активности из делокруга надлежности Пореске управе (члан 45. и члан 47. став 2);

5) не поступи по решењу о принудној наплати из неновчаног потраживања пореског обвезника и Пореској управи не преда ствари које дугује пореском обвезнику (члан 97. став 2);

6) Пореској управи не достави или не достави у прописаном року податке о хартијама од вредности пореског обвезника које код себе чува, са проценом њихове вредности, или ако у прописаном року не прода те хартије од вредности или их не прода под најбољим условима на тржишту, или ако остварена средства по одбитку прописане провизије и трошкова не уплати на рачун Пореске управе (члан 98. ст. 3-5);

7) ствар обухваћену излучном тужбом која му је остављена на чување не сачува у непромењеном стању до окончања спора по излучној тужби (члан 102. став 4);

8) не изврши или не изврши у прописаном року решење о принудној наплати на заради и другим сталним новчаним примањима пореског обвезника, односно ако не изврши решење о наплати пореског дуга обвезника из сопствених средстава у складу са законом (члан 189. ст. 8. и 9).

За прекршај из става 4. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара.

За прекршај из става 4. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 25.000 до 250.000 динара.

Новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) Пореској управи не пријави све касније измене података у пријави за регистрацију, односно упис у регистар, укључујући и податак о свим пословним просторима и пословним просторијама у којима складишти, односно смешта добра, као и о просторима и просторијама у којима обавља делатност коју пријављује Пореској управи, осим ако су у складу са овим законом и другим прописима ови подаци већ достављени Пореској управи (члан 25. став 1. тачка 1);

2) приликом подношења пореске пријаве или другог прописаног акта на прописаном месту не унесе свој ПИБ (члан

26. став 12.);

3) у пореску пријаву не унесе ПИБ пореског саветника, или је поднесе непотписану од тог лица, ако је то лице припремило пријаву или њен део (члан 38. став 4);

4) не поступи по налогу Пореске управе да учествује у поступку пореске контроле или да пружи тражена објашњења (члан 25. тачка 9);

5) не стави на располагање одговарајуће место за рад пореске инспектора у поступку пореске контроле (члан 125. ст. 2. и 3);

6) не буде присутан током пореске контроле, или одбије да учествује у поступку пореске контроле, у складу са овим законом (члан 25. тачка 9) и члан 127).

За прекршај из става 7. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000 до 20.000 динара.

За прекршај из става 7. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 15.000 до 150.000 динара.

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај орган, организација или друго лице надлежно за упис у прописани регистар лица која обављају делатност ако изврши брисање лица без доказа о престанку пореских обавеза, односно брисању из евиденције прописане пореским законом који издаје надлежни порески орган, осим за лица из члана 29. став 8. овог закона, за обавезе по основу доприноса за пензијско и инвалидско осигурање уколико су стекли право на пензију сходно одредбама закона којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање (члан 29. став 7).

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај Агенција за привредне регистре ако изврши брисање правног лица или предузетника из прописаног регистра, региструје статусне промене, односно врши промене података који се односе на оснивача, односно члана, назив, седиште, улог и облик организовања, прекид или друге промене података у вези обављања делатности предузетника, у периоду од добијања обавештења Пореске управе да ће се код правног лица или предузетника вршити пореска контрола, укључујући и радње Пореске полиције у циљу откривања пореских кривичних дела, до добијања обавештења да је пореска контрола завршена, односно окончане радње Пореске полиције као и у периоду од добијања обавештења да је правном лицу или предузетнику, у складу са овим законом, привремено одузет ПИБ, до добијања обавештења да је том субјекту враћен ПИБ (члан 29. став 9).

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај Агенција за привредне регистре ако изврши регистровање стицања удела или акција у привредним субјектима, односно оснивање нових привредних субјеката, у случајевима када се као оснивач уписује правно лице или предузетник над којим је успостављена мера из члана 29. став 9. овог закона (члан 29. став 10).

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај банка која дозволи исплату зарада, накнада зарада, као и других прихода физичких лица по основу којих се плаћа порез по одбитку, ако налог којим се банци налаже исплата тих прихода, као и плаћање пореза по одбитку не садржи позив на број одобрења за плаћање укупне обавезе по том основу који је доделила Пореска управа на начин из члана 41. овог закона, осим исплате камате на штедне улоге својим депонентима (члан 30а).

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај банка која Пореској управи не достави у електронском облику податке о извршеним платним налозима за исплату, односно налозима за пренос по исплатиоцима прихода и шифрама плаћања до 5-ог у месецу за претходни месец, односно уплаћеним новчаним средствима на девизне рачуне физичких лица, у року од 30 дана од дана уплате или о уплатама на рачун обвезника пореза на доходак грађана по основу прихода од самосталних делатности у календарском месецу, у року од 15 дана по истеку календарског месеца, односно податке о стању и промету на текућим рачунима и штедним улозима пореских обвезника – правних лица, предузетника и физичких лица, депозитима пореских обвезника – правних лица, односно о бројевима текућих рачуна и штедних улога пореских обвезника – физичких лица и називу банака које их воде, на захтев Пореске управе (члан 30б ст. 1. и 2).

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај банка која на захтев Пореске управе не пружи расположиве информације, као и податке од значаја за предузимање активности из делокруга надлежности Пореске управе (члан 45. став 1).

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај банка, која порез и споредна пореска давања, за чије обезбеђење наплате је установљена привремена мера забране преноса новчаних средстава преко рачуна пореског обвезника и уписана у регистру блокираних рачуна који води надлежна организација, на основу пореског решења не пренесе са рачуна пореског обвезника, до висине расположивих средстава на том рачуну, на прописани уплатни рачун јавних прихода (члан 66. став 6.).

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај банка ако принудну наплату из новчаних средстава пореског обвезника не врши у складу са законом или ако не изврши решење о наплати дуга пореског обвезника наплатом из средстава те банке у складу са законом или ако не обустави измиривање новчаних обавеза које порески обвезник има према трећим лицима на основу уговора о промени поверилаца, односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија и др.), по основу пребијања (компензација) и по другом основу у складу са законом (члан 95. ст. 2. и 3. и члан 95. став 9).

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај банка код које се води текући рачун, односно штедни улог, ако не поступи по решењу Пореске управе о преносу пореза и споредних пореских давања на одговарајуће уплатне рачуне јавних прихода (члан 96а ст. 7. и 8. и члан 98а ст. 2. и 3).

Одредбе ст. 1. и 2, ст. 4. и 5, ст. 7. и 8. овог члана сходно се примењују на друштво за управљање фондом и лица одговорна у том друштву, у вези са поступањем друштва за управљањем у име и за рачун фонда из члана 15. ст. 3. и 4. овог закона.

Порески прекршаји пореских обвезника - физичких лица

Члан 180.

Новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај физичко лице, које није предузетник ако:

- 1) не обавести, или не обавести у прописаном року Пореску управу о лицу које је, као нерезидент, опуномоћило за извршавање послова у вези са пореским обавезама (члан 14. став 2);
  - 2) - **брисана** -
  - 3) омета или спречава овлашћеног службеника Пореске управе у обављању законом утврђене дужности у пореском поступку (члан 25. тачка 7);
  - 4) не обавести, или не обавести у прописаном року Пореску управу о отварању или затварању рачуна код банке у Аутономној Покрајини Косово и Метохија или у иностранству (члан 25. тачка 8);
  - 5) приликом подношења пореске пријаве или другог прописаног акта на прописаном месту не унесе свој ПИБ (члан 26. став 12);
  - 6) Пореској управи не поднесе, или не поднесе у законском или додатном року пореску пријаву, или ако је поднесе непотписану, или у пријаву унесе нетачне податке, а не исправи их у прописаном року, или је поднесе без потребне документације и доказа од значаја за утврђивање пореза (члан 25. тачка 2), члан 38. ст. 2. и 3, члан 40. став 1. и члан 41;
  - 7) на захтев Пореске управе, не достави или не достави на означено место на увид и проверу исправе од значаја за опорезивање (члан 44);
  - 8) се, на захтев Пореске управе, не одазове на позив ради појашњења, или не пружи информације неопходне за утврђивање чињеничног стања од значаја за опорезивање (члан 45. и члан 47. став 2);
  - 9) не допусти да се обави увиђај на ствари, просторији или земљишту, односно да се кроз њих или преко њих пређе ради увиђаја (чл. 49. и 50);
  - 10) омета спровођење принудне наплате, или ако се не удаљи са места на коме се спроводи принудна наплата и настави њено ометање, или ако одбије да ствари које поседује учини доступним за потребе спровођења принудне наплате (члан 89. став 7. и члан 90. став 3);
  - 11) не поступи по решењу о принудној уплати из неовчаног потраживања пореског обвезника и Пореској управи не преда ствари које дугује пореском обвезнику (члан 97. став 2);
  - 12) ствар обухваћену излучном тужбом која му је остављена на чување не сачува у непромењеном стању до окончања спора по излучној тужби (члан 102. став 4);
  - 13) на захтев пореских извршитеља не преда ствар пореског обвезника која се код њега налази, а не плати пореску обавезу пореског обвезника уместо предаје ствари (члан 103. став 1);
  - 14) не поступи по налогу Пореске управе да учествује у поступку пореске контроле или да пружи тражена објашњења (члан 25. тачка 9);
  - 15) не стави на располагање одговарајуће место за рад пореских инспектора у поступку пореске контроле (члан 125. ст. 2. и 3);
  - 16) не омогући пореском инспектору да уђе на земљиште и у просторије у којима обавља делатност, а по одобрењу суда и у стан, ради подвргавања контроли (члан 125. став 5);
  - 17) не буде присутан током пореске контроле, или одбије да учествује у поступку пореске контроле, у складу са овим законом (члан 25. тачка 9) и члан 127);
  - 18) на захтев Пореске управе, односно пореског инспектора, не поднесе документацију или не пружи информације и обавештења, или не да изјаве од утицаја на утврђивање чињеничног стања битног за опорезивање (члан 25. тачка 3) и члан 127. став 1);
  - 19) пореском инспектору у поступку пореске контроле не омогући увид у стање робе, односно у документацију или исправе, а не одреди лице које ће то учинити у његово име (члан 127. ст. 2. и 3);
  - 20) онемогућава пореског инспектора у спровођењу мере одузимања робе или одузимања документације у току пореске контроле (члан 130);
  - 21) у поступку прикупљања обавештења не поступи о захтеву Пореске полиције (члан 135. став 3).
- Порески обвезник из става 1. овог члана који не изврши уплату пореза утврђеног у пореској пријави, односно решењем Пореске управе казниће се новчаном казном у износу од 50% утврђеног пореза, а не мање од 5.000 динара (члан 25. тачка 6).

Неподношење информативне пореске пријаве

Члан 180а

Порески обвезник - физичко лице које Пореској управи не поднесе информативну пореску пријаву или у њој не наведе сву своју имовину, казниће се за прекршај новчаном казном у висини од 3% тржишне вредности непријављене имовине.

Члан 180б

Порески обвезник - правно лице које у Републици Србији врши промет добара, односно услуга у складу са пореским законом, а у Републици Србији нема седиште ни сталну пословну јединицу, односно има сталну пословну јединицу али промет добара, односно услуга врши ван своје сталне пословне јединице, казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 100.000 до 2.000.000 динара ако у складу са пореским законом не одреди пореског пуномоћника и не евидентира се за обавезу плаћања пореза.

Порески обвезник - физичко лице које у Републици Србији врши промет добара, односно услуга у складу са пореским законом, а у Републици Србији нема пребивалиште, односно боравиште, казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 50.000 динара ако у складу са пореским законом не одреди пореског пуномоћника и не евидентира се за обавезу плаћања пореза.

Порески прекршаји пореских посредника и других пореских дужника

Члан 181.

Новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у:

1) суду, органу локалне самоуправе, адвокатској комори, професионалном удружењу, као и у другом органу или организацији надлежним за упис у одговарајући регистар, ако Пореској управи не достави, или не достави у предвиђеном року прописано обавештење, односно податке (члан 29. став 2. и члан 184.);

1а) органу који води евиденције о месту пребивалишта, односно боравишта физичког лица, ако Пореској управи у предвиђеном року не достави прописане податке (члан 29. став 3);

2) органу који води евиденције о рођењу или смрти физичког лица, ако у прописаном року не обавести Пореску управу о подацима везаним за рођење или смрт, односно проглашење несталог лица за умрло (члан 29. став 4);

2а) банци, ако не обустави извршење налога пореског обвезника за пренос средстава са рачуна обвезника од момента пријема решења о одузимању ПИБ-а (члан 26. ст. 8. и 14);

2б) банци, ако не обустави измиривање новчаних обавеза које порески обвезник има према трећим лицима на основу уговора о промени поверилаца, односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија и др.), по основу пребијања (компензација) и по другом основу у складу са законом (члан 95. став 9);

2в) организацији за принудну наплату, ако не обрачуна камату на начин прописан овим законом, од дана доношења решења до дана преноса целокупног износа пореза и споредних пореских давања и ако износ обрачунате камате не пренесе на одговарајуће рачуне јавних прихода (члан 95. став 2);

2г) органу, организацији или другом лицу надлежном за упис у прописани регистар лица која обављају делатност, ако изврши брисање лица без доказа о престанку пореских обавеза, односно брисању из евиденције прописане пореским законом који издаје надлежни порески орган, осим за лица из члана 29. став 8. овог закона, за обавезе по основу доприноса за пензијско и инвалидско осигурање уколико су стекли право на пензију сходно одредбама закона којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање (члан 29. став 7);

2д) Агенцији за привредне регистре ако изврши брисање правног лица или предузетника из прописаног регистра, региструје статусне промене, односно врши промене података који се односе на оснивача, односно члана, назив, седиште, улог и облик организовања, прекид или друге промене података у вези обављања делатности предузетника, у периоду од добијања обавештења Пореске управе да ће се код правног лица или предузетника вршити пореска контрола, укључујући и радње Пореске полиције у циљу откривања пореских кривичних дела, до добијања обавештења да је пореска контрола завршена, односно окончане радње Пореске полиције као и у периоду од добијања обавештења да је правном лицу или предузетнику, у складу са овим законом, привремено одузет ПИБ, до добијања обавештења да је том субјекту враћен ПИБ. (члан 29. став 9);

2ђ) Агенцији за привредне регистре ако изврши регистровање стицања удела или акција у привредним субјектима, односно оснивање нових привредних субјеката, у случајевима када се као оснивач уписује правно лице или предузетник над којим је успостављена мера из члана 29. став 9. овог закона (члан 29. став 10);

3) банци, ако правном лицу, предузетнику, физичком лицу или фонду отвори рачун без поднетог доказа о извршеној регистрацији (члан 30. став 1);

3а) банци која дозволи исплату зарада, накнада зарада, као и других прихода физичких лица по основу којих се плаћа порез по одбитку, ако налог којим се банци налаже исплата тих прихода, као и плаћање пореза по одбитку не садржи позив на број одобрења за плаћање укупне обавезе по том основу који је доделила Пореска управа на начин из члана 41. овог закона, осим исплате камате на штедне улоге својим депонентима (члан 30а);

3б) банци која Пореској управи не достави у електронском облику податке о извршеним платним налозима за исплату, односно налозима за пренос по исплатицима прихода и шифрама плаћања до 5-ог у месецу за претходни месец, односно о уплаћеним новчаним средствима на девизне рачуне физичких лица, у року од 30 дана од дана уплате или о уплатама на рачун обвезника пореза на доходак грађана по основу прихода од самосталних делатности у календарском месецу, у року од 15 дана по истеку календарског месеца, односно податке о стању и промету на текућим рачунима и штедним улозима пореских обвезника – правних лица, предузетника и физичких лица, депозитима пореских обвезника – правних лица, односно о бројевима текућих рачуна и штедних улога пореских обвезника – физичких лица и називу банака које их воде, на захтев Пореске управе (члан 30б ст. 1. и 2);

3в) банци, државном органу и организацији, органу територијалне аутономије и локалне самоуправе ако на захтев Пореске управе не пружи расположиве информације, као и податке од значаја за предузимање активности из делокруга надлежности Пореске управе (члан 45. став 1);

4) Пореској управи, односно код банке, ако не изврши, односно не изврши у прописаном року, или уз припадајућу камату повраћај више или погрешно плаћеног пореза и споредних пореских давања, односно пореску рефакцију, односно рефундацију пореза, односно прекњижавање (члан 65. став 4);

4а) банци која порез и споредна пореска давања, за чије обезбеђење наплате је установљена привремена мера забране преноса новчаних средстава преко рачуна пореског обвезника и уписана у регистру блокираних рачуна који води надлежна организација, на основу пореског решења, не пренесе са рачуна пореског обвезника, до висине расположивих средстава на том рачуну, на прописани уплатни рачун јавних прихода (члан 6б. став 6.);

5) - брисана -

6) органу надлежном за вођење заложног регистра покретних ствари, регистра непокретности, односно регистра блокираних рачуна, ако не упише заложно право пореског повериоца у прописаном року (члан 87. став 5. и члан 188. ст. 1. и 4);

7) органу надлежном за вођење регистра непокретности, ако не достави, или не достави у прописаном року, Пореској управи тражени извод из јавних књига о непокретностима које су својина пореског обвезника и извештај да ли је уписана хипотека другог повериоца (члан 90. став 2);

8) банци, ако принудну наплату из новчаних средстава пореског обвезника не врши у складу са законом, или ако не изврши решење о наплати пореског дуга обвезника наплатом из средстава те банке у складу са законом (члан 95. ст. 2. и 3);

8а) банци код које се води текући рачун, ако не поступи по решењу Пореске управе о преносу пореза и споредних пореских давања на одговарајуће уплатне рачуне јавних прихода (члан 9ба ст. 7. и 8.);

9) банци или другом правном лицу, код којег се чувају хартије од вредности пореског обвезника, ако Пореској управи не достави или не достави у прописаном року податке о тим хартијама од вредности са проценом њихове вредности, односно ако у прописаном року не прода те хартије од вредности или их не прода под најбољим условима на тржишту, или ако остварена средства по одбитку прописане провизије и трошкова не уплати на рачун Пореске управе (члан 98. ст. 3-5);

9а) банци код које се води штедни улог, ако не поступи по решењу Пореске управе о преносу пореза и споредних пореских давања на одговарајуће уплатне рачуне јавних прихода (члан 98а ст. 2. и 3.);

10) банци, ако не поступи по решењу Пореске управе о забрани располагања средствима на рачуну пореског обвезника (члан 132. став 3. тачка 1);

11) државном органу и организацији, органу територијалне аутономије и локалне самоуправе, ако Пореској управи не достави чињенице које је дознало обављајући послове из свог делокруга, а које указују на могућност да пореска обавеза није испуњена (члан 158);

11а) - брисана -

11б) државном органу и организацији, ако на захтев органа јединице локалне самоуправе, у року од 30 дана од дана пријема захтева, не достави податке којима располаже вршећи послове из своје надлежности, а који су од значаја за утврђивање изворних прихода јединице локалне самоуправе, односно које за те податке јединици локалне самоуправе наплати таксу или други трошак (члан 159б);

12) банци, ако не обустави, или не обустави у прописаном року све трансакције преко рачуна правног лица, предузетника или физичког лица који нису доставили доказ о извршеној регистрацији (члан 185. став 2);

13) банци, ако не поступи по решењу о принудној наплати из новчаних потраживања пореског обвезника и не изврши пренос средстава са рачуна његовог дужника на прописани уплатни рачун јавних прихода, односно ако не изврши решење о принудној наплати дугованог износа непосредно из средстава те банке у складу са законом (члан 189);

14) органу надлежном за евиденцију непокретности и покретних ствари у државној својини ако у прописаном року не преузме у државину непокретности и покретне ствари пренете у својину Републике (члан 104. став 19. и члан 110. став 11).

- назив брисан -

Члан 181а

- брисан -

- назив брисан -

Члан 181б

- брисан -

Члан 182.

Новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у организационој јединици Пореске управе ако:

1) пореском обвезнику ускрати бесплатне информације о пореским прописима или основну правну помоћ, ако је порески обвезник неук (члан 24. став 1. тачка 1);

2) пореском обвезнику ускрати увид у податке о утврђивању и наплати пореза који се о њему воде код Пореске управе или, на захтев пореског обвезника, не измени непотпуне, односно нетачне податке о пореском обвезнику (члан 24. став 1. тачка б).

Новчаном казном из става 1. овог члана казниће се за прекршај службено лице Пореске управе ако:

1) се у пореском поступку не опходи према пореском обвезнику са поштовањем и уважавањем (члан 24. став 1. тачка 3);

2) онемогућава пореског обвезника да буде присутан током пореске контроле, у складу са овим законом (члан 24. став 1. тачка 10).

Члан 182а

Ако порески обвезник у року од две године од дана правоснажности осуђујуће пресуде за прекршај из члана 177. ст 1. и 5. овог закона учини исти прекршај, може му се, уз новчану казну, изрећи и заштитна мера забране вршења одређених делатности у трајању од шест месеци до три године.

Члан 182б

Против лица које учини радњу, односно пропуст, у вези са порезом чије утврђивање обавља сам порески обвезник који се сматрају пореским прекршајем из члана 177, члана 179. став 1. тач. 2б) и 3) и став 3. у вези са ставом 1. тачка 3) тог члана, као и члана 180. тач. 5) и 6) овог закона, неће се подносити захтев за покретање прекршајног поступка, ако то лице, пре предузимања било које радње пореског органа у вези учињене радње или пропуста,

односно пре отпочињања пореске контроле или подношења захтева за покретање прекршајног поступка, самоиницијативно пријави учињену радњу, односно пропуст и истовремено плати дуговани износ пореза увећан за обрачунату камату из члана 75. овог закона.

Против лица које учини радњу, односно пропуст из става 1. овог члана, у вези са порезом који се утврђује решењем, неће се подносити захтев за покретање прекршајног поступка, ако то лице, пре предузимања било које радње пореског органа у вези са учињеном радњом или пропустом, односно пре отпочињања пореске контроле или подношења захтева за покретање прекршајног поступка, самоиницијативно пријави учињену радњу, односно пропуст, као и утврђени износ пореза плати у прописаном року.

Део осми

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Регистрација пореских обвезника

Члан 183.

Пореска управа извршиће регистрацију пореских обвезника у року од годину дана од дана почетка примене овог закона.

Достављање података о извршеном упису у регистар Пореској управи

Члан 184.

Суд, орган, односно организација из члана 29. ст. 1-3. овог закона дужни су да, у складу са актом из члана 29. став 5. овог закона, доставе Пореској управи податке о лицима уписаним у регистар, односно друге податке од значаја за утврђивање пореза, са стањем на дан почетка примене овог закона.

Обавезе банака у вези са имаоцима рачуна

Члан 185.

Банка је дужна да од правног лица, предузетника и физичког лица, који код њега на дан почетка примене овог закона има отворен рачун, захтева да у року од 15 дана од дана доделе ПИБ-а достави доказ о извршеној регистрацији.

Ако правно лице, предузетник или физичко лице из става 1. овог члана не доставе доказ о извршеној регистрацији у року из става 1. овог члана, банка је дужна да наредног дана по истеку тога рока обустави све трансакције преко њихових рачуна и да о томе одмах обавести Пореску управу.

Ако је на дан почетка примене овог закона рачун пореског обвезника блокиран због доспелих, а неплаћених пореза и споредних пореских давања, блокада се преноси на све рачуне које тај порески обвезник има у складу са Законом о платном промету из члана 69. став 2. овог закона.

Пријава за евиденцију имовине

Члан 186.

Порески обвезник, физичко лице и предузетник, дужан је да у року од десет месеци од дана почетка примене овог закона поднесе Пореској управи пријаву за евиденцију укупне имовине у земљи и иностранству, ако је њена вредност већа од 20.000.000 динара.

Имовину, у смислу става 1. овог члана, чине:

- 1) непокретности (стан, кућа, пословна зграда и просторије, гаража, земљиште и др.);
- 2) акције или удели у правном лицу;
- 3) опрема за обављање самосталне делатности;
- 4) моторна возила, пловни објекти и ваздухоплови;
- 5) - брисана -
- 6) штедни улози и готов новац;
- 7) друга имовинска права.

У пријаву за евиденцију имовине уносе се и подаци о имовини повезаних лица.

Порески обвезник, физичко лице и предузетник, чија је имовина из ст. 1. и 2. овог члана већа од 10.000.000 динара, али не прелази 20.000.000 динара, може да поднесе пријаву за евиденцију имовине.

Пореска управа може, у складу са чланом 60. став 2. овог закона, проценити вредност имовине исказане у пријави за евиденцију имовине и доставити пореском обвезнику решење о процени.

Пријава за евиденцију имовине служи искључиво за спровођење унакрсне процене пореске основице из члана 59. овог закона.

Унакрсна процена примениће се на разлику између вредности имовине утврђене у пореској контроли и процењене, односно пријављене вредности имовине на начин из става 5. овог члана.

Ако порески обвезник из става 1. овог члана не поднесе пријаву за евиденцију имовине, унакрсна процена примениће се на његову целокупну имовину.

Облик и садржину пријаве за евиденцију имовине прописује министар.

Пореска управа утврдиће јединствену пореску основицу унакрсном проценом за период од 1. јануара 2003. до 31. децембра 2005. године физичким лицима и предузетницима из овог члана.

Јединствена пореска основица из става 10. овог члана утврђује се као разлика између вредности имовине на дан 31. децембра 2005. године и на дан 1. јануара 2003. године умањена за износ пријављеног дохотка и за вредност имовине прибављене средствима стеченим наслеђем, поклоном или на други законит бестеретан начин, за коју то порески обвезник, односно друго лице истиче и о томе пружи одговарајуће материјалне доказе.

Вредност имовине на дан 1. јануара 2003. године чини збир укупне вредности имовине из члана 59. став 3. овог закона са стањем на дан 1. јануара 2003. године.

Вредност имовине на дан 31. децембра 2005. године чини збир укупне вредности имовине из члана 59. став 3. овог закона са стањем на дан 31. децембра 2005. године, увећана за вредност имовине која је у периоду од 1. јануара 2003. до 31. децембра 2005. године стечена теретно и отуђена теретно или бестеретно.

Члан 186а

Пореска управа утврдиће јединствену пореску основицу унакрсном проценом за период од 1. јануара 2003. до 31. децембра 2005. године и физичким лицима и предузетницима чија укупна вредност имовине на дан 31. децембра 2005. године прелази 20.000.000 динара, сагласно члану 59. и члану 186. ст. 11-13. овог закона.

Заложно право Републике до дана почетка рада регистра залогe

Члан 187.

Принудна наплата пореза и споредних пореских давања има првенство у односу на остале обавезе пореског обвезника и потраживања других лица до дана почетка рада регистра залогe у складу са законом којим се уређује заложно право на покретним стварима уписаним у регистар.

До дана почетка рада регистра залогe из става 1. овог члана, заложно право Републике на непокретностима, новчаним средствима на рачуну пореског обвезника, покретним стварима и потраживањима пореског обвезника, установљава се даном уписа у регистар непокретности, односно блокираних рачуна, на покретним стварима - пописом, а на потраживањима пореског обвезника достављањем решења из члана 92. став 2. овог закона дужнику пореског обвезника.

Пописана покретна ствар на којој је установљено заложно право Републике плени се у моменту пописа.

Пописана покретна ствар из става 3. овог члана може се, изузетно, оставити на чување пореском обвезнику до дана продаје, ако то налажу захтеви економичности поступка принудне наплате.

Прелазни режим установљавања заложног права Републике

Члан 188.

Заложна права на покретним стварима и потраживањима пореског обвезника установљена до дана почетка рада регистра залогe у складу са законом којим се уређује заложно право на покретним стварима уписаним у регистар, у складу са чланом 187. став 2. овог закона, уписују се у одговарајући регистар залогe приоритетно, под првим даном почетка рада тог регистра.

Пореска управа је дужна да, ради остварења приоритетног заложног права, одговарајућем регистру достави захтев за упис заложних права из става 1. овог члана, у року од 15 дана од дана почетка рада регистра залогe.

Годину дана од почетка рада регистра залогe Република има приоритетно право намирења из новчаних средстава на рачуну пореског обвезника код банака или других финансијских организација, без уписа заложног права у одговарајући регистар залогe.

Заложно право Републике из става 3. овог члана установљено у складу са чланом 187. став 2. овог закона, уписаће се приоритетно у одговарајући регистар залогe, под првим даном након истека рока од годину дана од почетка рада регистра залогe.

Прелазни режим принудне наплате из новчаних потраживања

Члан 189.

До 31. децембра 2003. године заложно право Републике на новчаним потраживањима пореског обвезника установљава се даном достављања решења из члана 92. став 2. овог закона дужнику пореског обвезника.

Принудна наплата пореза и споредних пореских давања из новчаних потраживања може се извршити када Пореска управа у поступку утврди да такво потраживање није спорно и да је доспело за наплату.

Решењем о принудној наплати пореза из новчаних потраживања потраживање из става 1. овог члана плени се и налаже се дужнику пореског обвезника да свој дуг по том потраживању уплати на одговарајући уплатни рачун јавних прихода, до износа који порески обвезник дугује по основу пореза и споредних пореских давања.

На решење из става 3. овог члана дужник пореског обвезника може изјавити приговор у року од три дана од дана достављања решења.

Дужник пореског обвезника дужан је да у року од три дана по истеку рока за приговор, односно од дана пријема решења по приговору, ако приговор није уважен, изврши уплату заплетењеног потраживања из става 3. овог члана.

Ако дужник пореског обвезника не поступи на начин прописан у ставу 5. овог члана, принудна наплата се врши из новчаних средстава са његовог рачуна, у складу са одредбама члана 95. овог закона.

Ако потраживање пореског обвезника према његовом дужнику није доспело. Пореска управа налаже уплату у смислу става 3. овог члана, по доспелости потраживања.

Принудна наплата на заради и другим сталним новчаним примањима пореског обвезника врши се на основу решења из члана 92. став 2. овог закона, којим се ставља забрана на одређеном делу тих примања и налаже исплатиоцу да дуговани износ пореза и споредних пореских давања, почев од прве исплате, пренесе на одговарајући уплатни рачун јавних прихода.

Ако исплатилац не поступи по решењу из става 8. овог члана, наплата дугованог износа пореза и споредних пореских давања врши се непосредно из средстава која се налазе на рачуну исплатиоца, у складу са одредбама члана 95. овог закона.

Прелазни режим принудне наплате из неновчаних потраживања

Члан 190.

До 31. децембра 2003. године заложно право Републике на неновчаним потраживањима пореског обвезника установљава се даном достављања решења из члана 92. став 2. овог закона дужнику пореског обвезника.

Принудна наплата пореза и споредних пореских давања може се извршити из неновчаног потраживања пореског обвезника када Пореска управа у поступку утврди да то потраживање није спорно и да је доспело за наплату.

Решењем о принудној наплати из члана 92. став 2. овог закона ставља се забрана на неновчано потраживање пореског обвезника и налаже његовом дужнику да дуговане ствари преда Пореској управи, која ће их пописати, проценити, заплени и продати у складу са одредбама члана 89. и чл. 99-104. овог закона.

Ако се заплешено потраживање односи на предају непокретности, принудна наплата се спроводи у складу са одредбама чл. 105-111. овог закона.

Преузимање запослених, постављених лица, предмета, архиве, опреме и средстава за рад Републичке управе јавних прихода

Члан 191.

Даном почетка примене овог закона Министарство финансија и економије преузеће запослене и постављена лица Републичке управе јавних прихода, као и предмете, архиву, опрему и средства за рад.

Престанак важења одредаба одређених закона

Члан 192.

Даном почетка примене овог закона престају да важе:

1) Закон о контроли, утврђивању и наплати јавних прихода ("Службени гласник РС", бр. 76/91, 20/93, 37/93, 39/93, 53/93, 67/93, 45/94, 52/96, 42/98, 18/99, 33/99, 52/2000 и 34/2001);

2) чл. 125г, 136. и 138-144. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник РС", бр. 52/96, 46/98 и 29/2001);

3) чл. 108ц и 108ђ-108ч Закона о здравственом осигурању ("Службени гласник РС", бр. 18/92, 26/93, 53/93, 67/93, 48/94, 25/96, 46/98, 54/99, 29/2001 и 18/2002);

4) чл. 27ј, 27ј-1, 27к и 27љ-27р Закона о запошљавању и остваривању права незапослених лица ("Службени гласник РС", бр. 22/92, 73/92, 82/92, 56/93, 67/93, 34/94, 52/96, 46/98 и 29/2001);

5) члан 90, члан 108. став 1, члан 117. став 2, чл. 120-156. и 163-165, члан 166. став 1. тач. 3) и 4), члан 167. став 1. тач. 13) и 14), члан 168. став 1. тач. 4)-6), члан 169. тач. 3) и 4), члан 170. тач. 1) и 3) и члан 172. Закона о порезу на доходак грађана ("Службени гласник РС", број 24/2001);

6) чл. 72, 73, 77-110. и 114. Закона о порезу на добит предузећа ("Службени гласник РС", број 25/2001);

7) чл. 27, 28, 35, 36, 38. и 46. Закона о акцизама ("Службени гласник РС", бр. 22/2001 и 73/2001);

8) чл. 29-31, 40, 41, 43. и 55. Закона о порезу на промет ("Службени гласник РС", бр. 22/2001 и 73/2001);

9) члан 41. Закона о порезима на имовину ("Службени гласник РС", број 26/2001);

10) у члану 53. став 1. тачка 3) и члану 54. Закона о условима за обављање промета робе, вршење услуга у промету и инспекцијском надзору ("Службени гласник РС", бр. 39/96, 20/97, 46/98 и 34/2001) део којим се уређују новчане казне за прекршај из члана 7а и члана 53. став 1. тачка 3) тог закона;

11) члан 23. тачка 2) и члан 25. Закона о министарствима ("Службени гласник РС", број 27/2002);

12) у члану 139. став 1. тачка 3) Кривичног закона Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 26/77, 28/77, 43/77, 20/79, 24/84, 39/86, 51/87, 6/89, 42/89 и 21/90 и "Службени гласник РС", бр. 16/90, 26/91, 75/91, 9/92, 49/92, 51/92, 23/93, 67/93, 47/94, 17/95, 44/98, 10/2002 и 11/2002) део којим се прописује казна за кривично дело злоупотребе овлашћења у привреди за одговорно лице у предузећу или другој организацији која врши привредну делатност које, у вези са извршењем пореских обавеза или у вези са плаћањем других дажбина, ускрати средства која представљају јавни приход и члан 154. тог закона.

Ступање на снагу Закона

Члан 193.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењује се од 1. јануара 2003. године.

У РЕДАКЦИЈСКОМ ПРЕЧИШЋЕНОМ ТЕКСТУ НЕ НАЛАЗЕ СЕ:

Чл. 13. Закона - 96/2021-3:

"Одредба члана 5. став 1. овог закона, која се односи на могућност одлагања плаћања камате, примењује се и на дуговани порез који је био предмет поступка одлагања плаћања дуговоног пореза у коме је поништен споразум, односно укинута решење пре ступања на снагу овог закона.

Одредбе члана 5. став 4. овог закона, које се односе на могућност замене средства обезбеђења у поступку одлагања плаћања дуговоног пореза, примењују се и на средства обезбеђења у поступку одлагања плаћања дуговоног пореза које је одобрено пре ступања на снагу овог закона.

Послове вођења јединственог информационог система локалних пореских администрација преузима Министарство финансија – Пореска управа, најкасније до 1. јануара 2024. године."

Чл. 29-32. Закона - 144/2020-3:

"Члан 29.

Одредбе члана 3. став 5. и члана 21. ст. 1. и 2. овог закона у вези са подношењем захтева у електронском облику преко портала Пореске управе примењиваће се почев од 1. јануара 2021. године.

Одредба члана 21. став 3. овог закона примењује се почев од календарске године у којој је овај закон ступио на снагу.

Члан 30.

Порески обвезници којима је до дана ступања на снагу овог закона привремено одузет ПИБ у складу са одредбама члана 26. став 2. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС”, бр. 80/02, 84/02 – исправка, 23/03 – исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 – др. закон, 62/06 – др. закон, 61/07, 20/09, 72/09 – др. закон, 53/10, 101/11, 2/12 – исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15 – аутентично тумачење, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18 и 86/19), након ступања на снагу овог закона могу поднети захтев за враћање ПИБ.

На основу захтева, пореским обвезницима из става 1. овог члана, Пореска управа вратиће ПИБ, уколико су испуњени услови прописани овим законом.

Члан 31.

Одредбе чл. 19. и 20. овог закона примењиваће се и на пореске обавезе доспеле до дана ступања на снагу овог закона, као и на пореске обавезе обухваћене споразумима и решењима о одлагању плаћања по том основу, а који су одобрени до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 32.

Послове вођења јединственог информационог система локалних пореских администрација преузима Министарство финансија – Пореска управа, најкасније до 1. јануара 2022. године."

Чл. 17-18. Закона - 86/2019-4:

Члан 17.

Акт из члана 3. став 2. овог закона донеће се у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Одредбе члана 3. став 1, члана 13. и члана 15. ст. 1. и 2. овог закона примењиваће се од наредног дана по истеку 30-ог дана од дана ступања на снагу акта из става 1. овог члана.

Порески обвезник који је, у складу са одредбом члана 25. став 1. тачка 1) Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС”, бр. 80/02, 84/02 – исправка, 23/03 – исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 – др. закон, 62/06 – др. закон, 61/07, 20/09, 72/09 – др. закон, 53/10, 101/11, 2/12 – исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15 – аутентично тумачење, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18 и 95/18), до дана ступања на снагу овог закона пријавио податке о пословним просторијама у којима складишти, односно смешта добра, као и податке о просторијама у којима обавља регистровану делатност, није у обавези да податке о тим просторијама поново пријављује у складу са одредбама овог закона.

Члан 18.

Послове вођења јединственог информационог система локалних пореских администрација преузима Министарство финансија – Пореска управа, најкасније до 1. јануара 2021. године.

Чл. 94-97. Закона - 30/2018-22:

"Члан 94.

Одредбе члана 1, члана 2. став 3, чл. 3, 5. и 54, члана 66. ст. 1, 2. и 5. и члана 92. овог закона о преузимању надлежности Народне банке Србије у мењачким и девизним пословима, примењују се почев од 1. јануара 2019.

године.

Одредбе чл. 8. и 18, чл. 39–53, чл. 55–60, члана 62, члана 89. ст. 2–4. и ст. 7–9, члана 90. ст. 2–6. и члана 93. овог закона, које уређују послове пореске контроле, односно послове пружања пореских услуга, примењују се почев од 1. јануара 2019. године.

Одредбе чл. 9. и 88. и члана 89. ст. 1. и 6. овог закона, које се односе на достављање података о свим пословним просторијама у којима се врши складиштење, односно смештај добара, као и о просторијама у којима се обавља регистрована делатност, примењиваће се по истеку 120 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Одредбе члана 61. овог закона, примењиваће се на неправилности утврђене решењем у поступцима пореских контрола донетих од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 95.

Одредбе члана 65. овог закона, примењиваће се по успостављању јединственог информационог система локалних пореских администрација, почев од 1. јануара 2019. године.

Јединица локалне самоуправе дужна је да се повеже са јединственим информационом системом локалних пореских администрација, почев од 1. јануара 2019. године.

Послове вођења јединственог информационог система локалних пореских администрација преузима Пореска управа, најкасније до 1. јануара 2020. године.

Члан 96.

Порески обвезник коме је одобрено плаћање дугованог пореза у складу са одредбама члана 74б Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС”, бр. 80/02, 84/02 – исправка, 23/03 – исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 – др. закон, 62/06 – др. закон, 61/07, 20/09, 72/09 – др. закон, 53/10, 101/11, 2/12 – исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15 – аутентично тумачење, 112/15, 15/16 и 108/16), може да поднесе захтев за одлагање плаћања дугованог пореза у складу са овим законом, пре истека периода на који му је плаћање дуга одложено уколико је то повољније за њега, при чему укупан период за који је одложена обавеза, не може бити дужи од 60 месеци.

Члан 97.

Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Пореској управи донеће се у року од година дана од дана ступања на снагу овог закона.

Одредбама правилника из става 1. овог члана, извршиће се спајање звања пореских службеника сходно одредбама члана којим се уређују основ и услови за разврставање звања пореских службеника, и то:

1) радном месту разврстаном у звање вишег пореског референта, одговара звање вишег пореског контролора; звање пореског референта одговара звање пореског контролора; звање млађег пореског референта, одговара звање млађег пореског контролора;

2) радном месту разврстаном у звање вишег пореског сарадника, одговара звање виши порезник – стручни сарадник; звање пореског сарадника, одговара звање порезник – стручни сарадник; звање млађег пореског сарадника, одговара звање млађи порезник – стручни сарадник;

3) радном месту разврстаном у звање главног пореског саветника, одговара звање самосталног пореског саветника; звање вишег пореског саветника одговара звање самосталног пореског инспектора и вишег пореског инспектора I; звање пореског саветника II, одговара звање вишег пореског инспектора II и пореског инспектора I; звање пореског саветника одговара звање пореског инспектора II и пореског инспектора; звање млађег пореског саветника, одговара звање млађег пореског инспектора."

Члан 25. Закона - 108/2016-14:

"Одредбе чл. 1. и 3, члана 5. став 5, чл. 15-19. и члана 21. овог закона, које се односе на утврђивање надлежности другостепеног органа и решавање у другостепеним пореским поступцима примењиваће се почев од 1. јула 2017. године, када престају и надлежности Пореске управе у погледу овлашћења за решавање у другостепеном пореском поступку.

Предмете у којима није окончан поступак пред другостепеним пореским органом, до 30. јуна 2017. године, преузеће другостепени орган утврђен овим законом."